

Przewodnik po funduszach strukturalnych dla przedsiębiorców oraz instytucji wspierających firmy

POLSKA AGENCJA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
POLISH AGENCY FOR ENTERPRISE DEVELOPMENT

UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ

Redakcja i korekta
Justyna Domańska

Zespół autorski:
Beata Cywińska
Paweł Czyż
Piotr Dmitrowski
Agnieszka Jankowska
Renata Olech
Mirosława Płyta
Wanda Powalka
Sławomir Sieradzki
Piotr Stawski
Paweł Szewczak
Aleksandra Sztetyło
Mariusz Świerczyński

Wydawca Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP)
© Copyright by Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, 2004

Druk publikacji sfinansowano ze środków Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości

Projekt i druk
Grupa Reklamowa Perfect
44-100 Gliwice, ul. Jasnogórska 11
www.perfect.com.pl

Wydanie I

Wstęp

Szanowni Państwo,

Oddajemy do Waszych rąk broszurę na temat wybranych programów finansowanych z funduszy strukturalnych w Polsce w latach 2004 - 2006. Przybliżamy w niej zasady i wymogi udzielania dotacji z Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw oraz pozostałych Sektorowych Programów Operacyjnych: Rozwój Zasobów Ludzkich, Restrukturyzacja i Modernizacja Rolnictwa i Rozwój Obszarów Wiejskich, Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb, a także Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Poradnik adresowany jest przede wszystkim do przedsiębiorców, ale również omówione w nim zostały dotacje dla podmiotów z otoczenia biznesu, instytucji finansujących inwestycje przedsiębiorstw, instytucji szkoleniowych oraz jednostek naukowo-badawczych. Prezentowane programy pomocowe łączą wspólny cel - ostatecznie skorzysta z nich przedsiębiorca, który albo dzięki bezpośredniemu wsparciu poprawi swoją pozycję na rynku, albo dzięki rozwojowi instytucji okołobiznesowych uzyska łatwiejszy dostęp do źródeł informacji, wiedzy czy finansowania.

Naszym zamierzeniem było opracowanie praktycznego przewodnika, który dostarczy Państwu niezbędnych, choć podstawowych informacji i ułatwi wybór właściwego programu. Koncentrowaliśmy się na omówieniu podmiotów i projektów uprawnionych do ubiegania się o dofinansowanie, a także na przedstawieniu formy i wartości wsparcia.

Broszura składa się z kilku części. W pierwszej opisane zostały dotacje bezpośrednio skierowane do małych, średnich lub dużych przedsiębiorstw prowadzących już działalność gospodarczą, jak i osób, które zamierzają założyć firmę. Ponadto zamieszczamy wykaz wykluczeń dotyczących programów i opisujemy przykładową „drogę” wniosku o dotację. Druga część dotyczy wsparcia dla jednostek naukowo-badawczych, instytucji szkoleniowych i finansujących. Część trzecia zawiera wykaz danych teleadresowych instytucji wdrażających poszczególne programy i listę Regionalnych Instytucji Finansujących, a także słownik niezbędnych terminów wraz z definicjami.

Mamy nadzieję, że broszura spotka się z Państwa zainteresowaniem i będzie pomocna przy wyborze programu wsparcia z funduszy strukturalnych.

Liczymy na Państwa opinie i uwagi. Wykorzystamy je przy opracowywaniu podobnych informatorów.

Zespół Redakcyjny

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
CZYM SĄ FUNDUSZE STRUKTURALNE?	5
SPRAWDŹ, CZY JESTEŚ MAŁYM LUB ŚREDNIM PRZEDSIĘBIORCĄ	7
KTO NIE MOŻE UBIEGAĆ SIĘ O DOTACJE?	8
DOTACJE POLSKIEJ AGENCJI ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI DLA MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW	
DOTACJE NA DORADZTWO – SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY WZROST KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW DZIAŁANIE 2.1 „WZROST KONKURENCYJNOŚCI MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW POPRZEC DORADZTWO”	9
AKREDYTACJA WYKONAWCÓW USŁUG	10
DOTACJE NA INWESTYCJE – SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY WZROST KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW DZIAŁANIE 2.3 „WZROST KONKURENCYJNOŚCI MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW POPRZEC INWESTYCJE”	11
DROGA WNIOSKU - PRZYKŁAD DLA DZIAŁANIA 2.3	13
DOTACJE DLA FIRM UDZIELANE PRZEZ INNE INSTYTUCJE	
DOTACJE NA INWESTYCJE I ZATRUDNIENIE - SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY WZROST KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW DZIAŁANIE 2.2. „WSPARCIE KONKURENCYJNOŚCI PRODUKTOWEJ I TECHNOLOGICZNEJ PRZEDSIĘBIORSTW” PODDZIAŁANIE 2.2.1	14
DOTACJE NA UDZIAŁ W TARGACH I MISJACH GOSPODARCZYCH – SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY WZROST KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW DZIAŁANIE 2.2. „WSPARCIE KONKURENCYJNOŚCI PRODUKTOWEJ I TECHNOLOGICZNEJ PRZEDSIĘBIORSTW” PODDZIAŁANIE 2.2.2	15
DOTACJE NA INWESTYCJE, KTÓRE CHRONIĄ ŚRODOWISKO – SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY WZROST KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW DZIAŁANIE 2.4 „WSPARCIE DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE DOSTOSOWYWANIA PRZEDSIĘBIORSTW DO WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA”	15
ROZPOCZYNAJMY DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ – ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO DZIAŁANIE 2.5 „PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI”	16
DOTACJE DLA NAJMNIJSZYCH FIRM – ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO DZIAŁANIE 3.4 „MIKROPRZEDSIĘBIORSTWA”	17
DANE TELEADRESOWE INSTYTUCJI WDRAŻAJĄCYCH DZIAŁANIA 2.5, 3.4 ZINTEGROWANEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO ROZWOJU REGIONALNEGO	18
DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA W SEKTORZE ROLNYM – SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY RESTRUKTURYZACJA I MODERNIZACJA SEKTORA ŻYWNOSCIOWEGO I ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH	21
DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA W SEKTORZE RYBNYM – SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY RYBOŁÓWSTWO I PRZETWÓRSTWO RYB	22
TRANSFER WIEDZY I TECHNOLOGII DO FIRM	
SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY WZROST KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW DZIAŁANIE 1.3. „TWORZENIE KORZYSTNYCH WARUNKÓW DLA ROZWOJU FIRM”	25
SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY WZROST KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW DZIAŁANIE 1.4. „WZMOCNIENIE WSPÓŁPRACY MIĘDZY SFERĄ BADAWCZO-ROZWOJOWĄ A GOSPODARKĄ”	26
DOTACJE NA SZKOLENIA - SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH DZIAŁANIE 2.3 ROZWÓJ KADR NOWOCZESNEJ GOSPODARKI SCHEMAT A - DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI I KWALIFIKACJI KADR	27
DOTACJE DLA INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU	
SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY WZROST KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW DZIAŁANIE 1.1. „WZMOCNIENIE INSTYTUCJI WSPIERAJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW”	28
SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY RESTRUKTURYZACJA I MODERNIZACJA SEKTORA ŻYWNOSCIOWEGO I ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH DZIAŁANIE 1.4 „WSPARCIE DORADZTWA ROLNICZEGO”	28
SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY WZROST KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW DZIAŁANIE 1.2. „POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DO ZEWNĘTRZNEGO FINANSOWANIA INWESTYCJI PRZEDSIĘBIORSTW”	29
PODDZIAŁANIE 1.2.1. „DOKAPITALIZOWANIE FUNDUSZY POŻYCZKOWYCH”	29
PODDZIAŁANIE 1.2.2. „DOKAPITALIZOWANIE FUNDUSZY PORĘCZENIOWYCH”	30
PODDZIAŁANIE 1.2.3. „WSPIERANIE POWSTAWANIA FUNDUSZY KAPITAŁU ZAŁĄŻKOWEGO”	30
SŁOWNIK	31
LISTY TELEADRESOWE	34

■ Czym są fundusze strukturalne?

1. Definicja Funduszy Strukturalnych

Fundusze strukturalne są instrumentem realizacji polityki regionalnej Unii Europejskiej, nazywanej również polityką strukturalną. Rolą funduszy strukturalnych jest zwiększanie spójności społecznej i gospodarczej państw członkowskich Unii poprzez wspieranie regionów słabiej rozwiniętych.

Od początku ustanowienia Wspólnoty Europejskiej polityka regionalna należała do głównego obszaru zainteresowań Unii Europejskiej, a jej znaczenie wzrosło wraz z przyjęciem w 1987 r. Jednolitego Aktu Europejskiego (JAE). Treść Artykułu 130A tego dokumentu mówi, że Wspólnota powinna wzmocniać swoją aktywność w zakresie działań dotyczących spójności ekonomiczno - społecznej. Osiągnięcie tego celu wspomagane jest działaniami podejmowanymi przez fundusze strukturalne:

Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej - Sekcja Orientacji, Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

Na początku lat dziewięćdziesiątych wspólnotowa polityka regionalna została zreformowana i wzmocniona. Wraz z podpisaniem w 1992 r. Traktatu z Maastricht, ustanawiającego Unię Europejską, spójność społeczna i gospodarcza została uznana za jeden z trzech filarów Unii Europejskiej. Jednocześnie, w tym samym roku, powołano Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa, mający na celu wzmocnienie procesu restrukturyzacji sektora rybołwczego w państwach członkowskich.

Fundusze strukturalne:
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
Europejski Fundusz Społeczny
Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej - Sekcja Orientacji
Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa

2. Cele polityki Unii Europejskiej

Polityka regionalna Unii Europejskiej opiera się na realizacji wyznaczonych celów. Mają być one osiągnięte dzięki środkom finansowym pochodzącym z funduszy strukturalnych. Zaplanowano, że w latach 2000 - 2006 polityka regionalna Unii Europejskiej skoncentruje się na realizacji trzech Celów priorytetowych - są to:

- Cel 1 – promowanie rozwoju i dostosowań strukturalnych w regionach słabiej rozwiniętych;
- Cel 2 – wspieranie gospodarczej i społecznej konwersji obszarów stojących w obliczu problemów strukturalnych;
- Cel 3 – wspieranie adaptacji i modernizacji polityk oraz systemów kształcenia, szkolenia i zatrudnienia.

3. Fundusze strukturalne a sprawa polska

Wraz z wejściem do Unii Europejskiej 1 maja 2004 r. Polska stała się odbiorcą pomocy oferowanej w ramach wspólnotowej polityki regionalnej. W pełni może korzystać z dostępnej pomocy na takich samych zasadach, jak pozostałe państwa członkowskie. Jednocześnie w związku z niskim poziomem rozwoju gospodarczego naszego kraju, w porównaniu do średniego poziomu rozwoju gospodarczego państw Unii Europejskiej, wszystkie 16 województw Polski objętych jest Celem 1 wspólnotowej polityki regionalnej, co oznacza m.in., że obejmuje nas najwyższy dostępny poziom wsparcia.

Środki udostępnione Polsce w ramach wspólnotowej polityki regionalnej są wykorzystane poprzez realizację sześciu programów operacyjnych:

- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego
- Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw
- Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich
- Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich
- Sektorowy Program Operacyjny Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb
- Sektorowy Program Operacyjny Transport

Cele priorytetowe polityki regionalnej Unii Europejskiej realizowane są z zastosowaniem instrumentów finansowych, jakimi są fundusze strukturalne:

1. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego - fundusz ten powstał w 1975 r. jako odpowiedź Wspólnoty Europejskiej na pogłębiającą się dysproporcję w rozwoju regionów państw członkowskich. Jego podstawowym zadaniem jest wyrównywanie różnic w poziomie rozwoju regionalnego państw członkowskich Unii Europejskiej. Ze środków tego funduszu finansowane są projekty dotyczące m.in. inicjatyw na rzecz rozwoju lokalnego, zatrudnienia oraz sektora małych i średnich przedsiębiorstw, inwestycji produkcyjnych sprzyjających tworzeniu nowych miejsc pracy lub utrzymaniu trwałego zatrudnienia, rozwoju społeczeństwa informacyjnego, a także rozwoju turystyki i inwestycji w dziedzinie kultury.

W latach 2004 - 2006 środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego będą wykorzystane w Polsce do współfinansowania projektów z czterech programów operacyjnych:

- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego¹;
- Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw;
- Sektorowy Program Operacyjny Transport.

2. Europejski Fundusz Społeczny - to najstarszy fundusz strukturalny. Utworzono go w 1957 r. wraz z powołaniem do życia Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej. Jest najważniejszym instrumentem finansowym wspólnotowej polityki regionalnej, wspierającym programy wynikające m.in. z założeń Europejskiej Strategii Zatrudnienia. Środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego przeznaczone są przede wszystkim na zapobieganie i przeciwdziałanie bezrobociu, rozwijanie potencjału kadrowego m.in. w drodze szkoleń zawodowych dla osób bezrobotnych i pracowników, a także promowanie wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy.

W Polsce w latach 2004 - 2006 Europejski Fundusz Społeczny będzie zaangażowany we współfinansowanie projektów realizowanych w ramach dwóch programów operacyjnych:

- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego,
- Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich, oraz Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL.

3. Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej - Sekcja Orientacji i Gwarancji Rolnej - Sekcja Orientacji. Fundusz powstał w 1964 r. w celu wspierania procesu przekształceń strukturalnych w rolnictwie oraz wspomagania rozwoju obszarów wiejskich. Fundusz ten składa się z dwóch Sekcji:
 - Sekcji Gwarancji, finansującej wspólną politykę rolną m.in. skup interwencyjny produktów rolnych i dotacje bezpośrednie dla rolników;
 - Sekcji Orientacji, wspierającej przekształcenia w rolnictwie oraz rozwój społeczno-gospodarczy obszarów wiejskich.

Tylko Sekcja Orientacji stanowi instrument polityki regionalnej Unii Europejskiej. W ramach finansowego wsparcia pochodzącego z Sekcji Orientacji EFOiGR pomoc przeznaczana jest na projekty dotyczące m.in. inwestycji w gospodarstwach rolnych, wspierania inicjatyw służących zmianie struktury zawodowej na wsi, restrukturyzacji oraz dostosowania potencjału produkcyjnego gospodarstw do wymogów rynków, jak również wspierania rozwoju ruchu turystycznego i rzemiosła.

Środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej będą wykorzystane w Polsce w latach 2004 - 2006, do współfinansowania projektów w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich.

4. Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa - powstał w 1993 r. w wyniku reformy funduszy strukturalnych. Jego celem jest promowanie zmian strukturalnych w sektorze rybołówstwa. Fundusz ten finansuje projekty dotyczące m.in. rozwoju hodowli ryb, rozwoju infrastruktury portów rybackich, podnoszenia konkurencyjności produktów rybnych i ich promowania na rynku, a także restrukturyzacji i unowocześniania floty rybackiej.

¹ Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego jest jedynym programem operacyjnym finansowym z dwóch funduszy strukturalnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

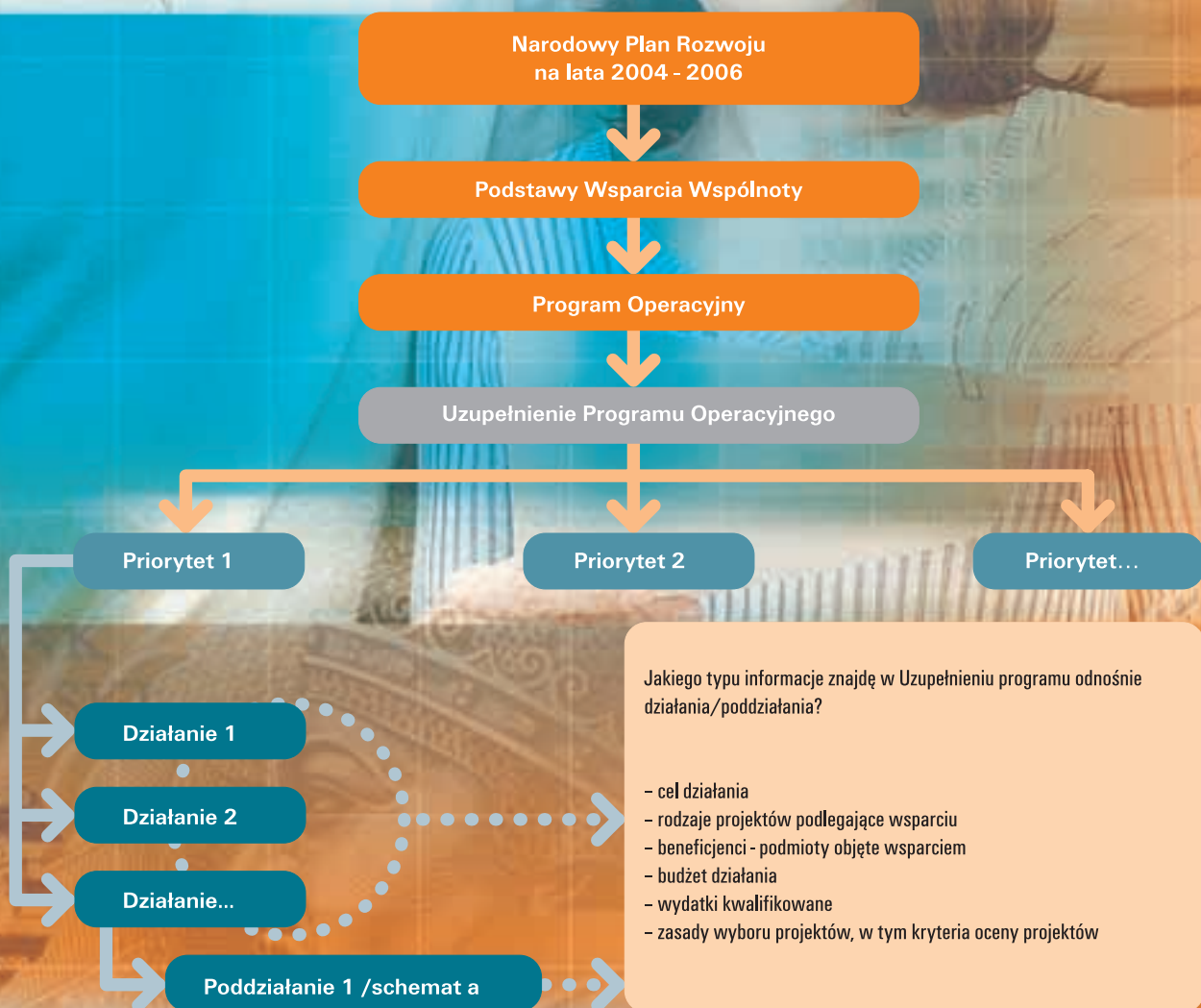
W Polsce w latach 2004 - 2006 Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa będzie zaangażowany we współfinansowanie projektów realizowanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb.

4. Dokumenty, dokumenty...

Polska objęta jest Celem 1 polityki regionalnej Unii Europejskiej. Strategia wykorzystania przez Polskę funduszy strukturalnych ujęta została w Narodowym Planie Rozwoju na lata 2004 - 2006². W Planie wymieniono najważniejsze obszary społeczno-gospodarcze, które zostaną wsparte z pomocą czterech funduszy strukturalnych. Dotyczy to w szczególności: rozwoju przedsiębiorstw, infrastruktury oraz zasobów ludzkich. Na realizację priorytetów określonych w Narodowym Planie Rozwoju Polska otrzyma około 11,4 mld EUR (na lata 2004 - 2006), co stanowi blisko 2,2% naszego Produktu Krajowego Brutto.

Cele nakreślone w Narodowym Planie Rozwoju mają być osiągnięte poprzez realizację dokumentu - Podstawy Wsparcia Wspólnoty³. Przedstawia on dziedziny życia społeczno-gospodarczego, które zostaną dofinansowane ze środków pochodzących

z funduszy strukturalnych, oraz jaka będzie wysokość wsparcia. Podstawy Wsparcia Wspólnoty określają również priorytety, które będą wdrażane przy pomocy programów operacyjnych. W programie operacyjnym sprecyzowano jakiego rodzaju cele, priorytety oraz działania będą realizowane w ramach danej dziedziny społecznej lub gospodarczej. W niektórych działaniach wyodrębniono także poddziałania lub schematy. Przykładowo w Polsce, w obszarze dotyczącym rozwoju przedsiębiorstw realizowany będzie m.in. Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw⁴, którego celem jest poprawa konkurencyjności polskiej gospodarki, poprzez wsparcie rozwoju przedsiębiorstw, szczególnie małych i średnich oraz instytucji otoczenia biznesu. Istotne szczegóły programu operacyjnego podane są w jego uzupełnieniu⁵. Uzupełnienie jest cennym źródłem informacji dla potencjalnych odbiorców pomocy oferowanej w ramach danego programu operacyjnego. To właśnie w uzupełnieniu osoby i podmioty, do których skierowana jest pomoc, znajdują informacje m.in. na temat tego, jakiego rodzaju pomoc jest dostępna, kto może zostać beneficjentem pomocy, na jakie projekty przeznaczona jest pomoc, jakie należy spełnić kryteria, żeby pomoc finansową uzyskać, a także jaką kwotę wsparcia można otrzymać.

Wykres nr 1 - Wykres współzależności pomiędzy dokumentami.

W latach 2004 - 2006 Polska otrzyma ze środków funduszy strukturalnych około **44,5 mld EUR**. Dodatkowo, ponad **27,5 mld EUR** zostanie przeznaczona na realizację celów programów operacyjnych z budżetu państwa. Środki te rozdysponowane

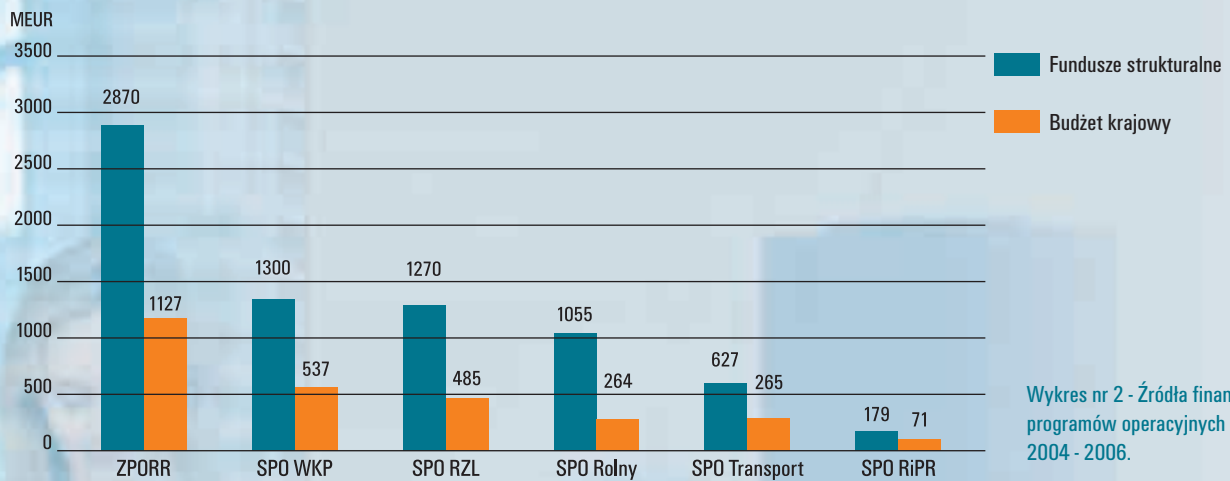
będą pomiędzy sześcioma programami operacyjnymi, których realizacja przypada na lata 2004 - 2006.

² Ustawa z 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz.U. nr 116, poz.1206).

³ PWW - Decyzja KE z dn. 22 czerwca 2004 r. zatwierdzająca PWW dla pomocy strukturalnej w regionach spełniających kryteria Celu 1 w Polsce.

⁴ Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z 1 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia Sektorowego Programu Operacyjnego - Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, lata 2004-2006 (Dz.U. 166, poz.1744).

⁵ Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z 6 sierpnia 2004 r. w sprawie przyjęcia Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006 (Dz. U. Nr 197, poz. 2023).

Wykres nr 2 - Źródła finansowania programów operacyjnych w latach 2004 - 2006.

■ Sprawdź, czy jesteś małym lub średnim przedsiębiorcą

Z dniem 1 stycznia 2005 r. Załącznik I do Rozporządzenia 364/2004 zastąpi dotychczas obowiązujący Załącznik I do Rozporządzenia 70/2001. Wiąże się z tym zmiana definicji małego i średniego przedsiębiorcy. Dzięki poniższemu wykresowi

łatwo sprawdzić do jakiej kategorii zalicza się przedsiębiorstwo i czy może ubiegać się o dotacje.

Kwalifikacja do poszczególnych kategorii zależy od wielkości firmy.

W przypadku przedsiębiorstwa niezależnego decydują wyłącznie wskaźniki tego przedsiębiorstwa, w innych przypadkach (firmy partnerskie lub związane, patrz definicje na następnej stronie), bierzemy pod uwagę także wskaźniki przedsiębiorstw, z którymi nasza firma pozostaje w określonym związku

Wykres nr 3 - Definicja mikro, małego i średniego przedsiębiorcy zgodna z Załącznikiem I do Rozporządzenia 364/2004.

Nowa definicja małego i średniego przedsiębiorcy wprowadza kilka istotnych zmian. Po pierwsze poszerza kategorie o MIKROPRZEDSIĘBIORSTWA tzn. takie, które zatrudniają mniej niż 10 pracowników i których roczny obrót i/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 mln EUR. Ponadto w celu obliczania danych dotyczących poziomu zatrudnienia oraz danych finansowych rozróżnia przedsiębiorstwa: niezależne, partnerskie i związane.

UWAGA! Pozostawanie w układzie przedsiębiorstw partnerskich lub związanych wpływa na sposób ustalenia poziomu zatrudnienia oraz pułapów finansowych, od których uzależniona jest posiadanie bądź utrata statusu MSP.

Z kategorii MSP wyłączone są przedsiębiorstwa, których 25% lub więcej kapitału lub praw głosu jest kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio, wspólnie lub indywidualnie przez jedno lub kilka organów publicznych, np. Skarb Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego. Wyłączenie to nie dotyczy sytuacji, gdy ta wartość progowa zostanie osiągnięta lub przekroczona przez podmioty, o których mowa w punkcie 2, litery a-d, jeżeli podmioty te nie są związane indywidualnie lub wspólnie z przedsiębiorstwem, w którym posiadają 25% lub więcej kapitału lub prawa głosu.

1. PRZEDSIĘBIORSTWO NIEZALEŻNE (SAMODZIELNE) to przedsiębiorstwo, które nie ma żadnych przedsiębiorstw partnerskich ani związanych, a także, w którym 25% lub więcej kapitału lub praw głosu posiadają inwestorzy wymienieni poniżej w pkt 2, litery a-d, pod warunkiem, że inwestorzy ci nie są związani indywidualnie lub wspólnie z przedsiębiorstwem.
2. PRZEDSIĘBIORSTWA PARTNERSKIE - to przedsiębiorstwa, które nie są przedsiębiorstwami związanymi i pozostają we wzajemnym związku: przedsiębiorstwo posiada samodzielnie lub wspólnie z jednym lub kilkoma przedsiębiorstwami związanymi 25% lub więcej kapitału lub praw głosu w drugim przedsiębiorstwie.

Wyjątkiem od tej reguły są przedsiębiorstwa (i uznaje się je za samodzielne), w których powyższa wartość 25% została osiągnięta przez podmioty takie jak:

- a) publiczne korporacje inwestycyjne, spółki kapitałowe podwyższonego ryzyka, osoby fizyczne lub grupy osób prowadzące regularną działalność inwestycyjną podwyższonego ryzyka, które inwestują kapitał własny w firmy nienotowane na giełdzie, pod warunkiem, że cała kwota inwestycji tych inwestorów w to samo przedsiębiorstwo nie przekroczy 1 250 000 EUR;
 - b) szkoły wyższe lub niedochodowe ośrodki badawcze;
 - c) inwestorzy instytucjonalni łącznie z regionalnymi funduszami rozwoju;
 - d) samorządy lokalne z rocznym budżetem nie przekraczającym 10 mln EUR oraz liczbą mieszkańców poniżej 5 000
 - jeżeli podmioty te nie są związane, indywidualnie lub wspólnie, z przedsiębiorstwem, w którym posiadają 25% lub więcej kapitału lub prawa głosu.
3. PRZEDSIĘBIORSTWA ZWIĄZANE - pozostają w jednej z wymienionych relacji:
 - przedsiębiorstwo posiada większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie; lub
 - przedsiębiorstwo posiada prawo do powoływania lub odwoływania większości członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa; lub
 - przedsiębiorstwo posiada dominujący wpływ na działalność innego przedsiębiorstwa (wpływ dominujący nie istnieje, jeżeli podmioty wymienione w pkt 2, litery a-d, posiadają większość, nie angażują się bezpośrednio lub pośrednio w zarządzanie przedsiębiorstwem); lub

- przedsiębiorstwo kontroluje większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie.

Za przedsiębiorstwa związane uważa się przedsiębiorstwa pozostające w takim związku z:

- jednym lub kilkoma przedsiębiorstwami;
- podmiotami, o których mowa w pkt 2, litery a-d;
- osobą fizyczną lub grupą osób fizycznych działających wspólnie, jeżeli wykonują swoją działalność lub część swojej działalności na tym samym odpowiadającym rynku lub rynkach pokrewnych.

Dane stosowane do określenia progu zatrudnienia i pułapu finansowego.

1. W przypadku przedsiębiorstwa samodzielnego (niezależnego), dane dotyczące zatrudnienia oraz dane dotyczące wielkości przychodów i majątku **ustala się wyłącznie na podstawie danych tego przedsiębiorstwa.**
2. W sytuacji, gdy przedsiębiorca posiada przedsiębiorstwa partnerskie, do danych tego przedsiębiorstwa dotyczących zatrudnienia i wielkości przychodów i majątku **należy dodać dane każdego przedsiębiorstwa partnerskiego proporcjonalnie do procentowego udziału w kapitale lub prawa głosu** (w zależności, który jest większy), w przypadku przedsiębiorstw posiadających nawzajem akcje/udziały/prawa głosu stosuje się wyższy procent;
3. Jeżeli przedsiębiorca posiada przedsiębiorstwa związane, do danych tego przedsiębiorstwa dotyczących zatrudnienia w tych przedsiębiorstwach oraz danych dotyczących wielkości przychodów i majątku **dodaje się w 100% dane każdego przedsiębiorstwa związanego.**

W celu określenia progu zatrudnienia oraz pułapów finansowych, przedsiębiorcy przyjmują dane roczne za ostatni zatwierdzony okres obrachunkowy. W przypadku, gdy na ostatni dzień bilansu przedsiębiorstwo przekracza lub spada poniżej progu zatrudnienia lub pułapu finansowego dla danej kategorii przedsiębiorcy, uzyskanie lub utrata statusu średniego, małego, czy mikroprzedsiębiorstwa nastąpi tylko wówczas, gdy zjawisko to powtórzy się w ciągu dwóch następujących po sobie lat.

■ Kto nie może ubiegać się o dotacje?

Niestety nie wszystkie firmy mogą ubiegać się o dotacje. Niektóre firmy mogą ubiegać się o dotacje w ramach wybranego działania danego programu operacyjnego, ale nie mogą sięgnąć po fundusze przeznaczone na realizację innego programu operacyjnego.

Pieniądze z funduszy strukturalnych są przeznaczone przede wszystkim na rozwój i poprawę konkurencyjności przedsiębiorstw, dlatego firmy w złym położeniu finansowym, mające zaległości względem skarbu państwa i ZUS lub których właściciel lub członek zarządu popadł w konflikt z prawem (został skazany prawomocnym wyrokiem) nie mogą się starać o dofinansowanie.

Wsparcie nie może być udzielone wnioskodawcy:

- a) będącemu osobą fizyczną, jeżeli został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo składania fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu, karno-skarbowe albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych,
- b) nie będącemu osobą fizyczną, w którym osoba będąca członkiem jego organów zarządzających bądź współnikiem, została skazana prawomocnym wyrokiem za wymienione w poprzednim punkcie przestępstwa,
- c) który posiada zaległości z tytułu należności publicznoprawnych lub pozostaje pod zarządem komisarycznym bądź znajduje się w toku likwidacji, postępowania upadłościowego, postępowania naprawczego.

Sektorowe Programy Operacyjne bardzo wyraźnie podzieliły firmy na trzy grupy: mikrofirmy, firmy małe i średnie oraz firmy działające w dziedzinach związanych z rolnictwem, rybnictwem i przetwórstwem żywności. Te ostatnie powinny szukać wsparcia w działaniach programów operacyjnych Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego i Rozwój Obszarów Wiejskich oraz Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb. Resorty Gospodarki i Pracy oraz Rolnictwa uzgodniły jakie firmy (decyduje numer działalności gospodarczej PKD) mogą ubiegać się o dotacje z danego z programów. Pożyteczna tabela znajduje się między innymi na stronach PARP www.parp.gov.pl.

Wsparcie nie może być udzielone przez PARP na działalność gospodarczą w zakresie:

1. Rolnictwa
2. Rybołówstwa i rybactwa
3. Produkcji, przetwarzania oraz wprowadzania do obrotu produktów wymienionych w Załączniku I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską
4. Górnictwa węgla (w rozumieniu rozporządzenia 1407/2002 z 23.07.2002)
5. Produkcji żelaza i stali
6. Usług transportu morskiego, usług pomocniczych transportu morskiego oraz przybrzeżnego transportu wodnego
7. Formowania i teksturowanie włókien syntetycznych i przędzy z włókien ciągłych powstałych na bazie poliestru, poliamidu, akrylu lub polipropylenu, a także polimeryzacji włącznie z polikondensacją i innych procesów, jeśli urządzenia są połączone w jedną linię technologiczną (wykluczenie tylko z 2.3 SPO WKP).

Firmy najmniejsze (zatrudniające do 10 osób), których roczny obrót i/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 mln EUR mogą szukać dla siebie wsparcia w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (Działanie 3.4 „Mikroprzedsiębiorstwa”). Dotyczy to także osób rozpoczynających działalność gospodarczą, które będą beneficjentami projektów zgłoszonych w ramach Działania 2.5 „Promocja przedsiębiorczości”. Jedynie mikrofirmy o szczególnym statusie mogą się starać o dotacje z Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Po pierwsze, podmioty z dłuższym stażem na rynku, działające ponad 3 lata, po drugie, wykonujące działalność gospodarczą opartą na wykorzystaniu zaawansowanych technologii o znaczącym potencjale rynkowym.

Mikrofirmy działające w oparciu o zaawansowane technologie w zakresie usług transportowych nie mogą skorzystać z Działania 2.1. Firmy, których główną działalnością stanowią usługi transportowe, nie mogą zakupić środków transportu w Działaniu 2.3.

DOTACJE POLSKIEJ AGENCJI ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI DLA MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW

Dotacje na doradztwo - Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw

Działanie 2.1 „Wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez doradztwo”

Prowadzenie własnej firmy wymaga ciągłego dostosowywania się do nowych warunków panujących na rynku, otwarcia na zmiany i postawy konkurencyjne. Dlatego właściciele firm coraz chętniej korzystają z formy dotacji polegającej na pokryciu części kosztów usług doradczych. Mają możliwość rozwoju firmy poprzez uzyskanie zróżnicowanych usług w zakresie m.in. prowadzenia działalności gospodarczej na rynku europejskim, wdrożenia systemów zarządzania jakością, uzyskania certyfikatów zgodności dla m.in. wyrobów, usług, surowców i maszyn czy stworzenia strategii eksportowej. Aby usługi świadczone przez wykwalifikowanych ekspertów były najwyższej jakości, prowadzona jest akredytacja wykonawców usług doradczych. To u akredytowanego wykonawcy znajdującego się na liście opublikowanej przez PARP przedsiębiorca zamawia usługi.

Kto może ubiegać się o dotację?

Dotacje na doradztwo udzielane są:

- **małym i średnim przedsiębiorcom**, posiadającym siedzibę na terenie Polski,
- **mikroprzedsiębiorcom** posiadającym siedzibę na terenie Polski oraz wykonującymi działalność gospodarczą od co najmniej 3 lat lub opartą na wykorzystaniu zaawansowanych technologii o znaczącym potencjale rynkowym (patrz Słownik).

Ponadto przedsiębiorca, który spełnia wyżej wymienione warunki, musi sprawdzić czy nie prowadzi działalności gospodarczej w dziedzinie objętej wykluczeniem. W przypadku, gdy wykonywana przez przedsiębiorcę działalność gospodarcza znajduje się na liście wykluczeń sektorowych dla tego Działania (np. prowadzona jest w zakresie rolnictwa lub polega na świadczeniu pomocniczych usług transportu morskiego), wówczas nie może uzyskać wsparcia w ramach tego Działania.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

Dotacje będą udzielane na zakup usług doradczych w zakresie:

1. prowadzenia przedsiębiorstwa na Jednolitym Rynku Europejskim,
2. jakości, dotyczących w szczególności:
 - a) projektowania, wdrażania i doskonalenia systemów zarządzania jakością, zarządzania środowiskiem oraz bezpieczeństwem i higieną pracy,
 - b) uzyskiwania certyfikatów zgodności dla wyrobów, usług, surowców, maszyn i urządzeń, aparatury kontrolno - pomiarowej lub kwalifikacji personelu,
3. innowacji i nowych technologii, dotyczących w szczególności:
 - a) wdrażania strategii rozwoju przedsiębiorstwa w oparciu o nowe technologie i rozwiązania innowacyjne,
 - b) tworzenia przedsiębiorstw opartych na zaawansowanych technologiach lub zamierzających podjąć działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu wyrobów lub świadczeniu usług nowych na rynku polskim albo znacząco ulepszonych w porównaniu z występującymi na tym rynku,
 - c) wykorzystywania technologii informatycznych w przedsiębiorstwie,
4. eksportu, wprowadzania przez przedsiębiorcę produktów na nowe rynki zagraniczne,
5. tworzenia sieci kooperacyjnych przedsiębiorstw,
6. łączenia się przedsiębiorstw,
7. pozyskiwania zewnętrznego finansowania na rozwój działalności gospodarczej.

W ramach Działania wnioskodawcy będą mogli uzyskać wsparcie na zakup usług doradczych mieszczących się w następujących kategoriach:

Rodzaje projektów objętych wsparciem

Doradztwo w zakresie zasad prowadzenia przedsiębiorstwa na terytorium Unii Europejskiej

Doradztwo w zakresie jakości

Doradztwo w zakresie innowacji i nowych technologii

Doradztwo w zakresie wprowadzania przez przedsiębiorcę produktów na nowe rynki zagraniczne

Doradztwo w zakresie tworzenia sieci kooperacyjnych przedsiębiorstw

Doradztwo w zakresie łączenia się przedsiębiorstw

Doradztwo w zakresie pozyskiwania zewnętrznego finansowania na rozwój działalności

Warto pamiętać, że każda usługa doradcza musi się zakończyć raportem z realizacji projektu. Do wniosku o wypłatę dotacji trzeba dołączyć 8-10 stronicowe streszczenie dokumentacji stanowiącej rezultat projektu (to jest opracowania, raporty, anali-

Wymagany rezultat działania

Opracowania i analizy dotyczące zagadnień będących przedmiotem usług świadczonych w ramach projektu

Dokumentacja projektowa/wdrożeniowa, certyfikat zgodności lub deklaracja zgodności nadane przez uprawnioną jednostkę certyfikującą

Dokumentacja wdrożeniowa, opracowania i analizy dotyczące zagadnień będących przedmiotem usług świadczonych w ramach projektu, wdrożona technologia, nowy/ulepszony produkt/usługa, zmiana organizacyjna, itp.

Opracowania i analizy dotyczące zagadnień będących przedmiotem usług świadczonych w ramach projektu

Opracowania i analizy dotyczące zagadnień będących przedmiotem usług świadczonych w ramach projektu, np. projekty umów / podpisane umowy z sieciami kooperacyjnymi, jednostkami naukowymi, dużymi przedsiębiorstwami

Opracowania, analizy i dokumentacje dotyczące zagadnień będących przedmiotem usług świadczonych w ramach projektu, np. plan i strategia połączenia się przedsiębiorstw, sprawozdanie zarządów, wniosek do sądu rejestrowego, dokumentacja zmian, cesji praw i obowiązków oraz przejęcia uprawnień, postanowienie sądu rejestrowego o dokonany połączeniu przedsiębiorstw

Opracowania i analizy dotyczące zagadnień będących przedmiotem usług świadczonych w ramach projektu, rzeczywiste pozyskanie zewnętrznego finansowania

zy, dokumentacja wdrożeniowa będąca efektem realizacji usług doradczych w ramach projektu), należy na to zwrócić szczególną uwagę podpisując umowę z wykonawcą.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wsparcie udzielane jest w formie dotacji.

Kwota wsparcia	Wysokość wsparcia
minimalna	2 500 zł
maksymalna	250 000 zł
nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowanych projektu	

W przypadku gdy projekt składany jest przez mikroprzedsiębiorstwo, którego działalność oparta jest na zaawansowanych technologiach, wsparcie może wynieść do 100% kosztów kwalifikowanych projektu. **Pomoc udzielana w ramach niniejszego poddziałania jest pomocą de minimis** (patrz Słownik). Dotacja stanowi refundację poniesionych przez przedsiębiorcę kosztów kwalifikowanych projektu. Oznacza to, iż przedsiębiorca otrzymuje dotację dopiero po zakończeniu swojego projektu, jako zwrot poniesionych kosztów w związku z realizacją projektu. Kosztem kwalifikowanym jest zakup usługi u akredytowanego wykonawcy. Procedurę wyboru wykonawcy usług będących przedmiotem projektu wnioskodawca może rozpocząć dzień po złożeniu (zarejestrowaniu) wniosku o dofinansowanie w Regionalnej Instytucji Finansującej. Umowę z wybranym wykonawcą wnioskodawca może podpisać dopiero po podpisaniu umowy o dofinansowanie z PARP. W celu dokonania wyboru najkorzystniejszej oferty realizacji usług doradczych przez akredytowanych wykonawców beneficjent zamieszcza na stronie internetowej Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości zaproszenie do składania ofert wykonania usługi doradczej.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wniosek należy złożyć w **Regionalnej Instytucji Finansującej** znajdującej się w tym województwie, w którym będzie realizowany projekt. **Lista Regionalnych Instytucji Finansujących znajduje się na stronie internetowej Polskiej Agencji**

Rozwoju Przedsiębiorczości www.parp.gov.pl. Do wniosku w formie papierowej, obok wymaganych załączników, należy dołączyć również wersję elektroniczną wniosku na dyskiecie lub CD. Elektroniczna wersja wniosku jest dostępna na stronach internetowych Ministerstwa Gospodarki i Pracy www.konkurencyjnosc.gov.pl oraz Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości www.parp.gov.pl.

Wyznaczono kolejne terminy składania wniosków o dotacje w Regionalnych Instytucjach Finansujących:

- w roku 2004: **do 16 grudnia**
- w roku 2005: **do 30 marca, do 24 czerwca, do 16 września, do 5 grudnia** zawsze do godziny 15:00.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 2.1?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Działaniu 2.1 oraz zasad składania wniosków znajdują się na stronie internetowej Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości www.parp.gov.pl. Przedsiębiorcy znajdują tam między innymi opis Działania 2.1, wzór wniosku o pomoc finansową wraz z instrukcją jego wypełniania, jak również wytyczne dla wnioskodawców. Informacje na temat Działania 2.1 można również uzyskać w Informatorium Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości tel. **(0 22) 432 89 91 - 93, 0 801 33 22 02**, a także **0 801 40 64 16**, e-mail info@parp.gov.pl oraz w Regionalnych Instytucjach Finansujących.

Budżet Działania 2.1	Przewidywana liczba MSP, które skorzystają z usług doradczych
33,07 miliona EUR	16 101
	450
	(Liczba nowo powstałych firm opartych na wykorzystaniu zaawansowanych technologii, które uzyskały wsparcie doradcze)

Akredytacja wykonawców usług

Czym jest akredytacja⁶

System akredytacji wykonawców usług doradczych dla małych i średnich przedsiębiorstw w ramach programów Unii Europejskiej realizowanych przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości funkcjonuje od 2001 roku. Od 2004 roku Agencja prowadzi akredytacje do programów Phare 2002 i 2003, a w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw do działania pt. „Wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez doradztwo”. Akredytacja polega na udzieleniu uprawnienia podmiotom gospodarczym do wykonywania usług doradczych obejmujących określoną dziedzinę specjalizacji. Gwarantuje, że wykonawca dysponuje odpowiednim potencjałem, wiedzą oraz przede wszystkim kadrami, która pozwala na profesjonalne wykonanie usługi. Akredytacja jest bezpłatna, wymaga jednak przedstawienia odpowiednich dokumentów w PARP. Listy akredytowanych doradców są otwarte, nie ma żadnych ograniczeń co do liczby podmiotów, które mogą zostać wpisane na listę. Pozwala to na zachowanie konkurencji między akredytowanymi wykonawcami, którzy powinni zabrać o klienta oferując atrakcyjne ceny i dogodne warunki realizacji umów.

Jak wybrać akredytowanego wykonawcę?

Przedsiębiorca, który zainteresowany jest dotacją na doradztwo w ramach działania 2.1 SPO WKP, musi pamiętać o obowiązku korzystania z usług świadczonych przez akredytowanych wykonawców lub wykonawców wybranych w ramach procedur zamówień publicznych (dotyczy mikrofirm, które ubiegają się o pomoc ponad 50% wartości projektu).

Zadaniem przyszłego beneficjenta jest wybór najlepszej oferty poprzez umieszczenie na stronie internetowej PARP ogłoszenia o poszukiwaniu wykonawcy usługi. Sam określa kryteria wyboru. Ogłoszenie można umieścić już po złożeniu wniosku o udzielenie dotacji. Przedsiębiorca otrzyma w RIF swój login i hasło oraz numer rejestrowy

złożonego wniosku. Dysponując tymi danymi może rozpocząć procedurę wyboru. Na oferty musi czekać minimum 14 dni, a jeśli nikt się nie zgłosi, ogłoszenie należy powtórzyć.

Zaproszenie do składania ofert musi zawierać nazwę beneficjenta, przedmiot usługi doradczej, miejsce i termin składania ofert (nie krótszy niż 14 dni od dnia zamieszczenia zaproszenia) oraz kryteria oceny ofert, przy czym cena jest kryterium obojętnym.

Wybór wykonawcy można rozpocząć dzień po złożeniu wniosku i uzyskaniu w Regionalnej Instytucji Finansującej numeru rejestrowego. Jednak podpisać z nim umowę wolno dopiero po podpisaniu umowy o dofinansowanie z PARP.

Aby stać się akredytowanym wykonawcą usług doradczych dla małych i średnich przedsiębiorstw, należy nie tylko złożyć poprawny formalnie wniosek, ale przede wszystkim spełniać wszystkie wymagane warunki, z czego podstawowym jest współpraca firmy doradczej z ekspertami posiadającymi przynajmniej dwuletnie doświadczenie.

Wnioski o udzielenie akredytacji mogą składać osoby fizyczne, osoby prawne albo jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, wykonujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność polegającą na świadczeniu usług doradczych w określonej dziedzinie lub dziedzinach specjalizacji objętych Działaniem 2.1 SPO WKP. Składając wniosek o akredytację wykonawca musi oświadczyć, iż spełnia następujące warunki:

- nie pozostaje pod zarządem komisyjnym;
- nie znajduje się w toku likwidacji, postępowania upadłościowego lub postępowania naprawczego;

⁶ Podstawą udzielania akredytacji jest rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z 16 sierpnia 2004 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania i uchylania akredytacji przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości wykonawcom usług doradczych oraz trybu wyboru najkorzystniejszej oferty realizacji tych usług (Dz. U. Nr 187, poz. 1937).

- nie został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo składania fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, dokumentom, obrotowi papierami wartościowymi, systemowi bankowemu, karno-skarbowemu ani inne związane z prowadzeniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych; dotyczy to również wszystkich współników wnioskodawcy będącego spółką osobową lub wszystkich członków organów zarządzających wnioskodawcy będącego osobą prawną;
- nie posiada zaległości w tytułu należności publicznoprawnych.

Akredytacja jest udzielana na podstawie umowy o udzieleniu akredytacji, która zawiera m. in. zobowiązanie wykonawcy do przestrzegania w prowadzonej działalności zasad etyki zawodowej. Akredytowani wykonawcy mogą świadczyć usługi dofinansowywane z budżetu Działania 2.1 SPO WKP w okresie realizacji programu. Po podpisaniu umowy z Agencją wykonawca zostanie wpisany do wykazu akredytowanych wykonawców usług, który jest publikowany na stronach internetowych PARP. Akredytacja jest ważna wyłącznie w ramach konkretnego programu wsparcia na daną specjalizację, np. akredytacja uzyskana do programu Phare 2002 Wstęp do Jakości nie jest ważna w programie SPO WKP Działanie 2.1 (dotacje na doradztwo).

Akredytacja w danej dziedzinie oznacza też, że akredytowany wykonawca nie może się ubiegać o pomoc w dziedzinie, w której uzyskał akredytację.

Umowa z akredytowanym wykonawcą może być rozwiązana w przypadku naruszenia jej postanowień. Wykonawca taki będzie wykluczony z procedury akredytacji w programach wdrażanych przez PARP na 3 lata od dnia rozwiązania umowy o udzieleniu akredytacji.

Komplet dokumentów i szczegółowe informacje można znaleźć na stronach internetowych PARP poświęconych akredytacji www.parp.gov.pl/akredytacje.html, a także uzyskać kontaktując się z Sekcją Akredytacji PARP za pośrednictwem poczty elektronicznej: akredytacja@parp.gov.pl

Uwaga! PARP nie prowadzi akredytacji w dziedzinie wypełniania wniosków o dotacje i pomocy w ubieganiu się o wsparcie. Jedynym rodzajem akredytacji dostępnym dla firm konsultingowych jest akredytacja uprawniająca do świadczenia specjalistycznych usług doradczych w dziedzinach objętych Działaniem 2.1 SPO WKP (np. wdrażanie systemów zarządzania jakością) i programami Phare.

Dotacje na inwestycje - Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw

Działanie 2.3 „Wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez inwestycje”

Dotacje na inwestycje cieszą się dużym zainteresowaniem wśród przedsiębiorców. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości udzielała już tego typu wsparcia w ramach regionalnego i krajowego programu Phare. Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw oferuje firmom dofinansowanie inwestycji z rozszerzonym zakresem kwalifikowanych działań. Pozwoli to przedsiębiorcom nie tylko na refundację kosztów zakupu maszyn i urządzeń, ale także m.in. odzyskanie części poniesionych kosztów instalacji i uruchomienia środków trwałych oraz zakupu nieruchomości zabudowanej i niezabudowanej.

Kto może ubiegać się o dotację?

Dotacje na inwestycje udzielane są:

- małym i średnim przedsiębiorcom, posiadającym siedzibę na terenie Polski,
- mikroprzedsiębiorcom posiadającym siedzibę na terenie Polski oraz wykonującym działalność gospodarczą od co najmniej 3 lat lub opartą na wykorzystaniu zaawansowanych technologii o znaczącym potencjale rynkowym.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

W ramach tego Działania wspierane będą następujące typy projektów:

- działania modernizacyjne w MSP prowadzące do wprowadzenia znaczącej zmiany produktu lub procesu produkcyjnego,
- wdrażanie wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych podejmowanych przez przedsiębiorstwa,
- zakup wyników prac badawczo-rozwojowych i/lub praw własności przemysłowej przez przedsiębiorstwa,
- wdrażanie i komercjalizacja technologii i produktów innowacyjnych,
- zastosowanie i wykorzystanie technologii gospodarki elektronicznej,
- zastosowanie i wykorzystanie ICT w procesach zarządzania przedsiębiorstwem,
- dostosowywanie technologii i produktów do wymagań dyrektyw unijnych, zwłaszcza norm zharmonizowanych i prawodawstwa w zakresie BHP.

Wszystkie projekty zgłaszane przez wnioskodawców powinny dotyczyć wprowadzanej przez nich innowacji produktowej lub procesowej.

Wydatkami kwalifikującymi się w ramach Działania są wydatki w cenach netto na:

- zakup nowych środków trwałych;
- zapłatę rat kapitałowych z tytułu leasingu nowych środków trwałych, prowadzącego do przeniesienia własności tych środków na korzystającego (beneficjenta) z wyłączeniem leasingu zwrotnego;
- zakup używanych środków trwałych;
- zakup wartości niematerialnych i prawnych związanych z transferem technologii drogą nabycia praw patentowych, licencji, know-how, w tym nie opatentowanej wiedzy technicznej;
- instalację i uruchomienie środków trwałych, zakupionych z udziałem dofinansowania, z wyłączeniem wydatków na szkolenia w zakresie ich obsługi;
- zakup prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem;
- zakup robót i materiałów budowlanych;
- zakup prawa własności lub prawa wieczystego użytkowania nieruchomości zabudowanej;
- usługi prawnicze, ekspertyzy techniczne i finansowe, jeśli są bezpośrednio związane z realizacją przedsięwzięcia objętego wsparciem.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wsparcie udzielane jest w formie dotacji.

Kwota wsparcia	Wysokość wsparcia
minimalna	10 000 zł
maksymalna	1 250 000 zł
nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowanych projektu	

W odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorców wsparcie nie może przekroczyć (jako % kosztów kwalifikowanych projektu):

Lokalizacja projektów małych i średnich przedsiębiorców	% kosztów kwalifikowanych projektu
Powiaty miast Warszawa i Poznań	30%
Powiaty miast Kraków, Wrocław i Trójmiasto (Gdynia, Gdańsk, Sopot)	40%
Pozostałe obszary	50%

Dotacja stanowi refundację poniesionych przez przedsiębiorcę kosztów kwalifikowanych projektu. Oznacza to, iż przedsiębiorca otrzymuje dotację dopiero po zakończeniu swojego projektu, jako zwrot poniesionych kosztów w związku z realizacją projektu.

Kiedy wymagany jest kredyt?

Gdy przedsiębiorca ubiega się o dotację przekraczającą kwotę 125 000 zł, zobowiązany jest do współfinansowania swojej inwestycji kredytem lub środkami pieniężnymi pochodzącymi z funduszu inwestycyjnego w kwocie stanowiącej co najmniej 25% wartości wnioskowanej dotacji. **Zasada nie dotyczy inwestycji finansowanej w formie leasingu finansowego, z wyłączeniem leasingu zwrotnego.**

Przykładowo, jeśli projekt przedsiębiorcy będzie realizowany w powiecie, dla którego maksymalna wartość wsparcia wynosi 50% i zgodnie z planowanym budżetem koszty kwalifikowane wyniosą 1 200 000 zł, przedsiębiorca będzie ubiegał się o dotację wynoszącą 600 000 zł. Ponieważ wnioskowana dotacja przekracza wartość 125 000 zł, przedsiębiorca zobowiązany jest zaciągnąć kredyt w jednej z instytucji kredytujących, z którymi Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości podpisała porozumienie. Lista banków, a także Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych (SKOK), które podpisały z PARP porozumienie o współpracy, znajduje się pod adresem www.parp.gov.pl/banki i stanowi Załącznik nr 1 do Wytycznych dla wnioskodawców do Działania 2.3. Wartość kredytu musi wynieść co najmniej 25% wartości wnioskowanej dotacji. W przykładzie wartość ta wyniesie 150 000 zł. Jest to kwota na jaką przedsiębiorca będzie musiał zaciągnąć kredyt. Nie oznacza to, że przedsiębiorca nie może wziąć większego kredytu. Jeśli nie dysponuje odpowiednią wielkością środków finansowych, jego wkładem własnym mogą być środki pochodzące z kredytu lub pożyczki. Przedsiębiorca może także łączyć leasing z innymi zewnętrznymi źródłami finansowania (kredytem lub środkami pieniężnymi pochodzącymi z funduszu inwestycyjnego), tak aby łącznie zapewnić płynną realizację projektu.

Wymóg zaciągnięcia kredytu przy kwocie wnioskowanej dotacji przekraczającej 125 000 zł nie dotyczy inwestycji finansowanych leasingiem.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy złożyć w **Regionalnej Instytucji Finansującej** znajdującej się w tym województwie, w którym będzie realizowany projekt. **Lista Regionalnych Instytucji Finansujących znajduje się na stronie internetowej Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości www.parp.gov.pl.**

W przypadku, gdy przedsiębiorca zobowiązany jest wziąć kredyt, wniosek o dotację składa w jednym egzemplarzu w instytucji kredytującej celem uzyskania promesy kredytowej. Wniosek oceniany jest przez tę instytucję przy zastosowaniu wewnętrznych procedur rozpatrywania wniosków kredytowych. Jeżeli ocena wniosku jest pozytywna, instytucja kredytująca wydaje przedsiębiorcy promesę kredytową. Następnie, po uzyskaniu promesy kredytowej przedsiębiorca składa wniosek o dotację do Regionalnej Instytucji Finansującej. Promesa kredytowa stanowi załącznik do wniosku o dotację.

Do wniosku w formie papierowej, obok wymaganych załączników, należy dołączyć również wersję elektroniczną wniosku na dyskietce lub CD. Elektroniczna wersja wniosku jest dostępna na stronach internetowych Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości www.parp.gov.pl oraz Ministerstwa Gospodarki i Pracy www.konkurencyjnosc.gov.pl.

Wyznaczono kolejne terminy składania wniosków o dofinansowanie projektów:

- w roku 2004: **do 2 grudnia**
- w roku 2005: **do 25 lutego, do 20 maja, do 18 sierpnia, do 7 listopada** zawsze do godziny 15:00.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 2.3?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Działaniu 2.3 oraz zasad składania wniosków znajdują się na stronie internetowej Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości www.parp.gov.pl. Przedsiębiorcy znajdują tam między innymi opis Działania 2.3, wzór wniosku o pomoc finansową wraz z instrukcją jego

wypełniania, jak również wytyczne dla wnioskodawców. Informacje na temat Działania 2.3 można również uzyskać w Informatorium Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości tel. **(0 22) 432 89 91 - 93, 0 801 33 22 02**, a także **0 801 40 64 16**, info@parp.gov.pl oraz w Regionalnych Instytucjach Finansujących.

Budżet Działania 2.3

Przewidywana liczba MSP, które uzyskają wsparcie w ramach Działania

359,03 mln EUR

5 030

UWAGA!

W przypadku gdy o dotację ubiega się mały lub średni przedsiębiorca, prowadzący działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług transportu morskiego oraz przybrzeżnego transportu wodnego lub świadczeniu pomocniczych usług transportu morskiego, wielkość wsparcia nie może przekroczyć:

1. 10% wydatków poniesionych na zakup nowych lub używanych statków morskich;
2. 25% wydatków poniesionych na modernizację statków morskich;
3. 50% wydatków poniesionych bezpośrednio i wyłącznie na finansowanie działań związanych z poprawą bezpieczeństwa morskiego.

Jednocześnie, wielkość wsparcia w zakresie inwestycji na działalność gospodarczą w zakresie produkcji, naprawy oraz konserwacji statków pełnomorskich o pojemności nie mniejszej niż 100 GT oraz przebudowy statków pełnomorskich o pojemności nie mniejszej niż 1 000 GT nie może przekroczyć 22,5 % wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem.

W odniesieniu do przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji, montażu, prac projektowo-wdrożeniowych dotyczących:

1. silników spalinowych, ze spalaniem wewnętrznym, a także innych silników stosowanych wyłącznie w pojazdach mechanicznych określonych poniżej w pkt 2-5,
2. samochodów osobowych,
3. pozostałych pojazdów mechanicznych przeznaczonych do przewozu osób,
4. pojazdów mechanicznych przeznaczonych do przewozu towarów,
5. nadwozi pojazdów mechanicznych, z wyłączeniem przyczep i naczep, a także dostaw komponentów na potrzeby wyżej wymienionych typów działalności gospodarczej. Wielkość wsparcia nie może przekroczyć 30% wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, jeżeli łączna kwota wsparcia na daną inwestycję przekracza równowartość 5 mln EUR.

■ Droga wniosku - przykład dla Działania 2.3

Wykres nr 4 - Przykładowa droga wniosku dla Działania 2.3.

DOTACJE DLA FIRM UDZIELANE PRZEZ INNE INSTYTUCJE

Programy funduszy strukturalnych skierowane są do przedsiębiorców prowadzących działalność niemal w każdym zakresie. W poprzednim podrozdziale opisaliśmy dotacje udzielane przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, w tym zaprezentujemy programy wsparcia realizowane przez pozostałe instytucje wdrażające. Omówimy dotacje na rozpoczęcie działalności, udział w gospodarczych targach zagranicznych, przedsięwzięcia

związane z wymogami ochrony środowiska, działalność produkcyjną lub usługową w sektorze rolniczym, a także pomoc dla firm z sektora rybołówstwa morskiego i śródlądowego. Ponadto zamieszczamy ofertę pomocy dla mikroprzedsiębiorstw i podmiotów zarządzających parkami przemysłowymi i inkubatorami technologicznymi.

Dotacje na inwestycje i zatrudnienie - Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw

Działanie 2.2. „Wsparcie konkurencyjności produktowej i technologicznej przedsiębiorstw”
Poddziałanie 2.2.1. „Wsparcie dla przedsiębiorstw dokonujących nowych inwestycji”

Kto może ubiegać się o dotację?

Dotacje na inwestycje i zatrudnienie udzielane są przedsiębiorstwom prowadzącym działalność gospodarczą na terenie Polski i dokonującym nowych inwestycji.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

Dotacje będą udzielane przedsiębiorstwom zajmującym się działalnością zarówno produkcyjną, jak i usługową, dokonującym nowych inwestycji, które polegają na:

- utworzeniu przedsiębiorstwa lub
- rozbudowie przedsiębiorstwa,
- rozpoczęciu w istniejącym przedsiębiorstwie działalności obejmującej dokonywanie zasadniczych zmian produktu, produkcji albo procesu produkcyjnego.

Wsparcie będzie udzielane również na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nowymi inwestycjami. Projekty mogą polegać na inwestycjach m.in. w:

- środki trwałe (budynki, budowle, maszyny i urządzenia),
- wartości niematerialne i prawne (zakup patentu, nabycie licencji lub nieopatentowanej wiedzy technicznej, technologicznej albo z zakresu organizacji i zarządzania).

Dotacja może być udzielona na projekt, który spełnia jeden z niżej wymienionych warunków:

- wartość nowej inwestycji jest nie mniejsza niż równowartość w złotych polskich kwoty 10 mln EUR;
- wartość nowej inwestycji jest nie mniejsza niż równowartość w złotych polskich kwoty 500 tys. EUR, w przypadku, gdy inwestycja dotyczy rozbudowy lub modernizacji istniejącego przedsiębiorstwa i wiąże się z utrzymaniem co najmniej 100 miejsc pracy przez nie mniej niż 5 lat;
- w wyniku nowej inwestycji zostało utworzonych co najmniej 20 nowych miejsc pracy na nie mniej niż 5 lat;
- nowa inwestycja wprowadza innowację technologiczną, w tym w zakresie BHP;
- nowa inwestycja wpływa na poprawę stanu środowiska;
- nowa inwestycja jest zlokalizowana na obszarze parku przemysłowego lub parku technologicznego.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Na dotację składają się dwa elementy wsparcia:

- inwestycyjne, zgodnie z poniższą tabelą intensywności pomocy dla poszczególnych regionów i typów przedsiębiorstw,
- utworzenie nowych miejsc pracy (jeśli przedsiębiorca je tworzy w związku z daną inwestycją), w wysokości nie przekraczającej równowartości w zł polskich kwoty 4 000 EUR na jedno utworzone miejsce pracy.

Intensywność pomocy dla regionów i przedsiębiorstw (jako % kosztów kwalifikowanych projektu)

Lokalizacja projektów przedsiębiorców	% kosztów kwalifikowanych projektu (duże przedsiębiorstwa)	% kosztów kwalifikowanych projektu (MSP)
Powiaty miast Warszawa i Poznań	30%	45%
Powiaty miast Kraków, Wrocław i Trójmiasto (Gdynia, Gdańsk, Sopot)	40%	55%
Pozostałe obszary	50%	65%

Łącznie wymienione dotacje nie mogą przekroczyć progu maksymalnej intensywności pomocy publicznej określonej dla danego regionu i dla danego przedsiębiorcy.

Dotacja stanowi refundację poniesionych przez przedsiębiorcę kosztów kwalifikowanych projektu. Oznacza to, iż przedsiębiorca otrzymuje dotację dopiero po zakończeniu swojego projektu, jako zwrot poniesionych kosztów w związku z realizacją projektu.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy składać w **Departamencie Instrumentów Finansowych Ministerstwa Gospodarki i Pracy**. Do wniosku w formie papierowej, obok wymaganych załączników, należy dołączyć również wersję elektroniczną wniosku na dyskietce lub CD. Elektroniczna wersja wniosku jest dostępna na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki i Pracy www.konkurencyjnosc.gov.pl.

Terminy składania wniosków zostaną ogłoszone na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki i Pracy www.konkurencyjnosc.gov.pl. W 2005 roku zaplanowano dwie rundy aplikacyjne.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Poddziałania 2.2.1.?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Poddziałaniu 2.2.1. oraz zasad składania wniosków znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki i Pracy www.konkurencyjnosc.gov.pl. Informacje na temat Poddziałania 2.2.1. można również uzyskać w Punkcie Informacyjnym Ministerstwa Gospodarki i Pracy, tel. (0 22) 693 50 40, 693 50 55.

Budżet Poddziałania 2.2.1.	Przewidywana liczba przedsiębiorstw, które uzyskają wsparcie (w podziale na duże przedsiębiorstwa i MSP)
64,1 mln EUR (duże firmy)	45
264,3 mln EUR (MSP)	130

Dotacje na udział w targach i misjach gospodarczych - Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw

Działanie 2.2. „Wsparcie konkurencyjności produktowej i technologicznej przedsiębiorstw” Poddziałanie 2.2.2. „Wsparcie w zakresie internacjonalizacji przedsiębiorstw”

Kto może ubiegać się o dotację?

Dotacje na inwestycje i zatrudnienie udzielane są przedsiębiorstwom prowadzącym działalność gospodarczą na terenie Polski i dokonującym nowych inwestycji.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

Dotacje będą udzielane przedsiębiorstwom zajmującym się działalnością zarówno produkcyjną, jak i usługową, które planują wziąć udział w:

- wyjazdowych misjach gospodarczych związanych z udziałem w imprezach targowo-wystawienniczych,
- targach i wystawach za granicą.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wsparcie udzielane jest w formie dotacji.

wysokość wsparcia na udział w targach lub wystawach	maksymalnie 20 000 zł
wysokość wsparcia na udział w misjach gospodarczych	maksymalnie 7 500 zł
nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowanych projektu	

UWAGA! Pomoc udzielana w ramach niniejszego poddziałania jest pomocą de minimis.

Dotacja stanowi refundację poniesionych przez przedsiębiorcę kosztów kwalifikowanych projektu. Oznacza to, iż przedsiębiorca otrzymuje dotację dopiero po zakończeniu swojego projektu, jako zwrot poniesionych kosztów w związku z realizacją projektu.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy składać w **Departamencie Inwestycji Zagranicznych i Promocji Eksportu Ministerstwa Gospodarki i Pracy**. Do wniosku w formie papierowej, obok wymaganych załączników, należy dołączyć również wersję elektroniczną wniosku na dyskietce lub CD. Elektroniczna wersja wniosku jest dostępna na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki i Pracy www.konkurencyjnosc.gov.pl.

Wnioski o dofinansowanie projektów przyjmowane są w trybie ciągłym od 2 sierpnia 2004 r.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Poddziałania 2.2.2.?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Poddziałaniu 2.2.2. oraz zasad składania wniosków znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki i Pracy www.konkurencyjnosc.gov.pl. Informacje na temat Poddziałania 2.2.2. można również uzyskać w Punkcie Informacyjnym Ministerstwa Gospodarki i Pracy, tel. (0 22) 693 50 40, 693 50 55.

Budżet Poddziałania 2.2.2	Przewidywana liczba przedsiębiorstw, którym zostanie udzielone wsparcie
41,7 mln EUR	15 000

Dotacje na inwestycje, które chronią środowisko - Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw

Działanie 2.4 „Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie dostosowywania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska”

Działanie „Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie dostosowywania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska” składa się z czterech poddziałań:

- Poddziałanie 2.4.1 „Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie przeprowadzania inwestycji koniecznych do uzyskania pozwolenia zintegrowanego”,
- Poddziałanie 2.4.2 „Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki wodno-ściekowej”,
- Poddziałanie 2.4.3 „Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie ochrony powietrza”,
- Poddziałanie 2.4.4 „Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki odpadami przemysłowymi i niebezpiecznymi”.

Kto może ubiegać się o dotację?

Dotacje na inwestycje udzielane są przedsiębiorstwom, ze szczególnym uwzględnieniem małych i średnich firm, bez względu na formę własności, przy czym:

- o wsparcie nie mogą ubiegać się przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w sektorach rolnictwa oraz przetwórstwa spożywczego, a także z tzw. sektorów wrażliwych,
- beneficjentami Poddziałania 2.4.3 są przedsiębiorstwa wskazane w Załączniku nr XII, rozdział 13: Środowisko naturalne, Traktatu Akcesyjnego,
- w Poddziałaniach 2.4.1, 2.4.2 i 2.4.4 wsparcie nie będzie udzielane podmiotom wykonującym usługi publiczne na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego:
 - w których większość udziałów lub akcji posiada jednostka samorządu terytorialnego lub inny podmiot od niej zależny, w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów,
 - wybranym przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie przepisów ustawy prawo zamówień publicznych.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

W ramach ww. poddziałań realizowane są następujące rodzaje projektów:

1. Poddziałanie 2.4.1 - projekty ukierunkowane na dostosowywanie do Najlepszych Dostępnych Technik (BAT) i warunkujących uzyskanie pozwolenia zintegrowanego.
2. Poddziałanie 2.4.2 - projekty dotyczące:
 - budowy lub modernizacji oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków przemysłowych,
 - zmian technologii w celu ograniczenia ilości zużywanej wody oraz ilości substancji niebezpiecznych odprowadzanych wraz ze ściekami.
3. Poddziałanie 2.4.3 - projekty dotyczące:
 - modernizacji lub rozbudowy obiektów spalania paliw i systemów ciepłowniczych,
 - modernizacji urządzeń lub wyposażenia obiektów spalania paliw w urządzenia lub instalacje do ograniczenia emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych,
 - inwestycji w produkcję skojarzoną energii elektrycznej i ciepła,
 - konwersji obiektów spalania paliw na rozwiązania przyjazne środowisku,
 - przedsięwzięć na rzecz wykorzystywania alternatywnych źródeł energii.
4. Poddziałanie 2.4.4 - projekty dotyczące:
 - budowy, rozbudowy lub modernizacji instalacji do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów przemysłowych,
 - budowy, rozbudowy i modernizacji instalacji i urządzeń do odzysku,
 - budowy, rozbudowy lub modernizacji instalacji do przekształcania odpadów w celu ułatwienia ich magazynowania i transportu oraz przygotowania do odzysku lub unieszkodliwiania,
 - budowy, rozbudowy lub modernizacji instalacji do zbierania lub tymczasowego magazynowania odpadów, w szczególności odpadów niebezpiecznych,
 - budowy i modernizacji instalacji i urządzeń mających na celu ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów oraz urządzeń zapewniających właściwe ewidencjonowanie odpadów.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wsparcie przyznawane w ramach Działania na inwestycje udzielane jest w następującej wysokości (jako % kosztów kwalifikowanych), **jednak nie więcej niż 5 mln EUR**:

POMOC REGIONALNA				
Poddziałania		Powiaty miast Warszawa i Poznań	Powiaty miast Kraków, Wrocław i Trójmiasto (Gdynia, Gdańsk, Sopot)	Pozostałe obszary
2.4.1, 2.4.2*, 2.4.3, 2.4.4	Przedsiębiorstwa duże	30%	40%	50%
2.4.1, 2.4.2*, 2.4.3, 2.4.4	Przedsiębiorstwa małe i średnie	45%	55%	65%

POMOC HORYZONTALNA	
Poddziałania 2.4.1	30%
Poddziałanie 2.4.3	50%

UWAGA! * Dla Poddziałania 2.4.2 wysokość pomocy regionalnej jest równa wysokości pomocy horyzontalnej.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy składać w **Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**. Informacje o terminach rozpoczęcia procedury przyjmowania wniosków o pomoc finansową ogłoszone zostaną na stronach internetowych www.nfosigw.gov.pl i www.fundusze-strukturalne.gov.pl.

wniosków znajdują się na stronach internetowych Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej www.nfosigw.gov.pl oraz Ministerstwa Gospodarki i Pracy www.fundusze-strukturalne.gov.pl, a także w Punkcie Informacyjnym Ministerstwa Gospodarki i Pracy, tel. **(0 22) 693 50 40, 693 50 55**.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 2.4?

Informacje na temat warunków uczestnictwa w Działaniu 2.4 oraz zasad składania

Budżet Działania 2.4	Przewidywana liczba wspartych projektów
207,17 mln EUR	155

Rozpoczynamy działalność gospodarczą – Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

Działanie 2.5 „Promocja przedsiębiorczości”

Kto może ubiegać się o dotację?

Działanie skierowane jest do **osób fizycznych**, które nie są zarejestrowane jako bezrobotne i zamierzają rozpocząć działalność gospodarczą, a także **do osób, które założyły działalność gospodarczą** w trakcie korzystania ze wsparcia doradczo-szkoleniowego w ramach tego Działania. Uzyskanie wsparcia pomostowego i jednorazowej dotacji inwestycyjnej na rozwój działalności gospodarczej jest możliwe dopiero po zarejestrowaniu działalności gospodarczej.

Podmiotami uprawnionymi do składania projektów w ramach Działania są:

- ośrodki Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw,
- instytucje rynku pracy (Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, instytucje dialogu społecznego i partnerstwa lokalnego),
- szkoły wyższe,
- organizacje pozarządowe,
- agencje rozwoju regionalnego i lokalnego,
- jednostki naukowe,
- ośrodki poradnictwa zawodowego i psychologicznego,
- konsorcja wyżej wymienionych podmiotów.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

Dotacje będą udzielane na projekty:

- świadczenie usług doradczych i szkoleniowych wspierających zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczej, w zakresie:
 - organizowania usług informacyjnych z zakresu podstawowych zasad prowadzenia działalności gospodarczej,
 - organizowania grupowych i indywidualnych usług doradczych i szkoleniowych, umożliwiających nabywanie umiejętności niezbędnych dla prowadzenia działalności gospodarczej,
 - organizowania szkoleń ukierunkowanych na podnoszenie kwalifikacji zawodowych, połączonych z indywidualnym doradztwem,

- zapewniania opieki indywidualnego doradcy, który wsparciem obejmie określoną grupę osób, udzielając im pomocy doradczej,
 - organizowania przedsięwzięć grupowych z udziałem nowo powstałych mikroprzedsiębiorstw,
- rozpowszechnianie dobrych praktyk i metod rozwoju,
 - przekazywanie pomocy finansowej po zarejestrowaniu mikroprzedsiębiorstwa w formie:
 - wsparcia pomostowego (patrz Słownik),
 - jednorazowej dotacji inwestycyjnej na rozwój działalności gospodarczej.

UWAGA! Pomoc udzielana w ramach tego poddziałania jest pomocą de minimis.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Poziom dofinansowania w ramach Działania:

Projekty	Poziom dofinansowania
usługi doradczo-szkoleniowe oraz wsparcie pomostowe	100% kosztów kwalifikowanych projektu
jednorazowa dotacja inwestycyjna na rozwój działalności gospodarczej	75% kosztów kwalifikowanych projektu

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy składać we właściwym **Urzędzie Marszałkowskim** lub innej instytucji, której Samorząd Województwa powierzył taką funkcję. Informacje o tym, gdzie należy złożyć wniosek, można uzyskać we właściwym Urzędzie Marszałkowskim lub Wojewódzkim.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 2.5?

Więcej informacji na temat warunków udziału w Działaniu 2.5 oraz zasad składania wniosków znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki i Pracy www.konkurencyjnosc.gov.pl oraz w Punkcie Informacyjnym Ministerstwa

Gospodarki i Pracy, tel. (0 22) 693 50 40, 693 50 55. Informacje na temat Działania 2.5 można również uzyskać we właściwym Urzędzie Marszałkowskim lub Urzędzie Wojewódzkim.

Budżet Działania 2.5	Przewidywana liczba nowych mikroprzedsiębiorstw
60,8 mln EUR	4 000

Dotacje dla najmniejszych firm – Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego Działanie 3.4 „Mikroprzedsiębiorstwa”

Kto może ubiegać się o dotację?

O dotacje mogą ubiegać się **mikroprzedsiębiorstwa**, które rozpoczęły działalność gospodarczą nie wcześniej niż trzy lata kalendarzowe przed momentem złożenia wniosku do ww. Działania oraz w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:

- zatrudniały średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz
- osiągnęły roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nie przekraczający równowartości w złotych polskich 2 mln EUR lub
- wartość aktywów przedsiębiorstw na koniec jednego z tych lat nie przekroczyła równowartości w złotych polskich 2 mln EUR.

Z pomocy nie może skorzystać przedsiębiorstwo, w którym inni przedsiębiorcy, Skarb Państwa oraz jednostki samorządu terytorialnego posiadają:

- 25% i więcej wkładów, udziałów lub akcji,
- prawa do 25% i więcej udziału w zysku,
- 25% i więcej głosów w zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

Dotacje będą udzielane na:

- specjalistyczne usługi doradcze dla mikroprzedsiębiorstw wprowadzające innowacyjność w przedsiębiorstwie i zwiększające jego konkurencyjność, dotyczące m.in.:
 - opracowania strategii umieszczenia produktu na nowym rynku zbytu,
 - wprowadzenia na rynek nowego produktu,
 - zdobycia nowej grupy klientów,
 - racjonalizacji przepływów finansowych, towarów, materiałów oraz informacji wewnątrz przedsiębiorstwa,
 - komputeryzacji oraz racjonalizacji logistyki sprzedaży towarów i usług,
 - poprawy zarządzania wewnątrz firmy,
- projekty inwestycyjne, związane z:
 - utworzeniem, rozbudową lub nabyciem przedsiębiorstwa,
 - rozszerzeniem zakresu działalności gospodarczej,
 - rozpoczęciem w przedsiębiorstwie działań obejmujących dokonywanie zasadniczych zmian produkcji bądź procesu produkcyjnego,
 - zmianą wyrobu lub usługi, w tym także zmianą w zakresie sposobu świadczenia usług,
 - unowocześnieniem wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działalności gospodarczej firmy,
 - modernizacją środków produkcji.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wsparcie udzielane jest w formie dotacji.

Projekty	Wsparcie	Poziom dofinansowania
zakup usług doradczych	do 5 000 EUR	50%
inwestycje	do 50 000 EUR	30%, jeżeli projekt będzie realizowany w powiecie m. Warszawa lub m. Poznań;
		40%, jeżeli projekt będzie realizowany w powiecie m. Wrocław, m. Kraków, m. Gdańsk, m. Gdynia lub m. Sopot;
		50%, jeżeli projekt będzie realizowany w innym powiecie.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy składać we właściwym **Urzędzie Marszałkowskim** lub innej instytucji, której Zarząd Województwa powierzył taką funkcję. Informacje o tym, gdzie należy złożyć wniosek, można uzyskać we właściwym Urzędzie Marszałkowskim lub Urzędzie Wojewódzkim.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 3.4?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Działaniu 3.4 oraz

zasad składania wniosków znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki i Pracy www.konkurencyjnosc.gov.pl oraz w Punkcie Informacyjnym Ministerstwa Gospodarki i Pracy, tel. (0 22) 693 50 40, 693 50 55. Informacje na temat Działania 3.4 można również uzyskać we właściwym Urzędzie Marszałkowskim lub Urzędzie Wojewódzkim.

Budżet Działania 3.4	Przewidywana liczba projektów wsparcia mikroprzedsiębiorców
74,3 mln EUR	10 000

Dane teleadresowe instytucji wdrażających Działania 2.5 i 3.4 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego

Dane aktualne na grudzień 2004 r.

DZIAŁANIE	WOJEWÓDZTWO	URZĄD MARSZAŁKOWSKI	JEDNOSTKA WDRAŻAJĄCA	ADRES/TELEFON/E-MAIL	KONTAKT
2.5 3.4	DOLNOŚLĄSKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego ul. Wybrzeże Słowackiego 12-14 50-411 Wrocław (71) 374 93 35, (71) 374 90 03 wfe@umwd.pl	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego	ul. Ogrodowa 5b 58-306 Wałbrzych (74) 840 81 93, 840 73 89 wrwuwa@praca.gov.pl www.dwup.pl ul. Krupnicza 13 50-075 Wrocław (71) 797 04 00, 797 04 01	(74) 840 73 53 wrwuufs2@praca.gov.pl (71) 344 58 41 warr@warr.pl (71) 797 04 00, 797 04 01
2.5 3.4	KUJAWSKO-POMORSKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego Departament Wdrażania Programów Regionalnych Plac Teatralny 2 87-100 Toruń (56) 62 18 416, 62 18 213 fundusze@kujawsko-pomorskie.pl www.kujawsko-pomorskie.pl	Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	ul. Kopernika 4 87-100 Toruń (56) 621 04 21, 622 28 99 sekretariat@tarr.org.pl www.tarr.org.pl	(56) 621 04 21 frank@tarr.org.pl (56) 621 04 19 dzieciol@tarr.org.pl (56) 655 57 65
2.5 3.4	LUBELSKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie Departament Rozwoju Regionalnego ul. Lubomelska 1-3 20-072 Lublin (81) 742 44 73, 74 24 215 www.lubelskie.pl	Departament Współpracy Zagranicznej Przedsiębiorców	ul. Spokojna 4 20-074 Lublin (81) 534 76 54	beata.mulawa@lubelskie.pl (81) 742 41 81
2.5 3.4	LUBUSKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego Departament Polityki Regionalnej ul. Podgórna 7 65-057 Zielona Góra (68) 456 52 89, 456 55 46, 327 14 29 www.lubuskie.pl	Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z siedzibą Agencji Rozwoju Regionalnego w Zielonej Górze	ul. Chopina 11/13, p. XIII 65-001 Zielona Góra (68) 327 05 04, 325 38 88 agencja@region.zgora.pl www.region.zgora.pl	(68) 327 05 04 wew.(37) agencja@region.zgora.pl
2.5 3.4	ŁÓDZKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego Departament Polityki Regionalnej Al. Piłsudskiego 8 90-051 Łódź (42) 663 31 07 www.zporr.lodzkie.pl wbwp.lodz@lodzkie.pl	Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	ul. Tuwima 22/26 90-002 Łódź (42) 632 18 92, 633 07 63 larr@lodz.pl www.larr.lodz.pl	zporr@larr.lodz.pl m_bratok@larr.lodz.pl (42) 633 17 97

DZIAŁANIE	WOJEWÓDZTWO	URZĄD MARSZAŁKOWSKI	JEDNOSTKA WDRAŻAJĄCA	ADRES/TELEFON/E-MAIL	KONTAKT
2.5 3.4	MAŁOPOLSKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego ul. Basztowa 22 31-156 Kraków (12) 616 01 28 www.malopolskie.pl	Departament Gospodarki i Infrastruktury	ul. Kordylewskiego 11 31-542 Kraków (12) 299 06 00	(12) 299 06 45 (12) 299 06 19 mhol@malopolska.mw.gov.pl (12) 299 06 07 jsoc@malopolska.mw.gov.pl (12) 299 06 27 ljon@malopolska.mw.gov.pl (12) 299 07 13 mmic@malopolska.mw.gov.pl (12) 299 06 00 mikoprzedsiębiorstwa@malopolska.mw.gov.pl
2.5 3.4	MAZOWIECKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego Departament Strategii, Rozwoju Regionalnego i Funduszy Strukturalnych ul. Skoczylasa 4 03-473 Warszawa (22) 597 91 00 www.mazovia.pl	Urząd Marszałkowski Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw	ul. Brechta 3 03-472 Warszawa ul. Smocza 27 01-048 Warszawa (22) 838 02 91; 838 02 61 izbarimp@fund.org.pl www.fund.org.pl	(22) 597 93 60 a.miekwicz@mazovia.pl (22) 597 93 48 j.orlowska@mazovia.pl punkt_kontaktowy@mazovia.pl (22) 59 79 326 (22) 597 91 86 j.krzewicka@mazovia.pl
2.5 3.4	OPOLSKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego ul. Piastowska 14 45-082 Opole (77) 452 44 50 www.umwo.opole.pl	Urząd Marszałkowski (wnioski składane są w RIF Stowarzyszenie „Promocja Przedsiębiorczości” - Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości w Opolu)	ul. Damrota 4 45-064 Opole (77) 456 56 00, 456 56 00 biuro@rif.opole.pl (77) 452 41 12 t.hanzel@umwo.opole.pl	Punkt Informacyjny i Przyjmowania Wniosków: ul. Piastowska 12 45-082 Opole a.kowalczyk@umwo.opole.pl (77) 452 48 26 (77) 452 41 12 t.hanzel@umwo.opole.pl info@umwo.opole.pl
2.5 3.4	PODKARPACKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego ul. Grunwaldzka 15 35-959 Rzeszów (17) 850 17 00, 850 17 01 urząd@podkarpackie.pl www.podkarpackie.pl	Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	ul. Chopina 51 35-959 Rzeszów skr.poczt.74 (17) 852 06 06 j.wisniowska@rarr.rzeszow.pl	Departament Rozwoju Regionalnego ul. Sobieskiego 17 35-002 Rzeszów (17) 850 17 45 wew. 33 drr@podkarpackie.pl d.laufer@podkarpackie.pl (17) 850 17 40 (wew.103)
2.5 3.4	PODLASKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego ul. Wyszyńskiego 1 15- 880 Białystok	Urząd Marszałkowski	ul. Wyszyńskiego 1 15-888 Białystok (85) 748 51 45, 748 51 46 www.wrotapodlasia.pl	Punkt Informacyjny: (85) 748 51 32 (85) 749 74 73 marcin.szczebiot@umwp-podlasie.pl agnieszka.godlewska@umwp-podlasie.pl

DZIAŁANIE	WOJEWÓDZTWO	URZĄD MARSZAŁKOWSKI	JEDNOSTKA WDRAŻAJĄCA	ADRES/TELEFON/E-MAIL	KONTAKT
2.5 3.4	POMORSKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego Departament Programów Regionalnych ul. Długi Targ 1/7 80-828 Gdańsk (58) 326 15 55, 320 70 42 www.woj-pomorskie.pl	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	ul. Piwna 36/39 80-831 Gdańsk (58) 323 31 10, 301 13 41 sekretariat@arpg.gda.pl www.arpg.gda.pl	(58) 323 31 34 agnieszka@arpg.gda.pl (58) 323 32 70 annag@arpg.gda.pl (58) 323 31 00
2.5 3.4	ŚLĄSKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Wydział Programowania Rozwoju i Funduszy Europejskich ul. Ligonia 46, pokój 393, 40 - 037 Katowice (32) 207 88 88, 255 37 58 www.silesia-region.pl	Urząd Marszałkowski	ul. Ligonia 46, pokój 393 40 - 037 Katowice (32) 207 88 88, 255 37 58	(32) 207 81 97 acekiera@silesia-region.pl (32) 207 83 81, 207 83 78
2.5 3.4	ŚWIĘTOKRZYSKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego Al. IX Wieków Kielc 3 25-516 Kielce www.sejmik.kielce.pl	Urząd Marszałkowski - Oddział Rozwoju Przedsiębiorstw i Inwestycji	Al. IX Wieków Kielc 3 25-516 Kielce	(41) 342 15 85 baniak@sejmik.kielce.pl (41) 342 17 18 wojciech.cedro@sejmik.kielce.pl (41) 342 16 14 marek.gradka@sejmik.kielce.pl (41) 342 15 76, 342 15 85, 342 16 14 anna.grzela@sejmik.kielce.pl
2.5 3.4	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko - Mazurskiego Biuro Wdrażania Funduszy Strukturalnych al. Piłsudskiego 7/9 10-575 Olsztyn (89) 523 23 25, 523 25 23 www.wm.24.pl	Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie	ul. Kajki 10/12 10-547 Olsztyn (89) 521 12 50, 521 12 60 wmarr@wmarr.olsztyn.pl www.wmarr.olsztyn.pl	kruszewska@wmarr.olsztyn.pl (89) 521 12 50
2.5 3.4	WIELKOPOLSKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego Departament Rozwoju Regionalnego Oddział Rozwoju Przedsiębiorczości ul. Piekary 17 61-823 Poznań (61) 647 54 00 rop@wielkopolska.mw.gov.pl	Urząd Marszałkowski	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A w Koninie ul. Zakładowa 4 62-510 Konin	(63) 245 30 95 (wew. 28) renata.orsztynowicz@arr.konin.org.pl (63) 245 30 95 (wew. 38) grazyna.twardowska@arr.konin.org.pl
2.5 3.4	ZACHODNIOPOMORSKIE	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego ul. Korsarzy 34 70-540 Szczecin (91) 480 72 83, 489 39 70	Zachodnio-Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	ul. Stośława 2 70-223 Szczecin	(91) 488 24 88, 432 93 18 prokurent@zarr.com.pl

■ Działalność gospodarcza w sektorze rolnym – Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego i Rozwój Obszarów Wiejskich

Pomoc finansowa udzielana w ramach SPO RiMSZ stanowi kontynuację wsparcia sektora rolnego, realizowanego przed wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej, w ramach Programu SAPARD. Instytucją wdrażającą programy wsparcia jest **Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR)**.

Program obejmuje następujące działania, ułatwiające rozwój, a także działalność produkcyjną lub usługową w sektorze rolniczym:

■ Działanie 1.1 „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”

Kto może ubiegać się o dotację?

Działanie adresowane jest do:

- **osób fizycznych** - obywateli państw członkowskich UE, prowadzących na terenie Rzeczypospolitej Polskiej działalność rolniczą bądź produkcję w działach specjalnych produkcji rolnej, w oparciu o nieruchomości będące w posiadaniu samoistnym lub zależnym,
- **osób prawnych** - podmiotów zarejestrowanych w Rejestrze Przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS), które zgodnie z wpisem do ww. rejestru prowadzą działalność rolniczą lub produkcję w działach specjalnych produkcji rolnej w granicach Rzeczypospolitej Polskiej, w oparciu o nieruchomości będące w posiadaniu samoistnym lub zależnym.

Kwota wsparcia	Poziom dofinansowania (w zależności od kryteriów podmiotowych wnioskodawcy)
maksymalnie 300 000 zł	50% kosztów kwalifikowanych projektu
	55% kosztów kwalifikowanych projektu, jeśli wnioskodawca jest młodym rolnikiem
	60% kosztów kwalifikowanych projektu, jeśli modernizowane gospodarstwo rolne położone jest na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania
	65% kosztów kwalifikowanych projektu, jeśli modernizowane gospodarstwo rolne jest położone na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania i wnioskodawca jest młodym rolnikiem

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy składać w **Oddziałach Regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**. Lista teled adresowa regionalnych oddziałów Agencji znajduje się na stronie internetowej www.arimr.gov.pl.

Wnioski o dofinansowanie projektów w ramach Działania 1.1 „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” można składać od 16 sierpnia 2004 r.

- Działanie 1.1 „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”
- Działania 1.5 „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych”
- Działanie 2.4 „Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodu”
- Działanie 2.6 „Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem”.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

„Inwestycje w gospodarstwach rolnych” to Działanie, z którego wsparcie przeznaczone jest na projekty związane z modernizacją gospodarstw rolnych w zakresie podnoszenia ich jakości i skali produkcji. Efektem realizacji projektów ma być obniżenie kosztów produkcji oraz spełnienie wymogów w zakresie ochrony środowiska. Projekty dotyczyć mogą produkcji objętej Załącznikiem I do Traktatu WE, z wyłączeniem rybołówstwa i leśnictwa.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wsparcie udzielane jest w formie dotacji.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 1.1?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Działaniu oraz wzorów i zasad składania wniosków znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa www.arimr.gov.pl, a także pod numerem infolinii **0 800 38 00 84**.

Budżet Działania 1.1	Przewidywane wsparcie
603,92 mln EUR	17 000 projektów

■ Działanie 1.5 „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych”

Kto może ubiegać się o dotację?

Działanie adresowane jest do **osób fizycznych** lub **prawnych**, których statutowym przedmiotem działalności rolniczej jest przetwórstwo wybranych artykułów rolnych (w sektorach określonych w Uzupełnieniu Programu - Kryteriach dostępu) oraz pakowanie jaj, usługowe zamrażanie i przechowywanie artykułów rolnych oraz handel hurtowy nimi.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

W ramach Działania wspierane mogą być projekty dotyczące budowy lub modernizacji zakładów produkcyjnych lub infrastruktury handlu hurtowego artykułami rolnymi oraz inwestycji dotyczących ochrony środowiska. Dopuszczalnym kosztem kwalifikowanym jest koszt budowy i modernizacji budynków na cele projektu, zakup maszyn, urządzeń, wyposażenia i sprzętu komputerowego oraz koszty związane z przygotowaniem i realizacją projektu. Jako koszt kwalifikowany projektu dotyczącego ochrony środowiska zalicza się koszty budowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacyjną oraz koszty budowy lub modernizacji kotłowni.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wsparcie udzielane jest w formie dotacji.

Kwota wsparcia	Poziom dofinansowania
minimalna kwota wsparcia 100 000 zł	do 50% kosztów kwalifikowanych projektu
maksymalnie nie więcej niż 20 mln zł na jeden projekt	

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy składać w **Oddziałach Regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**. Lista teled adresowa regionalnych oddziałów Agencji znajduje się na stronie internetowej www.arimr.gov.pl.

Wnioski o dofinansowanie projektów w ramach Działania 1.5 „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych” można składać od 15 września 2004 r.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 1.5?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Działaniu oraz wzorów i zasad składania wniosków znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa www.arimr.gov.pl, a także pod numerem infolinii **0 800 38 00 84**.

■ Działanie 2.4 „Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodu”

Kto może ubiegać się o dotację?

Działanie adresowane jest do **obywateli państw członkowskich UE**, osób fizycznych, rolników i domowników (patrz Słownik) oraz osób prawnych prowadzących na terenie RP działalność rolniczą, zarejestrowaną w KRS.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

Wsparcie można uzyskać na projekty związane z uruchomieniem lub rozwojem dodatkowej działalności w zakresie m.in. agroturystyki, usług na rzecz rolnictwa i gospodarki leśnej, przetwórstwa produktów rolnych, sprzedaży bezpośredniej produktów pochodzących z własnego gospodarstwa, wytwarzania materiałów energetycznych z biomasy, rzemiosła i rękodzielnictwa, sprzedaży lub promocji przez internet produktów rolnych.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wsparcie udzielane jest w formie dotacji.

Kwota wsparcia	Poziom dofinansowania
maksymalna kwota wsparcia 100 000 zł	do 50% kosztów kwalifikowanych projektu

■ Działanie 2.6 „Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem”

Kto może ubiegać się o dotację?

Działanie adresowane jest do **osób fizycznych i prawnych**, prowadzących działalność rolniczą lub produkcję w działach specjalnych produkcji rolnej. Pomoc nie może być udzielona podmiotom, które nie posiadają gospodarstwa rolnego, a ich działalność rolnicza ogranicza się do prowadzenia produkcji w następujących działach specjalnych produkcji rolnej: zwierzęta laboratoryjne, hodowla entomofagów lub hodowla i chów innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym. Pomoc nie może być przyznana osobie fizycznej pobierającej rentę w związku z orzeczeniem całkowitej, trwałej niezdolności do pracy, stałą rentą rolniczą z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

Wsparcie dotyczy infrastruktury gospodarstw w miejscowościach do 5 tysięcy mieszkańców. Polega m.in. na dofinansowaniu inwestycji związanej z budową lub modernizacją dróg wewnętrznych gospodarstw rolnych, urządzeń zaopatrzenia w wodę, urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz sieci i urządzeń zaopatrzenia w energię. Projekty nie mogą dotyczyć infrastruktury produkcyjnej gospodarstw rolnych, muszą natomiast mieć charakter uzupełniający w stosunku do projektów większej skali.

Budżet Działania 1.5	Przewidywane wsparcie
464,29 mln EUR	1 000 projektów 250 (projekty w zakresie inwestycji dot. ochrony środowiska)

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy składać w **Oddziałach Regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**. Lista teled adresowa regionalnych oddziałów Agencji znajduje się na stronie internetowej www.arimr.gov.pl.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 2.4?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Działaniu oraz zasad składania wniosków znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa www.arimr.gov.pl, a także pod numerem infolinii **0 800 38 00 84**.

Budżet Działania 2.4	Przewidywane wsparcie
107,14 mln EUR	6 450 projektów

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wsparcie udzielane jest w formie dotacji.

Kwota wsparcia	Poziom dofinansowania
maksymalna kwota wsparcia (w zależności od typu projektu) od 80 000 zł do 200 000 zł	do 50% kosztów kwalifikowanych projektu

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy składać w **Oddziałach Regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**. Lista teled adresowa regionalnych oddziałów Agencji znajduje się na stronie internetowej www.arimr.gov.pl.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 2.6?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Działaniu oraz zasad składania wniosków znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa www.arimr.gov.pl, a także pod numerem infolinii **0 800 38 00 84**.

Budżet Działania 2.6	Przewidywane wsparcie
40,71 mln EUR	12 000 projektów

■ Sektorowy Program Operacyjny Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb

Pomoc finansowa udzielana w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb (SPO RiPR) ma na celu wsparcie sektora rybołówstwa morskiego i śródlądowego. Instytucją wdrażającą Program jest **Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**.

Działania w ramach Programu mają za zadanie ułatwić realizację (koniecznych w sektorze rybołówstwa morskiego i śródlądowego) inwestycji dostosowawczych do wymagań stawianych, zgodnie z globalną polityką rybną, tego typu firmom w Unii Europejskiej.

- Działanie 1.1. „Złomowanie statków”
- Działanie 3.4. „Przetwórstwo i rynek rybny”
- Działanie 3.5. „Rybołówstwo śródlądowe”
- Działanie 4.2. „Działania społeczno-ekonomiczne”
- Działanie 4.3. „Znajdowanie oraz promowanie nowych rynków zbytu na produkty rybne”

■ Działanie 1.1. „Złomowanie statków”

Kto może ubiegać się o dotację?

Działanie adresowane jest do **właścicieli polskich statków rybackich** mających status osoby fizycznej lub prawnej. Realizowane jest w warunkach limitowanego dostępu do zasobów morskich i ma doprowadzić do równowagi pomiędzy zasobami wód a nakładem połowowym.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

Działanie 1.1. opiera się na zasadzie dobrowolności właścicieli statków rybackich. Pomoc ma formę premii za złomowanie statku. Statek rybacki uznaje się za faktycznie złomowany, po odcięciu nadburcia z lewej i prawej burty wraz z naniesioną na nich oznaką rybacką, usunięciu silnika głównego oraz przecięciu kadłuba statku w taki sposób, aby żadna z jego części po przecięciu nie była większa lub równa 50% całkowitej wielkości kadłuba. Trwałe wycofanie może dotyczyć jedynie wpisanych do rejestru statków rybackich WE, które prowadziły działalność rybołówczą przez co najmniej 75 dni na morzu, w określonym czasie, poprzedzającym datę złożenia wniosku o złomowanie statku. Złomowany statek musi być zdolny do działań operacyjnych w czasie podjęcia decyzji o przyznaniu premii.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wypłacana rybakom wysokość premii za złomowanie statku wyliczana jest według stawki zależnej od klasy złomowanego statku, tonażu oraz lat jego użytkowania (wieku statku).

Wysokość premii za złomowanie statku rybackiego (od 10 do 15 lat).

Klasa statku według pojemności (w GT)	Stawki w EUR
poniżej 10	11 000/GT + 2 000
10 i poniżej 25	5 000/GT + 62 000
25 i poniżej 100	4 200/GT + 82 000
100 i poniżej 300	2 700/GT + 232 000
300 i poniżej 500	2 200/GT + 382 000
500 i więcej	1 200/GT + 882 000

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski można składać w **Oddziałach Regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, właściwych dla portu macierzystego statku rybackiego. Lista teled adresowa regionalnych oddziałów Agencji znajduje się na stronie internetowej www.arimr.gov.pl.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 1.1.?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Działaniu, wzoru i zasad składania wniosków znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa www.arimr.gov.pl, a także pod numerem infolinii **0 800 38 00 84**.

Budżet Działania 1.1.	Przewidywana wielkość kwoty połowowej trwale wycofanych statków
111,3 mln EUR	25 000 ton

■ Działanie 3.4. „Przetwórstwo i rynek rybny”

Kto może ubiegać się o dotację?

Działanie adresowane jest do osób fizycznych i prawnych, prowadzących działalność gospodarczą w sektorze przetwórstwa rybnego lub sprzedaży produktów rybnych.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

Wsparcie przeznaczone jest na projekty inwestycyjne zwiększające zdolności produkcyjne w zakładach przetwórczych. Działanie realizowane jest poprzez:

- zwiększenie zdolności produkcyjnych przez budowę nowych jednostek lub powiększenie istniejących;
- modernizację istniejących jednostek przetwórczych bez zwiększania ich zdolności produkcyjnych;
- budowę nowych obiektów sprzedaży;
- modernizację istniejących obiektów sprzedaży.

Koszty kwalifikowane dotyczą m.in. zakupu, budowy i modernizacji linii technologicznych, infrastruktury zakładów, maszyn, urządzeń i instalacji przetwórczych, obiektów hurtowej sprzedaży ryb.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Pomoc finansowa jest udzielana w wysokości do 40% kosztów kwalifikowanych projektu, do wyczerpania środków przewidzianych na udzielenie tego rodzaju pomocy, uwzględniając w pierwszej kolejności projekty:

- dotyczące zakładów przetwórstwa produktów rybnych znajdujących się w miejscowościach o liczbie mieszkańców poniżej 5 000 lub na obszarach, na których stopa bezrobocia przekracza przeciętną stopę bezrobocia w kraju,

- wprowadzające technologię mającą na celu zmniejszenie w procesie produkcyjnym zużycia energii elektrycznej,
- związane z redukcją negatywnego oddziaływania zakładów przetwórstwa rybnego na środowisko naturalne.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy składać w **Oddziałach Regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**. Lista teled adresowa regionalnych oddziałów Agencji znajduje się na stronie internetowej www.arimr.gov.pl.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 3.4.?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Działaniu, wzoru i zasad składania wniosków znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa www.arimr.gov.pl, a także pod numerem infolinii **0 800 38 00 84**.

Budżet Działania 3.4.	Przewidywana liczba zakładów przetwórczych spełniających wymagania dotyczące produkcji
19,55 mln EUR	185

■ Działanie 3.5. „Rybołówstwo śródlądowe”

Kto może ubiegać się o dotację?

W ramach tego Działania wsparcie mogą otrzymać **przedsiębiorcy** oraz inne podmioty prowadzące **działalność w zakresie rybołówstwa śródlądowego**.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

W ramach realizacji Działania możliwe jest uzyskanie środków na wymianę, modernizację, przebudowę lub zakup nowych łodzi, rybackich narzędzi i urządzeń połowowych oraz innego wyposażenia związanego z rybołówstwem śródlądowym, jak również zakup nowego wyposażenia, które poprawić ma warunki prowadzenia gospodarki rybackiej w wodach powierzchniowych.

Działanie będzie wdrażane poprzez:

- budowę nowych łodzi rybackich, przewidującą koszty budowy albo kupna nowego urządzenia pływającego z napędem lub bez napędu mechanicznego, służącego do połowu, przewożenia ryb lub narzędzi i urządzeń do wykonywania rybołówstwa śródlądowego,
- modernizację istniejących łodzi rybackich, obejmującą koszt adaptacji, przebudowy lub wyposażenia urządzenia pływającego służącego do połowu i przewożenia ryb lub narzędzi i urządzeń rybackich,
- inne środki wspomagające rybołówstwo śródlądowe realizowane jako koszt budowy, adaptacji budynków czy urządzeń wraz z kosztami wymiany i zakupu narzędzi związanych z wykonywaniem rybactwa śródlądowego.

■ Działania 4.2. „Działania społeczno-ekonomiczne”

Kto może ubiegać się o dotację?

Wsparcie w postaci indywidualnych świadczeń mogą otrzymać **rybacy**, którzy na skutek restrukturyzacji floty utracą miejsca pracy lub dobrowolnie zdecydują się odejść z zawodu.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

Działanie jest wdrażane poprzez:

- wcześniejsze emerytury,
- premie za indywidualne zaprzestanie działalności,
- premie na przekwalifikowanie,
- pomoc na stabilizację dla młodych rybaków.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wcześniejsze emerytury to pomoc polegająca na przyznaniu comiesięcznych świadczeń rybakowi w wieku powyżej 55 lat, do czasu osiągnięcia przez niego wieku emerytalnego. Wysokość pomocy finansowej może wynosić w zależności od okresu pracy w zawodzie rybaka od 178 do 320 EUR na miesiąc.

Premia za indywidualne zaprzestanie działalności przewiduje finansowanie jednorazowych premii za zaprzestanie działalności w rybołówstwie. Wysokość pomocy finansowej za utratę miejsca pracy na statku rybackim w wyniku jego trwałego wycofania wynosi 10 000 EUR.

Premia na przekwalifikowanie jest zwrotem kosztów przekwalifikowania rybaka

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wsparcie udzielane jest w formie dotacji.

Kwota wsparcia	Poziom dofinansowania
minimalnie 5 000 zł	maksymalnie 40% kosztów kwalifikowanych projektu

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski można składać w **Oddziałach Regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**. Lista teled adresowa regionalnych oddziałów Agencji znajduje się na stronie internetowej www.arimr.gov.pl.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 3.5.?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Działaniu, wzoru i zasad składania wniosków znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa www.arimr.gov.pl, a także pod numerem infolinii **0 800 38 00 84**.

Budżet Działania 3.5.	Przewidywana liczba gospodarstw rybackich, które poprawią warunki prowadzenia gospodarki rybackiej w śródlądowych wodach powierzchniowych oraz zwiększą efektywność rybołówstwa i jakość ryb
256 057 EUR	12

decydującego się na odejście z zawodu i wynosi do 50 000 EUR. Pomoc na podjęcie okołorybackiej działalności gospodarczej (określonej w Uzupelnieniu do SPO RiPR) sięga do 20 000 EUR.

Pomoc na stabilizację dla młodych rybaków umożliwia nabycie własności lub współwłasności statku rybackiego. Pomoc finansowa polega na zwrocie 10% ceny za jaką nabyto własność statku rybackiego nie większej jednak niż 50 000 EUR.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski można składać od 2 sierpnia 2004 r. w **Oddziałach Regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**. Lista teled adresowa regionalnych oddziałów Agencji znajduje się na stronie internetowej www.arimr.gov.pl.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 4.2.?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Działaniu, wzoru i zasad składania wniosków znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa www.arimr.gov.pl, a także pod numerem infolinii **0 800 38 00 84**.

Budżet Działania 4.2.	Przewidywana liczba rybaków, którzy trwale odejdą z zawodu
38,8 mln EUR	2 000

■ Działania 4.3. „Znajdowanie oraz promowanie nowych rynków zbytu na produkty rybne”

Kto może ubiegać się o dotację?

O wsparcie mogą ubiegać się **przedsiębiorstwa i podmioty sektora rybnego, jednostki naukowe oraz dydaktyczne**.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

Działanie 4.3. jest dostępne na terenie Unii Europejskiej i wdrażane jest poprzez:

- Kampanie promocyjne
- Udział w targach handlowych
- Badania i przeglądy rynkowe
- Doradztwo i pomoc w zakresie sprzedaży usług świadczonych wobec hurtowników i detalistów
- Certyfikację jakości i działań polegających na znakowaniu produktów.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wysokość pomocy finansowej zależy od rodzaju operacji oraz udziału prywatnych inwestorów i wynosi **od 40% do 100%** kosztów kwalifikowanych, po uwzględnieniu kolejności wniosków oraz do wyczerpania środków finansowych przewidzianych na udzielenie tego rodzaju pomocy. Kosztem kwalifikowanym w ramach tego Działania może być m.in. koszt wynajęcia agencji reklamowych, koszt zakupu lub wynajęcia powierzchni reklamowych, środków transportu niezbędnych do przeprowadzenia kampanii reklamowych, wydatki poniesione na organizację targów, wystaw branżowych i lokalnych imprez oraz koszt produkcji publikacji.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski można składać od 2 sierpnia 2004 r. w **Oddziałach Regionalnych Agencji**

Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Lista teled adresowa regionalnych oddziałów Agencji znajduje się na stronie internetowej www.arimr.gov.pl.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 4.3.?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Działaniu, wzoru i zasad składania wniosków znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl, a także Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa www.arimr.gov.pl, a także pod nr infolinii **0 800 38 00 84**.

Budżet Działania 4.3.

Przewidywany wzrost spożycia produktów rybnych na osobę (w kg)

5,5 mln EUR

7,0

TRANSFER WIEDZY I TECHNOLOGII DO FIRM

Odrębną grupę adresatów funduszy strukturalnych stanowią instytucje, które zapewniają przedsiębiorcom zaplecze szkoleniowe, informacyjno-doradcze i finansowe. Za ich pośrednictwem właściciele firm i ich pracownicy uzyskują

m. in. ekspercką poradę na temat prowadzenia firmy, szkolenia „szyte na miarę”, a także środki finansowe dla firm rozpoczynających działalność gospodarczą.

■ Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw

Działanie 1.3. „Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju firm”

Celem Działania jest poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorstw w zakresie zarządzania i infrastruktury technicznej. Za jego realizacją odpowiedzialna jest **Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.** Wspierane są projekty, których celem jest tworzenie i udostępnianie przedsiębiorstwom nowej infrastruktury w ramach parków przemysłowych, parków naukowo-technologicznych i inkubatorów technologicznych (patrz Słownik).

Kto może ubiegać się o dotację?

Działanie 1.3. adresowane jest do:

- **podmiotów zarządzających parkami przemysłowymi, naukowo-technologicznymi i inkubatorami technologicznymi** (np. agencje rozwoju regionalnego, fundacje, stowarzyszenia lub inne podmioty prawne z udziałem w szczególności samorządów regionalnych i lokalnych, przedsiębiorców).

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

W ramach inwestycji w **parkach przemysłowych i naukowo-technologicznych** możliwe jest finansowanie projektów polegających na:

- inwestycjach w infrastrukturę techniczną parków,
- inwestycjach w budowlę i budynek,
- usługach doradczych poprawiających jakość świadczenia usług dla podmiotu zarządzającego parkiem przemysłowym lub naukowo-technologicznym.

W ramach inwestycji w **inkubatorach technologicznych** możliwe jest finansowanie projektów polegających na:

- inwestycjach w infrastrukturę techniczną inkubatorów technologicznych,
- inwestycjach w budowlę i budynek, w których znajdują się inkubatory technologiczne,
- instalacjach technologicznych wynikających ze specyficznego charakteru inkubatora.

Wydatki kwalifikowalne dla **projektów inwestycyjnych** w parkach i inkubatorach:

1. zakup gruntów i koszty z tym związane, przy założeniu, że koszt zakupu terenu nie stanowi więcej niż 10% kosztów kwalifikowanych projektu,
2. zakup budynków i koszty z tym związane, apart,
3. koszty spadku wartości nieruchomości lub wyposażenia, koszt amortyzacji nieruchomości lub wyposażenia,
4. koszt zakupu, dzierżawy, najmu wyposażenia, urządzeń, maszyn pozostających w dyspozycji podmiotu zarządzającego, koszt renowacji maszyn i urządzeń, zakup mebli oraz urządzeń i aparatów, które pozostaną w dyspozycji parku technologicznego lub inkubatora, zakup sprzętu komputerowego (nowego i używanego)

poprawiającego jakość świadczenia usług lub umożliwiającego świadczenie takich usług,

5. wydatki ponoszone w związku z operacjami leasingowymi oraz raty leasingowe,
6. dostosowanie terenów, obiektów i pomieszczeń do świadczenia usług, w tym:
 - koszty przygotowania terenu pod inwestycje: wyburzenia, rozbiórki, modernizacji, rekultywacji,
 - koszt robót budowlanych, remontowych, modernizacyjnych, adaptacyjnych,
 - koszt budowy, przebudowy i modernizacji niezbędnej infrastruktury technicznej w szczególności: sieci wodnej, kanalizacyjnej, transportowej, energetycznej, gazowej, deszczowej, telekomunikacyjnej, sieci specjalistycznych,
 - koszty instalacji specjalistycznych urządzeń związanych bezpośrednio z profilem działalności parku przemysłowego,
7. koszty zakupu, leasingu, środków transportu w przypadku pozostawiania i użytkowania tych środków w obrębie parku (np. wózki widłowe),
8. koszty ogólne projektu, w tym koszty zarządzania projektem,
9. koszty ekspertyz, badań i analiz technicznych, finansowych, ekonomicznych oraz specjalistycznych, koszty nadzoru technicznego i dokumentacji technicznej, pod warunkiem ścisłego powiązania z celami projektu,
10. koszty audytu oraz obsługa prawna projektu,
11. koszty usług finansowych związanych z otwarciem i prowadzeniem odrębnego konta projektu.

W przypadku **projektów doradczych** wspierane będą:

- przygotowanie studiów wykonalności, biznes planów oraz ocen oddziaływania na środowisko dla parków przemysłowych, parków naukowo-technologicznych oraz inkubatorów technologicznych;
- projekty w zakresie wspomaganie zarządzania i funkcjonowania dla zarządzających parkami przemysłowymi, parkami naukowo-technologicznymi i inkubatorami technologicznymi (w tym przedsiębiorczości akademickiej).

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Działanie 1.3. w zakresie wsparcia przekazywanego podmiotom zarządzającym parkami przemysłowymi, naukowo-technologicznymi i inkubatorami technologicznymi, nie zawiera elementów pomocy publicznej i może być finansowane **do 100%** wydatków kwalifikowanych.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy składać w **Departamencie Instrumentów Wsparcia Rozwoju Regionalnego Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.**

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 1.3.?

Informacje na temat Działania, a także elektroniczne wersje wniosków o dofinansowanie są dostępne na stronach internetowych Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. www.arp.com.pl, a także pod numerem tel. (22) 460 36 15, fax. (22) 460 36 13, spo-wkp@arp.com.pl.

Terminy składania wniosków w drugiej rundzie aplikacyjnej zostaną ogłoszone na stronie internetowej Agencji na przełomie grudnia 2004 r. i stycznia 2005 r.

Budżet Działania 1.3.	Przewidywane rezultaty
169,157 mln EUR	15 utworzonych, aktywnych inkubatorów technologicznych, w tym parków naukowo-technologicznych
	37 podmiotów zarządzających parkami i inkubatorami technologicznymi, które uzyskają pomoc doradczą
	300 firm, które skorzystają z infrastruktury parków przemysłowych i naukowo-technologicznych oraz inkubatorów technologicznych

■ Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw

Działanie 1.4. Wzmocnienie współpracy między sferą badawczo-rozwojową a gospodarką

Celem Działania jest wzmocnienie współpracy pomiędzy sferą badawczo-rozwojową a przedsiębiorstwami.

Kto może ubiegać się o dotację?

Z dotacji mogą skorzystać m.in.

- instytucje oraz organizacje (sieci, konsorcja) sfery naukowo-badawczej,
- przedsiębiorstwa (MSP i duże),
- grupy przedsiębiorstw,
- organizacje (konsorcja, sieci) przedsiębiorstw i instytucji badawczych.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

Działanie podzielone jest na 5 poddziałań:

1.4.1 - Projekty celowe obejmujące badania stosowane i prace rozwojowe: wyłącznie w zakresie badań przemysłowych i przedkonkurencyjnych prowadzonych przez przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw samodzielnie albo we współpracy z instytucjami sfery badawczo-rozwojowej.

1.4.2 - Inwestycje związane z budową, modernizacją i wyposażeniem laboratoriów świadczących specjalistyczne usługi dla przedsiębiorstw, realizowane przez jednostki naukowe.

1.4.3 - Inwestycje związane z budową, modernizacją i wyposażeniem specjalistycznych laboratoriów CZT (Centra Zaawansowanych Technologii) i Centrów Doskonałości działających w priorytetowych dziedzinach rozwoju polskiej gospodarki.

1.4.4 - Projekty realizowane przez CZT.

1.4.5 - Projekty badawcze w obszarze monitorowania i prognozowania rozwoju technologii.

W ramach poddziałań zakłada się dofinansowanie m.in.:

- projektów związanych z wprowadzaniem w przedsiębiorstwach najlepszych dostępnych technologii i praktyk,
- realizacji programów badawczych w priorytetowych z punktu widzenia rozwoju polskiej gospodarki dziedzinach badawczych,
- projektów badawczych dla instytucji działających w sieci, odpowiedzialnych za prowadzenie monitoringu i prognozowanie rozwoju technologicznego jako instrumentu polityki naukowej, technicznej i innowacyjnej, jak również wyznaczających kierunki rozwoju gospodarki,
- projektów inwestycyjnych w zakresie infrastruktury badawczej niezbędnej do realizacji ww. programów badawczych, centrów doskonałości i centrów zaawansowanych technologii oraz laboratoriów świadczących specjalistyczne usługi na rzecz przedsiębiorstw,
- projektów badawczych związanych z komercjalizacją wyników prac badawczo-rozwojowych, dotyczących zaawansowanych technologii.

Projekty kwalifikujące się w ramach tego działania powinny wpływać na podnoszenie konkurencyjności przedsiębiorstw, wprowadzać nowy produkt, technologie lub usługę. Innowacyjność projektów może mieć charakter określony niekoniecznie w kontekście europejskim, ale również w obrębie instytucji, przedsiębiorstwa, regionu czy kraju.

Projekty w ramach Działania 1.4. nie muszą być realizowane w konsorcjach międzynarodowych. Instytucje ubiegające się o finansowanie z funduszy strukturalnych mogą realizować własne pomysły i same koordynować ich realizację, a dzięki podniesieniu konkurencyjności, beneficjentem funduszy strukturalnych będzie łatwiej stać się partnerami w projektach europejskich.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wsparcie w ramach Działania wynosić może **od 25 do 100%** kosztów projektów.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy składać w **Departamencie Badań na Rzecz Gospodarki w Ministerstwie Nauki i Informatyzacji**. Wersja elektroniczna wniosku jest dostępna na stronie internetowej Ministerstwa Finansów, www.mf.gov.pl.

Wyznaczono następujące terminy składania wniosków o dofinansowanie:

Poddziałanie **1.4.2** oraz Poddziałanie **1.4.3**

- **od 2 listopada 2004 r. do 17 grudnia 2004 r.** od poniedziałku do piątku w godz. od 8.15-16.15.

Poddziałanie **1.4.1** oraz Poddziałanie **1.4.4**

- **od 2 listopada 2004 do 30 czerwca 2006 r.** od poniedziałku do piątku w godz. 8.15 - 16.15.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 1.4.?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Programie udzielane są w Ministerstwie Nauki i Informatyzacji, www.mni.gov.pl, a także znajdują się na stronach internetowych Ministerstwa Gospodarki i Pracy www.konkurencyjnosc.gov.pl.

Budżet Działania 1.4.	Przewidywana liczba firm zaangażowanych w realizację wspólnych projektów badawczo-rozwojowych (w tym MSP)
138,2 mln EUR	700

Dotacje na szkolenia - Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich

Działanie 2.3 „Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki” Schemat a - Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji kadr

Kto może ubiegać się o dotację?

Beneficjentami, czyli Projektodawcami są:

- organy prowadzące szkołę lub inną placówkę działającą w systemie oświaty,
- szkoły wyższe,
- jednostki naukowe w rozumieniu przepisów ustawy z 12 stycznia 1991 r. o Komitecie Badań Naukowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 33, poz. 389 oraz z 2003 r. Nr 39, poz. 335) posiadające osobowość prawną,
- inne osoby prawne, które zgodnie ze statutem prowadzą działalność szkoleniową (np. spółki z o.o. lub spółki akcyjne, stowarzyszenia, fundacje, organizacje pracodawców, izby gospodarcze i inne),
- przedsiębiorcy wykonujący działalność gospodarczą w zakresie szkoleń.

Beneficjentami Ostatecznymi są, niezależnie od wielkości, przedsiębiorstwa oraz ich pracownicy (za wyjątkiem górnictwa).

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

Typy projektów kwalifikujące się do otrzymania dofinansowania:

- szkolenia i pomoc doradcza dla kadr zarządzających i pracowników przedsiębiorstw (podwyższanie kwalifikacji, nabycie nowych kwalifikacji i umiejętności) - ogólne, jak i związane ze zmianami technologicznymi (w tym kursy zawodowe w zakresie języków obcych, zastosowanie IT),
- szkolenia i pomoc doradcza dla kadr zarządzających i pracowników przedsiębiorstw w zakresie usprawnienia zarządzania (zwłaszcza zasobami ludzkimi), identyfikacji potrzeb w zakresie kwalifikacji pracowników, poprawy organizacji pracy, zarządzania BHP oraz uelastycznienia form świadczenia pracy,
- studia podyplomowe dla kadr zarządzających i pracowników przedsiębiorstw, służące podwyższaniu kwalifikacji lub nabyciu nowych kwalifikacji,
- praktyczne szkolenia i staże dla pracowników przedsiębiorstw w instytucjach naukowo-badawczych,
- podwyższanie umiejętności i kwalifikacji pracowników o niskim poziomie przygotowania do pracy (niskie kwalifikacje, upośledzenie społeczne).

Powody odrzucenia wniosków - przykłady

Wniosek:

- nie jest odpowiednią na konkurs,
- został złożony w niewłaściwym RIF lub przez nieuprawnionego projektodawcę,
- dotyczy nieuprawnionej grupy beneficjentów ostatecznych,
- nie jest zgodny z celami SPO RZL,
- jest sprzeczny z celami horyzontalnymi EFS,
- nie jest zgodny z typami projektów określonymi w Uzupelnieniu Programu SPO RZL i w ogłoszeniu konkursu,
- nie spełnia wymogów rejestracyjnych,
- wartość projektu jest niższa niż 15 000 EUR.

Wniosek ulega odrzuceniu w sytuacji, gdy jest ewidentnie sprzeczny z celami horyzontalnymi Europejskiego Funduszu Społecznego.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Łączna kwota pomocy publicznej z tytułu szkolenia uczestników będących pracownikami jednego przedsiębiorcy w ramach jednej umowy szkoleniowej zawartej pomiędzy organizatorem szkolenia a przedsiębiorcą uczestniczącym w szkoleniu lub delegującym na nie swoich pracowników nie może przekroczyć równowartości 1 000 000 EUR.

Wsparcie udzielane jest w formie dotacji.

Wartość projektu	Kwota
minimalna	15 000 EUR

Poziom dofinansowania wydatków bezpośrednio związanych ze szkoleniem dla MSP i dużych firm.

typ szkoleń	małe lub średnie przedsiębiorstwa	duże przedsiębiorstwa
ogólne	80%	60%
specjalistyczne	45%	35%

% wydatków kwalifikujących się na 1 uczestnika szkolenia pracownicy w gorszym położeniu +10%
Część wydatków związanych z organizacją szkolenia, raportowaniem jest refundowana w 100%.

Wkład przedsiębiorcy może mieć postać gotówkową lub bezgotówkową. Ta druga przybiera formę oświadczenia pracodawcy o wynagrodzeniu pracownika, które otrzymał za czas spędzony na szkoleniu, pod warunkiem, iż odbyło się ono w godzinach pracy.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wniosek należy składać w **Regionalnej Instytucji Finansującej (RIF)** właściwej ze względu na siedzibę projektodawcy, przy czym w przypadku wnioskodawcy mającego siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej właściwy jest RIF działający w województwie mazowieckim. Do wniosku w formie papierowej, obok wymaganych załączników, należy dołączyć również wersję elektroniczną wniosku na dyskietce lub CD.

Wnioski o wsparcie w ramach Działania 2.3 przyjmowane są od **28 września 2004 r.** Terminy składania wniosków są ogłaszane na stronach internetowych Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

W 2004 r. ogłoszono dwa terminy składania wniosków:

- do **2 listopada 2004 r.**
 - do **31 grudnia 2004 r.**
- zawsze do godz. 15:00.

Umowy o dofinansowanie szkoleń w przypadku wniosków złożonych w pierwszym terminie zostaną podpisane w styczniu 2005 r. W przypadku wniosków złożonych w drugim terminie, w marcu 2005 r.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 2.3?

Podstawowe informacje oraz wszelkie wymagane dokumenty dotyczące SPO RZL Działanie 2.3 schemat a, znajdują się na stronie internetowej Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości pod adresem: www.parp.gov.pl oraz na stronie internetowej Europejskiego Funduszu Społecznego www.efs.gov.pl. Dodatkowe informacje o Działaniu można uzyskać w Informatorium PARP, tel. (0 22) 432 89 91-93, 0 801 33 22 02, a także 0 801 40 64 16, (dyżury eksperta ds. EFS odbywają się w poniedziałki w godz. 13:00 - 16:00, tel. 432 89 94), a także w Punkcie Informacyjnym Ministerstwa Gospodarki i Pracy, tel. (0 22) 693 50 40, 693 50 55.

Budżet Działania 2.3 Schemat a wynosi	Przewidywana liczba pracowników (M/K)*, którzy ukończyli szkolenie (w tym pracownicy MSP)
202,2 mln EUR	144 000 /86 400 (M/K)

* M - mężczyźni, K - kobiety

DOTACJE DLA INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU

Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw

Działanie 1.1. „Wzmocnienie instytucji wspierających działalność przedsiębiorstw”

■ Poddziałanie 1.1.2. „Wsparcie instytucji otoczenia biznesu oraz sieci instytucji otoczenia biznesu”

Kto może ubiegać się o dotację?

Pomoc finansowa udzielana w ramach Poddziałania 1.1.2. „Wsparcie instytucji otoczenia biznesu oraz sieci instytucji otoczenia biznesu” adresowana jest do **instytucji otoczenia biznesu oraz sieci instytucji otoczenia biznesu**, które:

- posiadają siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- nie działają dla zysku lub przeznaczają zysk na cele statutowe,
- zatrudniają pracowników posiadających kwalifikacje niezbędne do świadczenia usług w zakresie realizacji programów na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw,
- posiadają niezbędny potencjał ekonomiczny i techniczny oraz doświadczenie w zakresie realizacji programów na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw.

Wnioskodawcy muszą być bezpośrednio odpowiedzialni za przygotowanie i wdrożenie projektu, a także posiadać środki finansowe zapewniające płynną i terminową realizację projektu.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

Celem działania jest poprawa dostępu przedsiębiorców do wysokiej jakości usług świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu oraz ich sieci. Wsparcie udzielane będzie na finansowanie kosztów realizacji przedsięwzięć takich jak:

1. osiągnięcie zdolności do świadczenia nowych usług dla MSP, poprawa istniejącej oferty usługowej, tworzenie i utrzymywanie standardów świadczenia usług oraz standardów funkcjonowania organizacji należących do sieci otoczenia biznesu,
2. tworzenie ponadregionalnych lub regionalnych sieci instytucji otoczenia biznesu działających na rzecz rozwoju gospodarczego oraz wyodrębniania się podsieci o charakterze ponadregionalnym/regionalnym z sieci o zasięgu ogólnopolskim czy międzynarodowym,
3. inwestycje niezbędne do właściwego funkcjonowania instytucji otoczenia biznesu lub sieci instytucji otoczenia biznesu,
4. udział w przedsięwzięciach o charakterze ponadregionalnym i regionalnym, realizowanych we współpracy z zagranicznymi instytucjami otoczenia biznesu lub międzynarodowymi sieciami instytucji otoczenia biznesu,
5. promocja instytucji otoczenia biznesu lub sieci instytucji otoczenia biznesu działających na rzecz rozwoju gospodarczego,
6. budowa i/lub rozwój baz danych.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wielkość wsparcia na realizację indywidualnego projektu nie może przekroczyć **85% kosztów kwalifikujących** się do objęcia wsparciem. Nie ma ograniczeń co do całkowitej wartości projektu, o ile wnioskowana wartość wsparcia, skalkulowana w odniesieniu do całkowitych kwalifikowanych kosztów projektu, spełnia wszystkie kryteria określone w Wytycznych dla wnioskodawców.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy składać w **Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości**. Do dokumentów należy załączyć wersję elektroniczną wniosku o pomoc finansową na dyskietce bądź CD.

Wnioski wypełniane są elektronicznie i są dostępne na stronach internetowych Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości www.parp.gov.pl

Wyznaczono 3 terminy składania wniosków:

- do **30 listopada 2004 r.**
- do **15 maja 2005 r.**
- do **15 listopada 2005 r.**

zawsze do godziny 15:00.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 1.1?

Informacje na temat warunków uczestnictwa w Programie oraz zasad składania wniosków, a także wnioski znajdują się na stronie internetowej PARP www.parp.gov.pl oraz Ministerstwa Gospodarki i Pracy www.konkurencyjnosc.gov.pl. Informacje można również uzyskać w Informatorium Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości tel. **(0 22) 432 89 91 - 93, 0 801 33 22 02; info@parp.gov.pl**.

Budżet Działania 1.1	Przewidywana liczba nowych usług dla przedsiębiorców
36,45 mln EUR	400 (w tym 25 zrealizowanych we współpracy z zagranicznymi instytucjami otoczenia biznesu)

Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego i Rozwój Obszarów Wiejskich

Działanie 1.4 „Wsparcie doradztwa rolniczego”

Kto może ubiegać się o dotację?

Działanie 1.4 „Wsparcie doradztwa rolniczego” adresowane jest do **instytucji lub podmiotów** (publicznych lub prywatnych) **prowadzących działalność z zakresu doradztwa rolniczego lub leśnego** i docelowo umożliwiają, osobom fizycznym i prawnym prowadzącym działalność w sektorze rolnym, dostęp do bezpłatnej pomocy z zakresu wypełniania wniosku o dofinansowanie i refundację projektu współfinansowanego w ramach m.in. polityki strukturalnej (dz. 1.1 i 2.4).

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

W ramach Działania wspierane będą projekty dotyczące świadczenia usług doradczych na rzecz rolników, zainteresowanych uzyskaniem pomocy w ramach Wspólnej

Polityki Rolnej (WPR), instrumentów towarzyszących WPR oraz polityki strukturalnej. Zakres pomocy obejmuje następujące usługi:

1. pomoc w przygotowywaniu wniosków o płatności bezpośrednie, wniosków o dofinansowanie projektów, wniosków o refundację, planów projektów oraz planów rozwoju gospodarstwa,
2. pomoc doradczą niezbędną w trakcie realizacji projektu,
3. organizację spotkań dla rolników w ramach doradztwa grupowego,
4. przygotowanie ulotek doradczych.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Projektodawca może otrzymać **do 100%** wsparcia projektu doradczego.

Gdzie należy złożyć wnioski?

Wnioski należy składać w **Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA)**, w godz. 9.00-15.00, w terminach ogłoszonych na stronach www.minrol.gov.pl oraz na www.fapa.com.pl. Wnioski wraz z wymaganymi załącznikami oraz podaniem numeru konkursu mogą być składane osobiście w siedzibie FAPA lub przesłane za pośrednictwem poczty.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Działania 1.4?

Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa w Działaniu oraz wzorów i zasad składania wniosków znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl, a także Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa. Dodatkowe informacje można uzyskać: wysyłając zapytania na nr faksu **(022) 628 93 87** lub fapa@fapa.com.pl, a także w godz. 9.00-15.00 pod numerem telefonu **(022) 623 15 15**.

Budżet Działania 1.4	Przewidywane wsparcie
53,75 mln EUR	1,6 mln wniosków o pomoc przygotowanych z pomocą doradców

Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw

Działanie 1.2. „Poprawa dostępności do zewnętrznego finansowania inwestycji przedsiębiorstw”

Działanie 1.2. „Poprawa dostępności do zewnętrznego finansowania inwestycji przedsiębiorstw” skierowane jest do instytucji działających na rzecz rozwoju gospodarczego.

Celem Działania jest poprawa dostępu przedsiębiorców do zewnętrznych źródeł finansowania. Uzyskanie zewnętrznego finansowania przez mikroprzedsiębiorców,

a także małych i średnich przedsiębiorców jest utrudnione ze względu na wysokie koszty, skomplikowane warunki uzyskania kredytu. Środki pochodzące ze wsparcia udzielanego funduszom pożyczkowym, funduszom poręczeniowym i funduszom kapitału zaangażowanego przeznaczane będą na finansowanie rozwoju mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

■ Poddziałanie 1.2.1 Dokapitalizowanie funduszy pożyczkowych

Kto może ubiegać się o dotację?

W ramach poddziałania realizowane będą projekty polegające na dokapitalizowaniu funduszy pożyczkowych. Wsparcie finansowe skierowane jest wyłącznie do **osób prawnych** mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które nie działają w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczają zysk na cele związane z zadaniami Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, a ponadto **utworzyły wyodrębniony księgowo fundusz** przeznaczony wyłącznie na udzielanie pożyczek mikroprzedsiębiorcom i małym przedsiębiorcom, posiadającym siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Wymagane jest również, aby fundusz posiadał niezbędny potencjał ekonomiczny i techniczny do udzielania pożyczek i zatrudniał pracowników posiadających kwalifikacje niezbędne do prowadzenia funduszu pożyczkowego. Projektodawcy muszą również przyjąć bezpośrednią odpowiedzialność za przygotowanie i wdrożenie projektu, posiadać środki finansowe zapewniające płynną i terminową realizację projektu oraz nie mieć zaległości z tytułu należności publiczno-prawnych.

W jaki sposób z programu skorzystają przedsiębiorcy?

W ramach projektu firmy będą mogły uzyskać pożyczki oprocentowane nie niżej niż według stopy referencyjnej określonej przez Komisję Europejską. Fundusz pożyczkowy będzie zobowiązany do przeprowadzenia analizy ryzyka niespłacenia przez przedsiębiorcę pożyczki i ustanowienia należytego zabezpieczenia spłaty.

Pożyczki nie mogą być udzielane przedsiębiorcom będącym w trudnej sytuacji, w rozumieniu przepisów Wytocznych Wspólnoty dotyczących pomocy publicznej w celu ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw w trudnej sytuacji (Dz. Urz. WE C 288 z 9.10.1999).

Maksymalna wielkość pożyczki może wynieść 120 000 zł.

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wsparcie jest udzielane w formie dotacji.

Wsparcie	Kwota	Poziom dofinansowania
minimum	5 000 000 PLN	maksymalnie 70%
maksimum	50 000 000 PLN	

Dotacja nie może przekroczyć 70% kosztów kwalifikowanych. W celu pokrycia pozostałej części kosztów kwalifikowanych Projektodawca wnosi do funduszu pożyczkowego wkład w gotówce, w wysokości minimum 30% wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem.

Wydatki kwalifikujące się do objęcia wsparciem obejmują:

- wypłatę udzielonych pożyczek,
- pokrycie kosztów administracji i zarządzania funduszem pożyczkowym, do wysokości kwoty ustalonej w umowie o udzieleniu wsparcia, nie przekraczającej 5% kwoty wypłaconych pożyczek.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy składać w **Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości**. Do dokumentu należy załączyć wersję elektroniczną wniosku o pomoc finansową na dyskietce bądź CD. Wyznaczono kolejne terminy składania wniosków o pomoc finansową w roku 2005:

- do **31 stycznia**,
 - do **30 czerwca**,
 - do **30 listopada**,
- zawsze do godziny 15:00.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Poddziałania 1.2.1?

Elektroniczne wersje wniosków są dostępne na stronach internetowych Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości www.parp.gov.pl oraz Ministerstwa Gospodarki i Pracy www.konkurencyjnosc.gov.pl. Informacje na temat Programu można również uzyskać w Informatorium Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości: tel. **(0 22) 432 89 91 - 93, 0 801 33 22 02**, info@parp.gov.pl.

Budżet Działania 1.2.	Przewidywana liczba przedsiębiorstw, które uzyskają pożyczki przyznane przez wsparte fundusze mikro-pożyczkowe
218, 95 mln EUR	4 800

■ Poddziałanie 1.2.2. Dokapitalizowanie funduszy poręczeniowych

Kto może ubiegać się o dotację?

W ramach Poddziałania 1.2.2. realizowane będą projekty polegające na dokapitalizowaniu funduszy poręczeniowych. Wsparcie finansowe udzielane w ramach Poddziałania skierowane jest wyłącznie do **osób prawnych** mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które nie działają w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczają zysk na cele związane z zadaniami Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, **utworzyły wyodrębniony księgowo fundusz** przeznaczony wyłącznie na **udzielanie mikroprzedsiębiorcom, małym lub średnim przedsiębiorcom**, posiadającym siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, **poręczeń lub gwarancji spłaty kredytów lub pożyczek**. Wymagane jest również, aby fundusz posiadał niezbędny potencjał ekonomiczny i techniczny do udzielania poręczeń lub gwarancji i zatrudniał pracowników posiadających kwalifikacje niezbędne do prowadzenia funduszu poręczeniowego. Projektodawcy muszą również przyjąć bezpośrednią odpowiedzialność za przygotowanie i wdrożenie projektu, posiadać środki finansowe zapewniające płynną i terminową realizację projektu oraz nie mieć zaległości z tytułu należności publiczno-prawnych.

W jaki sposób z programu skorzystają przedsiębiorcy?

W ramach projektu możliwe jest uzyskanie poręczeń lub gwarancji, dotyczących kredytów lub pożyczek oprocentowanych nie niżej niż według stopy referencyjnej, określonej przez Komisję Europejską i w wysokości nie przekraczającej 80% zobowiązania, którego dotyczą. Fundusz będzie zobowiązany do przeprowadzenia analizy ryzyka niespłacenia zaciągniętego przez przedsiębiorcę zobowiązania, za wynagrodzeniem uwzględniającym takie ryzyko.

Poręczenia lub gwarancje nie mogą być udzielane przedsiębiorcom będącym w trudnej sytuacji, w rozumieniu przepisów Wytucznych Wspólnoty dotyczących pomocy publicznej w celu ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw w trudnej sytuacji (Dz. Urz. WE C 288 z 9.10.1999).

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wsparcie jest udzielane w formie dotacji.

Wsparcie	Kwota	Poziom dofinansowania
minimum	5 000 000 zł	maksymalnie 80%
maksimum	50 000 000 zł	

■ Poddziałanie 1.2.3. Wspieranie powstawania funduszy kapitału zaangażowanego

Kto może ubiegać się o dotację?

Wsparcie finansowe udzielane w ramach Poddziałania skierowane jest do:

- osób prawnych**, które utworzyły wyodrębniony księgowo fundusz przeznaczony wyłącznie na obejmowanie akcji lub udziałów w mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach, posiadają niezbędny potencjał ekonomiczny i techniczny do lokowania środków pieniężnych, zatrudniają pracowników o kwalifikacjach niezbędnych do dokonywania analizy opłacalności i ryzyka inwestycji funduszu,
- funduszy inwestycyjnych**, które dysponują potencjałem ekonomicznym i technicznym do lokowania środków pieniężnych oraz zatrudniają pracowników o kwalifikacjach niezbędnych do przeprowadzania analiz opłacalności i ryzyka inwestycji funduszu.

Projektodawcy muszą również przyjąć bezpośrednią odpowiedzialność za przygotowanie i wdrożenie projektu, posiadać środki finansowe zapewniające płynną i terminową realizację projektu oraz nie mieć zaległości z tytułu należności publiczno-prawnych.

Na jakie projekty można uzyskać wsparcie?

W ramach Poddziałania realizowane będą projekty polegające na dokapitalizowaniu funduszy kapitału zaangażowanego obejmujących akcje lub udziały w mikroprzedsiębiorstwach, małych lub średnich przedsiębiorstwach znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju i posiadających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Fundusz lub fundusze kapitału zaangażowanego korzystające ze środków wsparcia mogą objąć akcje lub udziały jednego przedsiębiorcy o wartości nieprzekraczającej 1 000 000 EUR.

Fundusze lokujące środki pochodzące ze wsparcia nie będą mogły ich przeznaczyć na finansowanie działalności prowadzonej przez przedsiębiorców m.in. w zakresie

dotacja nie może przekroczyć 80% kosztów kwalifikowanych, czyli wartości kapitału niezbędnego do pokrycia ryzyka związanego z udzielonymi poręczeniami lub gwarancjami oraz wydatków związanych z administracją i zarządzaniem funduszem, do wysokości nieprzekraczającej 2% wartości kapitału funduszu. W celu pokrycia pozostałej części kosztów kwalifikowanych Projektodawca wnosi do funduszu pożyczkowego wkład własny, w wysokości minimum 20% kosztów kwalifikowanych. Nie ma ograniczeń co do wielkości gwarantowanego kredytu, gwarancja jednak nie może przekroczyć 80% zobowiązania zaciągniętego przez firmę.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski należy składać w **Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości**. Do dokumentu należy załączyć wersję elektroniczną wniosku o pomoc finansową na dyskietce bądź CD. Wyznaczono kolejne terminy składania wniosków o pomoc finansową.

W roku 2005:

- do **15 stycznia**,
 - do **31 maja**,
 - do **31 października**,
- zawsze do godziny 15:00.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Poddziałania 1.2.2.?

Elektroniczne wersje wniosków są dostępne na stronach internetowych Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości www.parp.gov.pl oraz Ministerstwa Gospodarki i Pracy www.konkurencyjnosc.gov.pl. Informacje na temat Programu można również uzyskać w Informatorium Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości: tel. **(0 22) 432 89 91 - 93, 0 801 33 22 02**, info@parp.gov.pl.

Budżet Działania 1.2	Przewidywana liczba przedsiębiorstw, które uzyskają poręczenia przyznane przez wsparte fundusze poręczeń kredytowych
218, 95 mln EUR	2 200

usług finansowych, usług w zakresie dzierżawy lub wynajmu aktywów, usług prawnych, usług księgowych, prowadzenia lub zarządzania hotelami lub nieruchomościami, handlu hurtowego lub detalicznego, produkcji lub montażu oraz prac projektowo-wdrożeniowych dotyczących pojazdów mechanicznych przeznaczonych do przewozu osób lub towarów, rolnictwa, rybołówstwa, rybactwa, górnictwa węgla, produkcji żeliwa i stali, usług transportowych, produkcji lub naprawy oraz konserwacji statków pełnomorskich, formowania lub tekstowania włókien syntetycznych i przędzy z włókien ciągłych powstałych na bazie poliestru, poliamidu, akrylu lub polipropylenu, polimeryzacji, produkcji lub obrotu bronią, produkcji wyrobów tytoniowych, produkcji napojów alkoholowych, produkcji i wprowadzania do obrotu środków odurzających. Środki funduszu nie mogą być również lokowane w przedsiębiorstwach, które znajdują się w trudnej sytuacji, w rozumieniu rozdziału 2.1. Wytucznych Wspólnoty dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw w trudnej sytuacji (Dz. Urz. WE C 288 z 9.10.1999).

Jak duże wsparcie można otrzymać?

Wsparcie udzielane w formie dotacji

Wsparcie	Kwota	Poziom dofinansowania
minimum	5 000 000 zł	maksymalnie 50%
maksimum	50 000 000 zł	

Dotacja nie może przekroczyć 50% kosztów kwalifikowanych, czyli wydatków poniesionych przez fundusz kapitału zaangażowanego na objęcie akcji lub udziałów i częściowo pokrycie kosztów administracji i zarządzania funduszem (do 5% dofinansowania). W celu pokrycia pozostałej części wydatków kwalifikowanych projektodawca lub podmioty uczestniczące wnoszą do funduszu kapitału zaangażowanego wkład własny w gotówce w wysokości minimum 50% wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem. Maksymalna inwestycja w firmę może wynieść do 1 000 000 EUR.

Projekt Rozporządzenia dotyczącego udzielania wsparcia w ramach Poddziałania 1.2.3. jest już po konsultacjach międzyresortowych i oczekuje na podpis Ministra Gospodarki i Pracy. Kolejnym etapem będzie notyfikacja Rozporządzenia w Komisji Europejskiej.

Gdzie należy złożyć wniosek?

Wnioski będzie można składać w 2005 r. w **Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości**. Do dokumentu należy załączyć wersję elektroniczną wniosku o pomoc finansową na dyskietce bądź CD.

Terminy składania wniosków o dotacje zamieszczone zostaną na stronach internetowych Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości www.parp.gov.pl.

Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat Poddziałania 1.2.3.?

Elektroniczne wersje wniosków będą dostępne na stronach internetowych Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości www.parp.gov.pl oraz Ministerstwa Gospodarki i Pracy www.konkurencyjnosc.gov.pl. Informacje na temat Programu można uzyskać w Informatorium Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości: tel. (0 22) 432 89 91 - 93, 0 801 33 22 02, info@parp.gov.pl.

Budżet Działania 1.2	Przewidywana liczba przedsiębiorstw, które uzyskają pomoc finansową udzieloną przez wsparte fundusze typu seed capital (w ciągu 5 lat)
218, 95 mln EUR	100

Słownik

B

Beneficjent - to wnioskodawca, z którym Instytucja Wdrażająca podpisała umowę o udzieleniu wsparcia na realizację projektu.

Beneficjent Ostateczny - osoby, instytucje lub grupy społeczne bezpośrednio korzystające z wdrażanej pomocy (np. przedsiębiorcy).

D

De minimis pomoc - określa wielkość pomocy publicznej, która nie wymaga jej wcześniejszego notyfikowania do Komisji Europejskiej. Pomoc uzyskana przez przedsiębiorcę zgodnie z zasadą de minimis nie może przekroczyć w ciągu kolejnych trzech lat 100 000 EUR.

Domownik - osoba bliska rolnikowi, która ukończyła 18 lat, pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy oraz objęta jest pełnym ubezpieczeniem społecznym rolników.

Dotacja - kwota pomocy publicznej stanowiąca bezzwrotną pomoc finansową. Wypłacana w formie refundacji kosztów po zakończeniu projektu.

Działalność gospodarcza oparta na zaawansowanych technologiach - zgodnie z definicją, która zamieszczona została w Uzupełnieniu do Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, poprzez nowo powstałą firmę opartą na zaawansowanych technologiach należy rozumieć przedsiębiorstwo prowadzące działalność gospodarczą na terenie RP przez okres krótszy niż 3 lata,

które produkuje wyroby lub świadczy usługi w oparciu o nową technologię (tj. znaną w Polsce nie dłużej niż 3 lata).

G

Generator wniosków - program komputerowy, za pomocą którego Wnioskodawca wypełnia elektronicznie wniosek do wybranego w ramach funduszy strukturalnych programu.

I

Inkubator technologiczny - wyodrębniona organizacyjnie, budżetowo i lokalowo jednostka, która zapewnia początkującym przedsiębiorcom z sektora MSP pomoc w uruchomieniu i prowadzeniu firmy oferującej produkt lub usługę powstałą w wyniku wdrożenia nowej technologii.

Instytucja Wdrażająca - instytucja wskazana przez rząd (w uzgodnieniu z Komisją Europejską) i odpowiedzialna za wdrożenie programu. Instytucja wdrażająca odpowiada za przygotowanie dokumentów programowych i planistycznych, sprawozdawczość wobec Komisji i rządu, nadzór nad realizacją przetargów, administrację finansową itd. Instytucjami wdrażającymi są np. dla SPO RZL Ministerstwo Gospodarki i Pracy (Departament Wdrażania EFS), Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu (Departament Strategii Edukacyjnej i Funduszy Strukturalnych, Wydział Wdrażania), Wojewódzkie Urzędy Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości i Urząd Służby Cywilnej. Każda instytucja będąca Instytucją Wdrażającą utworzy punkt konsultacyjny, w którym będzie informować o zasadach ubiegania się o środki i wymogach dotyczących realizacji projektów.

PROGRAM OPERACYJNY

Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw

- Ministerstwo Gospodarki i Pracy (Działanie 2.2.) Departament Instrumentów Finansowych (2.2.1), Departament Inwestycji Zagranicznych i Promocji Eksportu (2.2.2.)
- Ministerstwo Nauki i Informatyzacji (Działanie 1.4, 1.5)
- Agencja Rozwoju Przemysłu S. A. (Działanie 1.3)
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Działanie 2.4)
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (Działania 1.1, 1.2, 2.1, 2.3)

Rozwój Zasobów Ludzkich

- Ministerstwo Gospodarki i Pracy (Działanie 1.1, 1.5, 1.6)
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Działanie 1.4)
- Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu (Działanie 2.1, 2.2)
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (Działanie 2.3)
- Urząd Służby Cywilnej (Działanie 2.4)
- Wojewódzkie Urzędy Pracy (Działanie 1.2, 1.3)

Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb

- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich

- Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- Oddziały regionalne Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Transport

- Ministerstwo Infrastruktury
- Oddziały terenowe Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad
- Oddziały regionalne PKP Polskich Linii Kolejowych S. A.

PROGRAM OPERACYJNY

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

Instytucja Płatnicza - jedna lub kilka instytucji lub organów krajowych, regionalnych lub lokalnych, wyznaczonych przez państwo członkowskie w celu przygotowania i przedkładania wniosków o płatności oraz otrzymywania płatności z Komisji Europejskiej. W Polsce Instytucją Płatniczą jest Departament Obsługi Funduszy Pomocowych w Ministerstwie Finansów.

Instytucje Zarządzające - instytucje odpowiedzialne za zarządzanie poszczególnymi programami operacyjnymi. Przed realizacją programu operacyjnego Instytucja Zarządzająca przygotowuje uzupełnienie danego programu operacyjnego i przekazuje do akceptacji Komitetowi Monitorującemu program operacyjny, a następnie przesyła do Komisji Europejskiej. W gestii Instytucji Zarządzającej jest zapewnienie, że wydatki współfinansowane środkami pochodzącymi z UE są poprawnie zarządzane i księgowane oraz, że wszystkie instytucje zaangażowane w zarządzanie danym pro-

PROGRAM OPERACYJNY

Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw
Rozwój Zasobów Ludzkich
Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb
Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich
Transport
Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

K

Krajowy System Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw (KSU) - podmioty zarejestrowane w KSU, świadczące usługi doradcze (w tym: proinnowacyjne), szkoleniowe, informacyjne i finansowe dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców oraz dla osób podejmujących działalność gospodarczą. Więcej szczegółów na stronie: ksu.parp.gov.pl.

Koszty kwalifikowalne - wydatki niezbędne dla realizacji projektu i poniesione przez beneficjenta w okresie realizacji projektu, lecz nie wcześniej niż po dniu złożenia wniosku o pomoc finansową.

M

Maksymalna wysokość wsparcia - kwota maksymalnej dotacji.

Minimalna wysokość wsparcia - kwota najmniejszej dotacji.

Młody rolnik - zgodnie z Uzupełnieniem Sektorowego Programu Operacyjnego Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich, za młodego rolnika uznaje się osobę fizyczną, która spełnia następujące warunki:

- 1) rozpoczęła po raz pierwszy samodzielne prowadzenie gospodarstwa rolnego w ciągu ostatnich 5 lat przed dniem przyznania pomocy w ramach działania (3.1.1);
- 2) w chwili, gdy po raz pierwszy rozpoczęła samodzielne prowadzenie gospodarstwa rolnego nie przekroczyła 40 roku życia.

P

Park przemysłowy - zespół wyodrębnionych nieruchomości, w którego skład wchodzi co najmniej nieruchomość, na której znajduje się infrastruktura techniczna pozostała po restrukturyzowanym lub likwidowanym przedsiębiorcy, utworzony na podstawie umowy cywilnoprawnej, której jedną ze stron jest jednostka samorządu terytorialnego, stwarzający możliwość prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorcom, w szczególności małym i średnim (podstawa prawna: Ustawa z 29 sierpnia

INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA

- Samorządy Wojewódzkie oraz Wojewódzkie Urzędy Pracy w przypadku, gdy dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy uzyska upoważnienie od Marszałka do załatwiania w jego imieniu spraw określonych w ZPORR (2.3, 2.4)
- Instytucją Wdrażającą Działanie 2.5 może być Samorząd Wojewódzki, który może powierzyć realizację zadań w ramach Działania innej instytucji wybranej zgodnie z obowiązującym prawem.
- Samorząd Wojewódzki, który może powierzyć realizację zadań w ramach Działania Urzędowi Marszałkowskiemu (Działanie 2.6).
- Dla Działania 3.4 jest właściwy ze względu na siedzibę mikroprzedsiębiorcy Samorząd/Zarząd Województwa, który może powierzyć realizację zadań w ramach Działania innej instytucji, wybranej zgodnie z obowiązującym prawem.

gramem operacyjnym mają od momentu rozpoczęcia kwalifikowalności wydatków zapewnione odpowiednie zaplecze techniczne i zdolność administracyjną. Instytucja Zarządzająca nadzoruje zgodność z prawem wspólnotowym zarządzania i wdrażania pomocy operacyjnej oraz zgodność z politykami Wspólnoty Europejskiej operacji podejmowanych w ramach Podstaw Wsparcia Wspólnoty. Jest ona również odpowiedzialna za zgodność z wymogami wspólnotowymi polskich zasad zawierania kontraktów publicznych i pomocy publicznej. Instytucja Zarządzająca dostarcza Instytucji Płatniczej wnioski o płatność zgodnie z wszelkimi wytycznymi wydanymi przez tę instytucję. Do zadań Instytucji Zarządzającej należy również przygotowanie i wdrożenie planu działań w zakresie informacji i promocji danego programu operacyjnego. Instytucja Zarządzająca ma obowiązek, przez co najmniej trzy lata od daty ostatniej płatności przekazanej przez Komisję Europejską, przechowywać wszelką dokumentację związaną z realizacją projektów.

INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA

Ministerstwo Gospodarki i Pracy
Ministerstwo Gospodarki i Pracy
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ministerstwo Infrastruktury
Ministerstwo Gospodarki i Pracy (we współpracy z samorządami 16 województw)

2003 r. o zmianie ustawy o finansowym wspieraniu inwestycji oraz ustawy o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców (Dz. U.03159.1537).

Park technologiczny - zespół wyodrębnionych nieruchomości wraz z infrastrukturą techniczną, utworzony w celu dokonywania przepływu wiedzy i technologii pomiędzy jednostkami naukowymi w rozumieniu art. 3 pkt 4 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o Komitecie Badań Naukowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 33, poz. 389 oraz z 2003 r. Nr 39, poz. 335) a przedsiębiorcami, na którym oferowane są przedsiębiorcom, wykorzystującym nowoczesne technologie, usługi w zakresie doradztwa w tworzeniu i rozwoju przedsiębiorstw, transferu technologii oraz przekształcania wyników badań naukowych i prac rozwojowych w innowacje technologiczne, a także stwarzający tym przedsiębiorcom możliwość prowadzenia działalności gospodarczej przez korzystanie z nieruchomości i infrastruktury technicznej na zasadach umownych (podstawa prawna: Ustawa z 29 sierpnia 2003 r. o zmianie ustawy o finansowym wspieraniu inwestycji oraz ustawy o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców Dz. U.03159.1537).

Projekt - przedsięwzięcia opisane we wniosku, będące przedmiotem umowy o udzieleniu wsparcia między beneficjentem a Instytucją Wdrażającą.

Punkt Konsultacyjny (PK) - miejsce, w którym przedsiębiorca może uzyskać bezpłatnie podstawowe informacje na temat prowadzenia działalności gospodarczej oraz dostępnej pomocy publicznej. Sieć ponad 180 Punktów Konsultacyjnych w całej Polsce stworzyła Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości.

R

Regionalne Instytucje Finansujące (RIF) - sieć regionalnych partnerów Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości współpracujących przy wdrażaniu polityki sektorowej adresowanej do MSP w regionie. RIF pełni jednocześnie analogiczną funkcję wobec samorządowych władz regionalnych wdrażających strategię rozwoju regionu w obszarze dotyczącym MSP.

Podstawowe funkcje RIF:

- udzielanie informacji o dostępnych programach dotacji i warunkach uczestnictwa,
- zarządzanie i administrowanie instrumentami wsparcia MSP przewidzianymi w komponencie regionalnym programu Phare,
- przyjmowanie i ocena formalna wniosków do wybranych działań realizowanych w ramach funduszy strukturalnych i ich ocena pod względem formalnym,
- promocja programów adresowana do potencjalnych wykonawców usług doradczych,
- promocja programów adresowana do potencjalnych beneficjentów (przedsiębiorców),
- prowadzenie bazy danych o uczestnikach programów pomocowych dla MSP,
- administrowanie w imieniu PARP „sektorowymi” instrumentami wsparcia MSP w regionie,
- udzielanie podstawowej pomocy doradczej dla przedsiębiorstw sektora MSP w ramach prowadzonego Punktu Konsultacyjnego, jako punktu „pierwszego kontaktu”.

Rolnik - osoba fizyczna prowadząca na własny rachunek działalność rolniczą jako posiadacz gospodarstwa rolnego (w rozumieniu Kodeksu Cywilnego), opłacająca podatek rolny, nie pobierająca renty z tytułu niezdolności do pracy, renty czy emerytury rolniczej.

Wykres nr 5 - Przepływy finansowe z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw.

S

SIMIK - System Informatyczny Monitoringu i Kontroli Finansowej Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności, którego zadaniem jest wspomaganie procesu absorpcji funduszy z Unii Europejskiej.

W

Wnioskodawca - podmiot ubiegający się o wsparcie w ramach danego Działania.

Wsparcie - pomoc finansowa na realizację projektu udzielana w ramach Działania w formie dotacji stanowiącej refundację poniesionych kosztów kwalifikowanych.

Wsparcie pomostowe - bezpośrednia, bezzwrotna pomoc kapitałowa wspomagająca „przetrawianie” przedsiębiorcy do uzyskania przez niego płynności finansowej. Beneficjent Ostateczny otrzymuje, przez okres pierwszych 6 m-cy działalności (liczonych od zarejestrowania firmy zgodnie z obowiązującymi przepisami), pomoc kapitałową w formie comiesięcznych dotacji w wysokości 700 zł (kwota zbliżona do wysokości obowiązkowych opłat dla przedsiębiorcy nie zatrudniającego pracowników, ponoszonych niezależnie od poziomu przychodów w postaci składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz fundusze pozaubezpieczeniowe).

Listy teleadresowe

Adresy wybranych Instytucji Wdrażających

- Ministerstwo Gospodarki i Pracy
Pl. Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa
(22) 693 50 00
konkurencyjnosc@mg.gov.pl
www.mgip.gov.pl
- Ministerstwo Gospodarki i Pracy
Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym
adres do korespondencji:
Skr. Pocz. 59, 00-955 Warszawa
(22) 628 38 88
(22) 693 40 71
- Ministerstwo Gospodarki i Pracy
Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego
adres do korespondencji:
Skr. Pocz. 59, 00-955 Warszawa
(22) 628 42 19
(22) 693 40 72
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
(22) 623 10 00
www.minrol.gov.pl
- Ministerstwo Nauki i Informatyzacji
Departament Funduszy Strukturalnych
ul. Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa
(22) 628 82 00, 529 23 80
(22) 529 23 86
www.mnii.gov.pl
- Ministerstwo Finansów
ul. Świętokrzyska 12, 00-916 Warszawa
(22) 694 55 55
www.mf.gov.pl
- Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
al. J. Ch. Szucha 25, 00-918 Warszawa
(22) 628 04 61
(22) 629 72 41
minister@menis.gov.pl, www.menis.gov.pl
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ul. Konstruktorska 3a, 02-673 Warszawa
(22) 849 00 79
(22) 459 01 01
strukturalne@nfosigw.gov.pl, www.nfosigw.gov.pl
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
ul. Pańska 81/83, 00-834 Warszawa
(22) 432 80 80
(22) 432 86 20, 432 84 04
biuro@parp.gov.pl, www.parp.gov.pl
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Al. Jana Pawła II 70, 00-175 Warszawa
0 800 38 00 84
info@arimr.gov.pl
- Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
(22) 623 15 15, 623 16 03
(22) 628 93 87
fapa@fapa.com.pl, www.fapa.com.pl
- Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.
Departament Instrumentów Wsparcia Rozwoju Regionalnego
ul. Domaniewska 41, 02-672 Warszawa
(22) 460 36 15
(22) 460 36 13
spo-wkp@arp.com.pl

Ośrodki Krajowego Systemu Usług dla MSP i Regionalne Instytucje Finansujące

WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

RIF

- Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Krupnicza 13 (IV piętro), 50-075 Wrocław
(71) 797 04 00, 797 04 01, 797 04 07
warr@warr.pl, www.warr.pl

OŚRODKI KSU

- Agencja Rozwoju Regionalnego AGROREG S.A.
ul. Kłodzka 27, 57-402 Nowa Ruda
(74) 872 50 25
jurek@agroreg.com.pl, www.agroreg.com
- Agencja Rozwoju Regionalnego ARLEG S.A.
ul. M. Rataja 26, 59-220 Legnica
(76) 862 35 22, 862 09 68
arleg@arleg.com, www.arleg.com
- Centrum Wspierania Biznesu we Wrocławiu przy Stowarzyszeniu
Rozwoju Przedsiębiorczości
ul. Trwała 7, pok.32, 53-335 Wrocław
(71) 787 76 71, 783 76 70
cw@wr.onet.pl, www.srp.wroclaw.pl
- Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Wysockiego 10, 58-300 Wałbrzych
(74) 842 67 86, 842 35 66
darr@darr.pl, www.darr.pl
- Fundacja „Wałbrzych 2000”
ul. Ludowa 1C, 58-304 Wałbrzych
(74) 843 45 32
- biuro@fundacjaw2000.walbrzych.pl
www.fundacjaw2000.walbrzych.pl
- Fundusz Regionu Wałbrzyskiego
Al. Wyzwolenia 24, 58-300 Wałbrzych
(74) 664 48 10, 664 48 22
biuro@frw.pl, www.frw.pl
- Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S. A.
ul. 1-go Maja 27, 58-500 Jelenia Góra
(75) 752 32 93, 752 27 94
ksu@karr.pl, www.karr.pl
- Oddział Terenowy Stowarzyszenia „Wolna Przedsiębiorczość”
ul. Długa 33, 58-100 Świdnica
(74) 853 39 82
cw@zeto.swidnica.pl
- Politechnika Wrocławska / Wrocławskie Centrum Transferu
Technologii
ul. Smoluchowskiego 48, 50-372 Wrocław
(71) 320 33 18, 320 39 48
wctt@wctt.pl, www.wctt.pl
- Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelnej
Organizacji Technicznej Zagłębia Miedziowego
ul. Złotoryjska 87, 59-220 Legnica
(76) 862 73 82, 852 43 79
iso@not.legnica.pl, www.not.legnica.pl
- Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Krupnicza 13, 50-075 Wrocław
(71) 797 04 00, 797 04 01, 797 04 07
warr@warr.pl, www.warr.pl
- Dolnośląska Izba Gospodarcza Wrocław
ul. Świdnicka 39, 50-029 Wrocław
(71) 372 44 91, 343 45 97
biuro@dig.wroc.pl, www.dig.wroc.pl
- Stowarzyszenie Rozwoju Przedsiębiorczości i Rynku Pracy-
Kowary
ul. Zamkowa 9, 58-530 Kowary
(75) 761 50 60, 761 50 61
rprip@hm.pl

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

RIF

- Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Kopernika 4, 87-100 Toruń,
(56) 621 04 21, 622 28 99
sekretariat@tarr.org.pl, www.tarr.org.pl

OŚRODKI KSU

- Izba Przemysłowo-Handlowa w Toruniu
ul. Kopernika 4, 87-100 Toruń
(56) 658 62 90, 658 62 99
biuro@iph.torun.pl, www.iph.torun.pl
- Kujawska Izba Przemysłowo-Handlowa
ul. Okrzei 60, 87-800 Włocławek
(54) 232 32 86, 411 53 37
kiph@wwi.pl, www.kiph.wwi.pl
- Pomorsko-Kujawskie Centrum Demokracji
Lokalnej
ul. Gdańska 5, 85-005 Bydgoszcz
(52) 321 18 92, 321 18 90
pkcdl@cps.pl, www.pkcdl.pl
- Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Kopernika 4, 87-100 Toruń
(56) 621 05 68, 622 28 99
tarr@narda.org.pl, www.tarr.org.pl
- Kujawsko-Pomorski Związek Pracodawców
i Przedsiębiorców w Bydgoszczy
ul. Jagiellońska 103 pok.108
85-027 Bydgoszcz
(52) 345 80 00
biuro@kzpip.lo.pl, www.kzpip.lo.pl
- Bydgoski Zakład Doskonalenia Zawodowego
ul. Fordońska 120, 85-739 Bydgoszcz
(52) 345 36 73
biuro@bzd.com.pl, www.bzd.com.pl
- Kujawsko-Pomorskie Zrzeszenie Handlu
i Usług w Bydgoszczy
ul. Dworcowa 77, 85-009 Bydgoszcz
(52) 322 14 40
kpzhui@kpzhui.pl, www.wzhiu.pl

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE

RIF

- Lubelska Fundacja Rozwoju - Agencja Rozwoju Regionalnego
Rynek 7, 20-111 Lublin
(81) 743 65 43, 743 73 26
lfr@lfr.lublin.pl, www.lfr.lublin.pl

OŚRODKI KSU

- Biłgorajska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Biłgoraju
ul. Kościuski 65, 23-400 Biłgoraj
(84) 686 53 93, 686 48 87
barr@tg.org.pl, www.tg.org.pl
- Fundacja „Puławskie Centrum Przedsiębiorczości”
ul. Mościckiego 1, 24-110 Puławy
(81) 887 64 52, 887 96 41
pkd@fpcp.org.pl, www.fpcp.org.pl
- Fundacja Rozwoju Lubelszczyzny (do 01.07.04 działająca pod nazwą Fundacja Akademii Rolniczej w Lublinie im. Wincentego Witosa)
ul. Lubartowska 74 A, 1 p., 20-094 Lublin
(81) 710 19 00, 710 19 01
biuro@far.lublin.pl, www.far.lublin.pl
- Lubelski Fundusz Przedsiębiorczości Sp. z o.o.
ul. Rynek 7, 20-111 Lublin
(81) 743 73 24, 743 73 26
malgorzata.moczybroda@lfr.lublin.pl
www.lfr.lublin.pl
- Politechnika Lubelska Katedra Automatyk Wydział Mechaniczny / Lubelskie Centrum Transferu Technologii
ul. Nadbystrzycka 36, 20-618 Lublin
(81) 525 08 08, 538 12 67
automat@lctt.pol.lublin.pl
automat.pol.lublin.pl/LCTT/index.html
- Wschodni Klub Techniki i Racjonalizacji
ul. Piłsudskiego 33, 22-400 Zamość
(84) 639 50 61, 639 50 35
wktr-zamosc@pro.onet.pl
- Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego OIC Poland
ul. Mełgiewska 7/9, 20-209 Lublin
(81) 749 17 70, 749 17 75
oicpl@platon.man.lublin.pl, www.oic.lublin.pl

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

RIF

- Agencja Rozwoju Regionalnego w Zielonej Górze
ul. Chopina 14, 65-001 Zielona Góra
(68) 327 05 04, 325 38 88
agencja@region.zgora.pl
www.region.zgora.pl

OŚRODKI KSU

- Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Zielonej Górze
ul. Chopina 14, 65-001 Zielona Góra
(68) 327 05 04, 325 38 88
agencja@region.zgora.pl, www.region.zgora.pl
- Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej
ul. Bohaterów Westerplatte 23
65-078 Zielona Góra
(68) 322 10 62, 327 18 81
biuro@pracodawcy.zgora.pl
www.pracodawcy.zgora.pl
- Stowarzyszenie Wspierania Małej Przedsiębiorczości w Dobiegniewie
ul. Dembowskiego 2, 66-520 Dobiegniew
(95) 763 94 77, 761 15 40
gswmp@kki.net.pl, www.swmpdobiegniew.pl

RIF

- Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w siedzibie Agencji Rozwoju Regionalnego w Zielonej Górze
ul. Chopina 14, 65-001 Zielona Góra
(68) 327 05 04, 325 38 88
agencja@region.zgora.pl
www.region.zgora.pl

OŚRODEK KSU

- Stowarzyszenie Zakład Doskonalenia Zawodowego w Zielonej Górze
ul. Stary Rynek 17, 65-958 Zielona Góra
(68) 327 05 16, 320 22 65
ksu@zdz.zgora.pl, www.zdz.zgora.pl

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE

RIF

- Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Tuwima 22/26, 90-002 Łódź
(42) 632 18 92, 633 07 63
larr@lodz.pl, www.larr.lodz.pl

OŚRODKI KSU

- Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego S.A.
ul. Wyszyńskiego 11, 99-300 Kutno
(24) 254 29 51, 253 75 94
arrk@kutno.net.pl, www.arr.kutno.net.pl
- Fundacja Inkubator w Łodzi
ul. Piotrkowska 143, 90-434 Łódź
(42) 637 01 78
a.paprocka@inkubator.org.pl
www.inkubator.org.pl
- Fundacja Rozwoju Gminy Żelów
ul. Mickiewicza 4, 97-425 Żelów
(44) 634 10 06
frgz@pt.onet.pl
- Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości
ul. Piotrkowska 86, 90-103 Łódź
(42) 630 36 67, 632 90 89
fundacja@frp.lodz.pl, www.frp.lodz.pl
- Izba Rzemieśnicza w Łodzi
ul. Moniuszki 8, 90-111 Łódź
(42) 632 55 81, 632 37 76
irlodz@home.pl, www.irlodz.home.pl
- Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa
ul. Tuwima 30, 90-002 Łódź
(42) 633 03 49
liph@liph.com.pl, www.liph.com.pl
- Poddębickie Stowarzyszenie Przedsiębiorczości
ul. Łódzka 37, 99-200 Poddębice
(43) 678 81 27
psp@sys.com.pl
- Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Tuwima 22/26, 90-002 Łódź
(42) 632 18 92, 633 07 63
larr@mazurek.man.lodz.pl, www.larr.lodz.pl
- Regionalna Izba Gospodarcza - Łódź
ul. Sienkiewicza 85/87, 90-057 Łódź
(42) 635 39 06, 635 39 07
rig.lodz@interia.pl
- Krajowa Izba Mody
ul. Piotrkowska 282 a, 94-046 Łódź
(42) 683 21 40, 683 21 44
kim@moda.com.pl

WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE

RIF

- Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Kordylewskiego 11, 31-542 Kraków
(12) 411 46 03, 412 43 79
biuro@marr.pl, www.marr.pl

OŚRODKI KSU

- Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Kordylewskiego 11, 31-542 Kraków
(12) 413 89 13, 412 43 79
grzegorz.godziek@marr.pl, www.marr.pl
- Fundacja „Progress and Business”
ul. Miechowska 5B, p.o. Box 2
30-041 Kraków 16
(12) 636 01 00, 636 87 87
pbf@agh.edu.pl, www.pbf.pl
- Fundacja Partnerstwo dla Środowiska
ul. Bracka 6/6, 31-005 Kraków
(12) 422 50 88, 429 47 25
makowski@epce.org.pl, www.epce.org.pl
- FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji (MISTIA)
ul. Szlak 73A, 31-153 Kraków
(12) 633 98 00, 633 51 54
jakiel@mistia.org.pl, www.mistia.org.pl
- Stowarzyszenie „Samorządowe Centrum Przedsiębiorczości i Rozwoju”
ul. Kościelna 5b, 34-200 Sucha Beskidzka
(33) 874 12 85
owpsucha@iap.pl, www.owpsucha.iap.pl
- Fundacja Rozwoju Regionu Rabka
ul. Piłsudskiego 1, 34-700 Rabka - Zdrój
(18) 267 77 39
poczta@fundacja.region-rabka.pl,
www.fundacja.region-rabka.pl
- Fundacja Promocji Gospodarczej Regionu Krakowskiego
ul. Mrozowa 20a, 30-969 Kraków
(12) 642 16 70, 644 53 06
biuro@fpgrk.krakow.pl, www.fpgrk.krakow.pl
- Centrum Transferu Technologii Politechnika Krakowska
ul. Warszawska 24, 31-155 Kraków
(12) 628 28 45, 632 47 95
waldemar.lewandowski@transfer.edu.pl,
www.transfer.edu.pl
- Inicjatywa Mikro w Krakowie
al. Krasińskiego 11 A, 31-111 Kraków
(12) 427 03 93
krakow@inicjatywamikro.pl
www.inicjatywamikro.pl
- Izba Przemysłowo-Handlowa w Tarnowie
ul. Stoneczna 32/9, 33-100 Tarnów
(14) 621 57 96
iph@chamber-tarnow.com.pl,
www.chamber-tarnow.com.pl

WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE

RIF

- Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw
ul. Smocza 27, 01-048 Warszawa
(22) 838 02 61, 838 02 91
izbarimp@fund.org.pl, www.fund.org.pl

OŚRODKI KSU

- Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Ostrołęce
ul. Piłsudskiego 38 lok. 34, 07-410 Ostrołęka
(29) 760 51 33, 760 92 97
arrost@wp.pl, www.arrost.org
- Centrum Wspierania Biznesu w Płocku przy Oddz. Teren. Stow.
ul. 3 Maja 16 pokój 315, 09-402 Płock
(24) 367 45 69, 262 68 48
cwb@pol.pl, www.cwb.com.pl
- Fundacja Gospodarcza im. Karola Marcinkowskiego
ul. Warszawska 10, 06-400 Ciechanów
(23) 672 33 71, 673 23 89
fundgosp@ci.onet.pl
- Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw
ul. Smocza 27, 01-048 Warszawa
(22) 838 02 61
izbarimp@fund.org.pl, www.fund.org.pl
- Instytut Organizacji i Zarządzania w Przemśle „ORGMASZ”
ul. Żelazna 87, 00-879 Warszawa
(22) 654 60 61, 620 43 60
ksu@orgmasz.pl, www.orgmasz.pl
- Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie
ul. Smocza 27, 01-048 Warszawa
(22) 838 32 11, 838 35 53
mirip@pro.onet.pl, www.fund.org.pl
- Ośrodek Badania Jakości Wytrobów ZETOM
ul. Konstruktorska 4, 02-673 Warszawa
(22) 847 17 51
zetom@zetom.com.pl, www.zetom.com.pl
- Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa
ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa
(22) 531 05 00, 531 06 00
info@ihk.pl, www.ihk.pl
- Radomska Szkoła Zarządzania Sp. z o.o.
ul. Traugutta 61, 26-600 Radom
(48) 362 13 73
rsz@radom.net, www.radom.net/rsz
- Stowarzyszenie „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości”
ul. Kościuszki 1, 26-600 Radom
(48) 360 00 45, 360 00 46
rcp1@radom.net, www.rcp.radom.net
- Związek Pracodawców Warszawy i Mazowsza
ul. Puławska 115a, 02-707 Warszawa
(22) 843 91 33, 847 26 42
zpwim@zpwim.pl, www.zpwim.pl
- Żyrardowskie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości
Pl. Jana Pawła II 2, 96-300 Żyrardów
(46) 855 48 34, 855 48 34
zyrstowa@free.ngo.pl
www.free.ngo.pl/zyrstowa
- Zakład Doskonalenia Zawodowego w Warszawie
ul. Podwale 13, 00-252 Warszawa
(22) 635 61 75, 635 79 94
ksu@zdz.edu.pl, www.zdz.edu.pl
- Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa
ul. Marymoncka 32b lok. 19
01-869 Warszawa
(22) 864 03 90, 834 20 02, 864 03 61
fdpa@fdpa.org.pl, www.fdpa.org.pl
- Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji
ul. Stepińska 22/30, 01-234 Warszawa
(22) 840 65 22, 851 03 00
kigeit@kigeit.org.pl, www.kigeit.org.pl

WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE

RIF

- Stowarzyszenie „Promocja Przedsiębiorczości”
ul. Damrota 4, 45-064 Opole
(77) 456 56 00, 454 40 97
biuro@rif.opole.pl, www.rif.opole.pl

OŚRODKI KSU

- Stowarzyszenie „Promocja Przedsiębiorczości”
ul. Damrota 4, III p., 45-064 Opole
(77) 456 56 00
biuro@rif.opole.pl, www.rif.opole.pl
- Izba Rzemieślnicza w Opolu
ul. Katowicka 55, 45-061 Opole
(77) 454 31 73
izbarzem@izbarzem.opole.pl,
www.izbarzem.opole.pl
- Wojewódzki Zakład Doskonalenia Zawodowego w Opolu
ul. Małopolska 18, 45-301 Opole
(77) 455 22 24
wzdz@wzdz.opole.pl, www.wzdz.opole.pl

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

RIF

- Agencja Rozwoju Regionalnego MARR S.A.
ul. Chopina 18, 39-300 Mielec
(17) 788 18 50, 788 18 64
marr@ptc.pl, www.marr.com.pl

OŚRODKI KSU

- Agencja Rozwoju Regionalnego MARR S.A. w Mielcu
ul. Chopina 18, 39-300 Mielec
(17) 788 18 50, 788 18 64
marr@ptc.pl, www.marr.com.pl
- Centrum Wspierania Biznesu w Rzeszowie przy Stowarzyszeniu Promocji Przedsiębiorczości
ul. Stowackiego 7a, 35-060 Rzeszów
(17) 866 12 53, 852 45 28
cwb@spp.org.pl, www.spp.org.pl
- Fundacja Międzynarodowe Centrum Kształcenia i Rozwoju Gospodarczego MIELEC
ul. Partyzantów 23, 39-300 Mielec
(17) 788 62 89, 788 62 81
fundacja@ptc.pl, www.mckirg.ires.pl
- Jarosławska Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości
ul. Rynek 6, 37-500 Jarosław
(16) 621 76 66, 621 85 13
jfrp@pr.onet.pl, www.jfrp.prv.pl
- Leżajskie Stowarzyszenie Rozwoju
ul. Targowa 9, 37-300 Leżajsk
(17) 242 79 08
lsr@pro.onet.pl, www.lsr.pl
- Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego RARR S.A.
ul. Szopena 51, 35-959 Rzeszów
(17) 852 06 00, 852 06 11
baep@rarr.rzeszow.pl, www.rarr.rzeszow.pl
- Tarnobrzaska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Marii Dąbrowskiej 15, 39-400 Tarnobrzeg
(15) 822 61 87, 823 19 52
tarr@poczta.fm
www.tarnobrzeg.pl/gospodarka/tarr
- Bieszczadzka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Rynek 17, 38-700 Ustrzyki Dolne
(13) 461 29 98, 461 21 47
biuro@barr-ustrzyki.pl, www.barr-ustrzyki.pl
- Podkarpacka Izba Gospodarcza
ul. Tysiąclecia 1, 38-400 Krośno
(13) 436 95 90, 432 34 47
pig@pig-chamber.com.pl
www.pig-chamber.com.pl
- Regionalna Izba Gospodarcza w Stalowej Woli
ul. 1-go Sierpnia 26c, 37-450 Stalowa Wola
(15) 844 03 57
rig@onet.pl, www.rig.stalowawola.go3.pl
- Towarzystwo ALTUM - Rzeszów
ul. Warszawska 5/7, 35-205 Rzeszów
(17) 852 27 60, 860 25 97
altum@altum.org.pl, www.altum.org.pl
- Podkarpacki Klub Biznesu
ul. Mochnackiego 15, 35-016 Rzeszów
(17) 853 28 44, 853 28 83
info@pkb.net.pl
- Rzeszowski Ośrodek Samorządu Terytorialnego - Rzeszowski Klub Przedsiębiorczości
ul. Jabłońskiego 12, 35-068 Rzeszów
(17) 862 69 64, 850 74 20
rost@rz.onet.pl, www.frdl.org.pl

WOJEWÓDZTWO PODLASKIE

RIF

- Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego
ul. Starobojarska 15, 15-073 Białystok
(85) 740 86 83, 740 86 85
pfr@pfr.bialystok.pl, www.pfr.bialystok.pl

OŚRODKI KSU

- Agencja Rozwoju Regionalnego ARES S.A. w Suwałkach
ul. Noniewicza 12A, 16-400 Suwałki
(87) 566 61 06, 566 74 97
arrares@ares.suwalki.pl,
www.ares.suwalki.pl
- Białostocka Szkoła Biznesu
ul. Spółdzielcza 8, 15-441 Białystok
(85) 653 77 00, 732 95 05
- Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach
ul. Kościuszki 62, 16-400 Suwałki
(87) 565 13 86
fundacja-ski@pro.onet.pl, www.frp.pl
- Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego
ul. Starobojarska 15, 15-073 Białystok
(85) 740 86 83, 740 86 85
fundacja@pfr.bialystok.pl
www.pfr.bialystok.pl
- Polsko-Litewska Izba Gospodarcza Rynków Wschodnich
ul. Kościuszki 76, 16-400 Suwałki
(87) 563 26 00, 563 26 02
projekty@plig.org.pl, www.plig.org.pl
- Regionalna Agencja Restrukturyzacji „ODNOWA” Spółka z o.o.
ul. M. Konopnickiej 7 lok 24, 16-400 Suwałki
(87) 565 18 25, 565 18 36
info@odnowa-rar.com.pl
www.odnowa.suwalki.pl
- Suwałska Izba Rolniczo-Turystyczna
ul. Kościuszki 45, 16-400 Suwałki
(87) 566 54 94
biuro@suwalki-turystyka.info.pl
www.suwalki-turystyka.info.pl
- Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa, Oddział w Białymstoku
ul. Jagienki 4, 15-542 Białystok
(85) 675 02 71, 675 02 59
tnoik_bialystok@interia.pl
www.tnoik.org/bialystok
- Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Łomży
ul. M. C. Skłodowskiej 1, 18-400 Łomża
(86) 216 33 26
arr@podlaskie.com, www.arr.podlaskie.com
- Zakład Szkolenia Zawodowego w Białymstoku
ul. Pogodna 63/1, 15-365 Białystok
(85) 742 36 51
zdz@zdz.bialystok.pl
- Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Białymstoku
ul. M. Skłodowskiej-Curie 2, 15-950 Białystok
(85) 742 12 12
adm@notbial.com.pl

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE

RIF

- Agencja Rozwoju Pomorza S.A.
ul. Piwna 36/39, 80-831 Gdańsk
(58) 323 31 01, 301 13 41
sekretariat@arpg.gda.pl, www.arpg.gda.pl

OŚRODKI KSU

- Centrum Informacji Gospodarczej w Gdańsku - Oddz. Teren. Stow. „Wolna Przedsiębiorczość” w Gdańsku
ul. Matejki 6, 80-832 Gdańsk
(58) 347 03 42
cig@swp.gda.pl, www.swp.gda.pl
- Centrum Wspierania Biznesu w Gdyni
ul. 10 Lutego 33 pok. 412, 81-364 Gdynia
(58) 620 99 91
cwb@transnet.info.pl
- Stowarzyszeniu Wolna Przedsiębiorczość Oddział Terenowy w Gdańsku Centrum Wspierania Biznesu Kartuzy
ul. Dworcowa 16, 83-300 Kartuzy
(58) 681 44 00
cwb@swp.gda.pl
- Centrum Wspierania Biznesu w Łęborku
ul. Czołgistów 5, 84-300 Łębork
(59) 862 42 78, 863 55 35
cwb-sat@oknet.com.pl, www.lebork.pl
- Fundacja Gospodarcza
ul. Olimpijska 2, 81-538 Gdynia
(58) 622 60 17, 622 59 85
fungos@fungo.com.pl, www.fungo.com.pl
- Gdański Ośrodek Doradczco-Szkoleniowy - Oddz. Teren. Stow. „Wolna Przedsiębiorczość” w Gdańsku
ul. Matejki 6, 80-232 Gdańsk
(58) 347 03 42, 347 03 44
cig@swp.gda.pl, www.swp.gda.pl
- Pomorska Izba Przemysłowo-Handlowa O/Gdańsk Ośrodek KSU
ul. Długi Targ 39/40, 80-830 Gdańsk
(58) 301 13 25, 301 02 16
gdansk@gdansk.piph.pl, www.gdansk.piph.pl
- Regionalne Towarzystwo Inwestycyjne S.A. w Dzierzgoniu
Plac Wolności 3, 82-440 Dzierzgoń
(55) 276 25 79, 276 25 70
rti@softel.com.pl, www.rti.elblag.com.pl

- Stupskie Stowarzyszenie Innowacji Gospodarczych i Przedsiębiorczości ul. Juliana Tuwima 22 a, 76-200 Słupsk (59) 841 30 32, 841 30 38 biuro@inkubator.slupsk.pl, www.inkubator.slupsk.pl
- Powiatowy Cech Rzemiosł Małych i Średnich Przedsiębiorstw ul. Gen. Józefa Hallera 18, 84-200 Wejherowo (58) 672 25 11, 672 28 28 biuro@cechwejherowo.pl, www.cechwejherowo.pl
- Agencja Rozwoju Pomorza S.A. ul. Piwna 36/39, 80-831 Gdańsk
- (58) 323 31 00, 301 13 41 sekretariat@arpg.gda.pl, www.arpg.gda.pl
- Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Słupsku ul. Poznańska 1A, 76-200 Słupsk (58) 842 77 91, 841 32 61 ola@parr.slupsk.pl, www.parr.slupsk.pl
- Krajowa Izba Gospodarki Morskiej z siedzibą w Gdyni ul. Armii Krajowej 24, 81-372 Gdynia (58) 782 01 91, 620 35 54 kigm@kigm.pl, www.kigm.pl
- Pomorska Izba Rzemieślnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw ul. Piwna 1/2, 80-831 Gdańsk (58) 301 31 16, 301 79 31 organizacja@pomorskaizba.com.pl, www.pomorskaizba.com.pl
- Gdańska Akademia Bankowa ul. Do Studzienki 63, 80-227 Gdańsk (58) 347 82 81, 341 85 10 poczta@gab.com.pl, www.gab.com.pl
- Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa oddział Gdańsk ul. Grunwaldzka 8, 80-236 Gdańsk (58) 341 93 70, 341 45 11 tnoik@tnoik.gda.pl, www.tnoik.org.pl
- Rada Regionalna Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Słupsku ul. Garncarska 4, 76-200 Słupsk (59) 842 25 38 biuro@not.slupsk.pl, www.not.slupsk.pl
- Wojewódzkie Zrzeszenie Handlu i Usług w Gdańsku z siedzibą w Gdyni ul. Armii Krajowej 30, 81-366 Gdynia (58) 620 77 13, 620 60 50 info@wzhiu.com.pl, www.handel.info.pl

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE

RIF

- Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego ul. Wita Stwosza 31 40-042 Katowice (32) 201 40 56, 257 95 29 garr@garr.com.pl, www.garr.com.pl

OŚRODKI KSU

- Agencja Rozwoju Lokalnego AGROTUR S. A. ul. Główna 5, 42-693 Krupski Młyn (32) 285 70 13, 284 84 36 agrotur@ym.pl
- Agencja Rozwoju Lokalnego S.A. w Sosnowcu ul. Teatralna 9, 41-200 Sosnowiec (32) 266 50 41, 293 37 31 agencja1@it.com.pl, www.arl.org.pl
- Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości S.A. ul. Wojska Polskiego 4, 44-240 Żory (32) 435 06 06, 435 15 66 arpsa@ka.onet.pl
- Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej ul. Cieszyńska 365, 43-382 Bielsko-Biała (33) 812 26 75 biuro@arrsa.pl, www.arrsa.pl
- Centrum Informacji Gospodarczej przy Rudzkiej Agencji Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o. ul. Wolności 6, 41-700 Ruda Śląska (32) 243 69 31, 243 69 30 info@cig.pl, www.cig.pl
- Centrum Informacji Gospodarczej w Gliwicach przy Regionalnej Izbie Przemysłowo-Handlowej ul. Zwycięstwa 36, 44-100 Gliwice (32) 238 96 40, 238 96 30 gtreda@riph.com.pl, www.riph.com.pl
- Centrum Przedsiębiorczości S. A. ul. Przemysłowa 6, 43-225 Wola (32) 211 91 77 biuro@cpsa.com.pl, www.cpsa.com.pl
- Centrum Przedsiębiorczości Sp z o.o. w Chorzowie ul. Opolska 21, 41-500 Chorzów (32) 249 85 15, 241 37 42 centrum@pub.pl, www.centrum.pub.pl
- Fundacja na Rzecz Rozwoju Miasta Knurowa ul. Dworcowa 38a, 44-190 Knurów (32) 235 96 70, 235 19 50 biuro@fundacja.knurow.pl, www.fundacja.knurow.pl
- Główny Instytut Górnictwa Centrum Doradztwa i Usług dla małych i średnich przedsiębiorstw Al. Korfantego 79, 40-166 Katowice (32) 259 23 66, 259 65 33 centrum@gig.katowice.pl, www.gig.katowice.pl
- Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw S.A. ul. Astrów 10, 40-045 Katowice (32) 251 64 21, 251 58 31 biuro@gapp.pl, www.gapp.pl
- Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. ul. Wita Stwosza 31, 40-042 Katowice (32) 201 40 56, 257 95 29 garr@garr.com.pl, www.garr.com.pl
- Regionalna Agencja Promocji Zatrudnienia ul. Sienkiewicza 14, 41-300 Dąbrowa Górnicza (32) 262 50 79, 262 25 05 rapz@rapz.com.pl, www.rapz.com.pl
- Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach ul. Opolska 15, 40-084 Katowice (32) 351 11 80, 351 11 85 rig@rig.katowice.pl, www.rig.katowice.pl
- Regionalna Izba Handlu i Przemysłu w Bielsku-Białej ul. Wzgórze 19, 43-300 Bielsko-Biała (33) 812 40 88, 822 90 49 biuroizby@cci.pl, www.cci.pl
- Stowarzyszenie Bielskie Centrum Przedsiębiorczości ul. Cieszyńska 367, 43-382 Bielsko-Biała (33) 496 02 00, 496 02 22 owp@wizja.net, www.bcp.org.pl
- Wyższa Szkoła Zarządzania w Częstochowie ul. Rząsawska 40, 42-209 Częstochowa (34) 364 33 72, 364 34 26 orr@wsz.edu.pl, www.wsz.edu.pl
- Zakład Doskonalenia Zawodowego w Katowicach ul. Krasińskiego 2, 40-952 Katowice (32) 255 24 33, 255 20 82 kursy@zdz.katowice.pl, www.zdz.katowice.pl
- Izba Przemysłowo-Handlowa Rybnickiego Okręgu Przemysłowego ul. Rynek 12, 44-200 Rybnik (32) 422 11 68 biuro@izbaph.rybnik.pl, www.izbaph.rybnik.pl
- Agencja Rozwoju Lokalnego S. A. Jaworzno ul. Paderewskiego 43, 43-600 Jaworzno (32) 752 24 13, 752 15 52 cpp.arl@poczta.fm, www.arl-jaworzno.com.pl
- Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach Plac Wolności 12, 40-078 Katowice (32) 259 62 61, 258 87 38 izba@ir.katowice.pl, www.ir.katowice.pl
- Cech Rzemieślników i Innych Przedsiębiorców ul. Zamkowa 5, 44-300 Wodzisław Śl. (32) 455 49 85, 455 69 14 biuro@cech.wodzislaw.pl, www.cech.wodzislaw.pl
- Okręgowa Izba Przemysłowo-Handlowa w Tychach ul. Grota Roweckiego 42, 43-100 Tychy (32) 327 72 77 izba@izba.tychy.pl, www.izba.tychy.pl
- Śląska Fundacja Wspierania Przedsiębiorczości w Gliwicach ul. Zwycięstwa 36, 44-100 Gliwice (32) 230 48 79, 230 78 86 danka@sfwp.gliwice.pl, www.sfwp.gliwice.pl

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

RIF

- Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa ul. Sienkiewicza 53, 25-002 Kielce (41) 344 43 92 sekretariat@siph.com.pl, www.siph.com.pl

OŚRODKI KSU

- Fundacja Agencja Rozwoju Regionalnego Starachowice ul. Mickiewicza 1a, 27-200 Starachowice (41) 274 46 90, 274 04 09 f-arr@pro.onet.pl
- Koneckie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości ul. Mieszka 1, 6-200 Końskie (41) 375 14 55, 375 14 56 kswp@kswp.org.pl, www.kswp.org.pl
- Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej Pl. Ks. J. Poniatowskiego 2 27-600 Sandomierz (15) 833 34 00, 833 34 60 fundacja@opiwpr.org.pl, www.opiwpr.org.pl
- Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa ul. Sienkiewicza 53, 25-002 Kielce (41) 368 02 21, 344 43 92 sekretariat@siph.com.pl, www.siph.com.pl
- Świętokrzyskie Centrum Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Kielcach ul. Bodzentyńska 44A, 25-308 Kielce (41) 344 66 30, 344 77 62 ksu@frdl.kielce.pl, www.frdl.kielce.pl
- Świętokrzyska Agencja Rozwoju Regionu S.A. ul. Głowackiego 4, 25-368 Kielce (41) 344 33 16, 344 32 09 sarr@sarr.org.pl, www.sarr.org.pl

WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE

RIF

- Warmińsko - Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Kajki 10/12, 10-547 Olsztyn
(89) 521-12-50, 521-12-60
wmarr@wmarr.olsztyn.pl, www.wmarr.olsztyn.pl

OŚRODKI KSU

- Działdowska Agencja Rozwoju S.A.
ul. Władysława Jagiełły 35, 13-200 Działdowo
(23) 697 28 47
dar@ci.onet.pl
- Iławska Izba Gospodarcza
ul. Sobieskiego 37a, 14-200 Iława
(89) 648 57 51, 648 83 68
izba@ilawa.biz, www.izba.ilawa.biz
- Warmińsko-Mazurska Izba Rzemiosła
- Przedsiębiorczości w Olsztynie
ul. Prosta 38, 10-029 Olsztyn
(89) 527 45 55, 527 50 45
izbarzem@sprint.com.pl
- Nidzicka Fundacja Rozwoju NIDA
Pl. Wolności 1, 13-100 Nidzica
(89) 625 22 26, 625 43 37
nida@nida.pl, www.nida.pl
- Stowarzyszenie „Centrum Rozwoju
- Ekonomicznego Pastęka”
ul. Sprzymierzonych 14, 14-400 Pastęka
(55) 248 10 91, 248 10 90
crep@el.onet.pl, www.crep.of.pl
- Zrzeszenie Prywatnego Handlu i Usług
ul. Mickiewicza 3, 10-548 Olsztyn
(89) 527 26 18, 527 33 77
zphiu@sprint.com.pl
- Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie
ul. Kajki 10/12, 10-547 Olsztyn
(89) 521 12 50, 521 12 60
wmarr@wmarr.olsztyn.pl
www.wmarr.olsztyn.pl
- Elbląska Izba Przemysłowo-Handlowa
ul. Kosynierów Gdynskich 30, 82-300 Elbląg
(55) 236 11 10
eiph@elblag.com.pl, www.eiph.pl

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

RIF

- Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie
ul. Zakładowa 4, 62-510 Konin
(63) 245-30-95, 242-22-29
arr@arrkonin.org.pl, www.arrkonin.org.pl

OŚRODKI KSU

- Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie
ul. Zakładowa 4, 62-510 Konin
(63) 245 30 95, 242 22 29
arr@arrkonin.org.pl, www.arrkonin.org.pl
- Centrum Techniki i Wynalazczości,
Stowarzyszenie Naukowo - Techniczne
ul. Łedóchowskiego 36, 63-400 Ostrów Wielkopolski
(62) 736 10 27
biuro@ctiw.pl, www.ctiw.pl
- Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości
ul. Częstochowska 25, 62-800 Kalisz
(62) 764 12 42, 764 50 16
owp@kip.kalisz.pl, www.kip.kalisz.pl
- Instytut Logistyki i Magazynowania
w Poznaniu
ul. Estkowskiego 6, 61-755 Poznań
(61) 850 49 36, 852 63 76
piotr_nowak@ilim.poznan.pl
www.ilim.poznan.pl
- Instytut Technologii Drewna
ul. Winiarska 1, 60-654 Poznań
(61) 849 24 00, 822 43 72
w_strykowski@itd.poznan.pl
www.itd.poznan.pl
- Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu
Al. Niepodległości 2, 60-967 Poznań
(61) 853 78 05, 852 13 16
irpoznan@irpoznan.com.pl
www.irpoznan.com.pl
- Konińska Izba Gospodarcza
ul. Margaretkowa 1, 62-502 Konin
(63) 245 85 55, 245 88 11
kig@kig.konin.pl, www.kig.konin.pl
- Regionalna Izba Gospodarcza w Lesznie
ul. 17 Stycznia 119, 64-100 Leszno
(65) 529 56 56, 529 67 41
leszno@rig.pl, www.leszno.rig.pl
- Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn dla
Przetwórstwa Płodów Rolnych
ul. Ogrodowa 13, 63-300 Pleszew
(62) 742 28 90
mrkuberkaobr@wp.pl
- Piłska Izba Gospodarcza
ul. Grunwaldzka 2, 64-920 Piła
(67) 212 30 59
targi@izba.pila.pl
- Polska Izba Gospodarcza Importerów,
Eksporterów i Kooperacji
ul. Św. Marcina 80/82, 61-809 Poznań
(61) 851 78 48, 851 78 28
izba@pcc.org.pl; www.pcc.org.pl
- Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-
Technicznych
ul. Mickiewicza 17, 62-500 Konin
(63) 242 97 36, 242 88 33
NOTKonin@rubikon.net.pl
- Wielkopolska Izba Przemysłowo-Handlowa
ul. Głogowska 26, 60-702 Poznań
(61) 866 41 54, 866 41 58
fraczkowiak@wip-h.poznan.pl
www.wip-h.poznan.pl
- Wielkopolski Klub Techniki i Racjonalizacji
ul. Stary Rynek 97/100, 61-773 Poznań
(61) 853 33 71, 852 80 10
wktir@horyzont.com.pl
- Śremski Ośrodek Wspierania Małej
Przedsiębiorczości
ul. Okulickiego 3, 63-100 Śrem
(61) 283 27 04
sowmp@agrotur.com.pl
www.sowmp.srem.pl
- Turecka Izba Gospodarcza
ul. Kaliska 47, 62-700 Turek
(63) 289 18 89, 289 29 26
biuro@tig.turek.pl, www.tig.turek.pl
- Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków
Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce
ul. Rubież 46, 61-612 Poznań
(61) 827 97 44, 827 97 41
biuro@sooipp.org.pl, www.sooipp.org.pl
- Stowarzyszenie Ostrzeszowskie Centrum
Przedsiębiorczości
ul. Przemysłowa 27, 63-500 Ostrzeszów
(62) 730 17 31, 730 48 98
inkubator@clik.pl
- Izba Przemysłowo-Handlowa Południowej
Wielkopolski - Ostrów Wielkopolski
ul. Wrocławska 93
63-400 Ostrów Wielkopolski
(62) 735 67 49
izba@izba.ostrow-wielkopolski.pl
- Forum Gospodarcze Powiatu Czarnkowsko-
Trzcianeckiego
ul. Rybki 3, 64-700 Czarnków
(67) 253 01 87
fg@forum-gospodarcze.com.pl
www.forum-gospodarcze.com.pl

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

RIF

- Zachodniopomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Stojsława 2, 70-223 Szczecin
(91) 488 24 88, 488 26 26
zarzad@zarr.com.pl, www.zarr.com.pl

OŚRODKI KSU

- Centrum Euro Info przy Zachodniopomorskim
Stowarzyszeniu Rozwoju Gospodarczego-SCP
ul. Kolumba 86, 70-035 Szczecin
(91) 433 02 20, 433 02 66
euroinfo@aci.com.pl, www.zsrg.szczecin.pl
- Koszalińska Izba Przemysłowo-Handlowa
ul. A. Mickiewicza 26, 75-004 Koszalin
(94) 348 86 45, 342 31 03
kiph@kiph.com.pl, www.kiph.com.pl
- Zachodniopomorska Agencja Rozwoju
Regionalnego S.A.
ul. Stojsława 2, 70-223 Szczecin
(91) 432 93 21, 488 26 26
ksu@zarr.com.pl, www.zarr.com.pl
- Zachodniopomorska Szkoła Biznesu - Centrum
Rozwoju Biznesu
ul. Żołnierska 53, 71-210 Szczecin
(91) 814 94 75, 814 94 82
kursy@zpsb.szczecin.pl, www.zpsb.szczecin.pl
- Koszalińska Agencja Rozwoju Regionalnego
S.A.
ul. Przemysłowa 8, 75-216 Koszalin
(94) 341 63 30, 341 60 88
karsa@karr.koszalin.pl, www.karr.koszalin.pl
- Fundacja Centrum Innowacji
i Przedsiębiorczości w Koszalinie
ul. Zwycięstwa 42, 75-022 Koszalin
(94) 341 23 17, 346 47 06
owp@fundacja.koszalin.pl
www.fundacja.koszalin.pl
- Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorców
w Gryfnie
ul. Szczecińska 19, 74-100 Gryfno
(91) 416 25 17
cechgryfno@pomorzeczachodnie.pl
www.cechgryfno.info
- Zrzeszenie Kupców i Przedsiębiorców
w Koszalinie
ul. Piłsudskiego 6, 75-511 Koszalin
(94) 342 27 70
zkip@icmax.com.pl
- Północna Izba Gospodarcza w Szczecinie
Al. Wojska Polskiego 164, 71-335 Szczecin
(91) 486 07 65, 486 07 68
biuro@izbagospodarcza.szczecin.pl
www.izbagospodarcza.szczecin.pl
- Polska Fundacja Przedsiębiorczości
Pl. Rodła 9, 70-419 Szczecin
(91) 359 52 77, 359 53 65
pfp@pfp.com.pl, www.pfp.com.pl
- Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Rozwoju
Gospodarczego - Szczecińskie Centrum
Przedsiębiorczości
ul. Kolumba 86, 70-035 Szczecin
(91) 489 22 74, 489 20 51
zsrg@pro.onet.pl, www.zsrg.szczecin.pl

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) jest Agencją rządową podlegającą **Ministrowi Gospodarki i Pracy**. Powstała na mocy Ustawy z dnia 9 listopada 2000 roku o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Jej zadaniem jest zarządzanie funduszami pochodzącymi z budżetu państwa i Unii Europejskiej, przeznaczonymi na wspieranie przedsiębiorczości i rozwój zasobów ludzkich, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw. PARP jest także jedną z instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie działań finansowanych z funduszy strukturalnych (**Sektorowe Programy Operacyjne: Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw i Rozwój Zasobów Ludzkich**). W ich ramach prowadzi szereg działań na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw (MSP), między innymi udziela dotacji przeznaczonych zarówno na rozwój otoczenia biznesu, jak i bezpośrednio dla firm.

Celem działania Agencji jest realizacja programów rozwoju gospodarki zwłaszcza w zakresie wspierania:

- rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw,
- rozwoju eksportu,
- rozwoju regionalnego,
- wykorzystywania nowych technik i technologii,
- tworzenia nowych miejsc pracy, przeciwdziałania bezrobociu oraz rozwoju zasobów ludzkich.

W każdym województwie działa **Regionalna Instytucja Finansująca (RIF)**. RIF są partnerami Agencji we wdrażaniu programów pomocowych skierowanych do małych i średnich przedsiębiorców w regionach. Przy każdym RIF działa Punkt Konsultacyjny. **Punkty Konsultacyjne (PK)** rozmieszczone na terenie całej Polski udzielają **bezpłatnych informacji** dotyczących zagadnień związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zarządzaniem przedsiębiorstwem oraz programów pomocowych. **Listy adresowe RIF i PK znajdują się na stronach internetowych PARP.**

W PARP działa telefoniczna linia informacyjna. Można tam uzyskać informacje dotyczące programów pomocowych dla przedsiębiorców realizowanych przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości.

dla strefy (022): 432 89 91, 432 89 92, 432 89 93
dla pozostałych stref numeracyjnych: 0 801 33 22 02, 0 801 40 64 16
oraz e-mail: info@parp.gov.pl

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
00-834 Warszawa
ul. Pańska 81/83
tel. (48 22) 432 80 80
fax (48 22) 432 86 20; 432 84 04
www.parp.gov.pl

Przewodnik po funduszach strukturalnych dla przedsiębiorców oraz instytucji wspierających firmy

POLSKA AGENCJA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
POLISH AGENCY FOR ENTERPRISE DEVELOPMENT

UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ